

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళవారము, జూలై 28, 2009
13 వ శా. స. II స. వాల్యూం -- I సంబరు -- 3
శక సంవత్సరము - 1931, శ్రావణం - 6

TUESDAY, THE 28th JULY, 2009
13 L.A. II S. VOL-- I No. - 3

6 - Sravan, 1931 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్
హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రథాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారాం
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ డి. నర్సింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుఖామ్. చంద్రబోసు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణారావు శ్రీ మహేంద్ర జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయిలక్ష్మి శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీ జి.ఎల్. నర్సింహారావు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి వై. వెంకట రమణమ్మ
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదమూడవ శాసనసభ :)

(రెండవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

మంగళవారము, జూలై 28, 2009

సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల గురించి

2. సక్షతపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు – వాగ్రాహ సమాధానములు

3. జీరో అవర్

4. సభా సమక్షమునందు ఉంచబడిన పత్రములు

5. ప్రభుత్వ బిల్లు

2009, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణ విద్యుత్కృతీ సహకార సంఘముల (తాత్కాలిక నబంధనలు)(సహారణ) బిల్లు

6. ప్రకటన

(కట్టమోహన్ రివీల్ చేసుకొను గడువు గురించి)

7. సభా కార్యక్రమము

(జీరో అవర్లో శ్రీ ఎస్. జనార్థన రెడ్డి ప్రస్తావించిన అంశము గురించి)

8. 2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు)

2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై రెండవరోజు

సాధారణ చర్చ

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి

MR. SPEAKER: Adjournment Motions have been received today.

1. Adjournment Motion given notice of by Dr.Nagam Janardhan Reddy Garu and others regarding the need to discuss on the alternative measures taken to mitigate the drought situation prevailing in the State is disallowed.
2. Adjournment Motion given notice of by Sri B.Satyananda Rao Garu and others regarding the need to discuss on drought situation prevailing in the State is disallowed.
3. Adjournment Motion given notice of by Sri Akbaruddin Owaisi Sahab and other regarding the decision to be taken on the releasing of life convicts and others convicts is disallowed.
4. Adjournment Motion given notice of by Sri G.Mallesh Garu and others regarding the need to discuss on severe drought, power cut and natural calamities prevailing in the State is disallowed.
5. Adjournment Motion given notice of by Sri G.Kishan Reddy Garu regarding the need to encourage and provide financial assistance to artisans and handloom workers, toddy tappers in the State is disallowed.
6. Adjournment Motion given notice of by Sri Julakanti Ranga Reddy Garu and others regarding measures to be taken to solve drought situation prevailing in the State is disallowed.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి(వసవర్తి): రాష్ట్రంలో కరపు విపరీతంగా ఉంది. ప్రజలు త్రాగునీటి సమస్యలో ఇబ్బంది వడుతున్నారు.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ (హుజూరాబాద్): తెలంగాణా ప్రాంతంలో కరపు చాలా సీరియస్‌గా ఉంది.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పొర్ట్ కి చెందిన శాసనసభ్యులు “రైతాంగం పై కోరలు చాస్తిన్న కరపు”, “బీడులు వారిన భూములు, ఎడారిగా మారిన పొలాలు”, “గ్రాసం లేక కబీళాలకు తరలుతున్న పశువులు” అను ప్లకార్డులను ప్రదర్శించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: నిన్న రూల్స్ అన్ని చదవడం జరిగింది. బి.ఎ.సిలో స్పుష్టంగా కరపు పరిస్థితి పైన పొర్ట్ డిస్ట్రిక్ట్ తీసుకుంటామని ఒప్పుకోవడం జరిగింది. బడ్జెట్లో మీరు చర్చంచడానికి అవకాశం కూడా ఉంది. మీరంతా సీనియర్ లెజిస్ట్యూటర్స్.

(ప్రతిష్ఠ పొర్ట్ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మీరు బడ్జెట్ డిస్క్రిప్షన్ పై ఏమి మాట్లాడాలనుకుంటున్నారో మాట్లాడండి. పైనాన్స్ మినిస్టర్ గారు చివరికి రిపై కూడా ఇస్తారు. సౌక్ర్షణ్య అఫ్ డిస్క్రిప్షన్ ఉన్న దగ్గర వాయిదాతీర్మానాలు అనుమతించబడవు specifically during budget. నేను రూల్స్ గురించి చెప్పసక్కరలేదు. మీ లందరికీ తెలుసు.

(ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మీరు నాకు సెపరేట్ నోటీసు ఇప్పండి. అప్పుడు అనుమతిస్తాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణము నాయుడు(నగరి): త్రాగడానికి నీళ్లు లేవు సార్.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: For the last 19 years, some prisoners were in jail and some prisoners were there for the last 22years. They should be released Sir. Let the Government give a Statement. They should look into the matter on humanitarian grounds.

శ్రీ ఎం. సర్పింహలు (తుంగతురి): మీరు రైతు బిడ్డ, రైతుల గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించాలి.

(INTERRUPTIONS)

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Mallesh is in prison for the last 23 years. Kadir is in prison for 19 years.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణము నాయుడు: మనకు ట్రైంకింగ్ వాటర్ ప్రోబ్లెమ్ ఉంది సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: కరవుపై మీరు బడ్జెట్ డిస్క్రిప్షన్ అప్పుడు మాట్లాడండి. ఇచ్చితంగా ప్రభుత్వం స్వందిస్తుంది. We can take it up in Budget Discussion. Please take your seats.

శ్రీ పి. కేశవ్(ఉరవకొండ): ప్రభుత్వాన్ని స్వందించమనండి. వ్యవసాయ శాఖామంత్రి వోనంగా కూర్చున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: థాంక్యూ కూర్చుండి. We will take it up. క్వాంస్ నెం. 431 .....

(అంతరాయం)

That is enough. Thank you. మీరు బడ్జెట్ డిస్క్రిప్షన్ పైన మాట్లాడండి. Once I have disallowed, Government does not reply. I will not give opportunity. Please sit down.

శ్రీ పి. కేశవ్: ప్రజల కష్టాలను వినిపించనిప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: క్వాంస్ నెం. 431..... మినిస్టర్ ఫర్ సివిల్ సెప్యెన్ .....

(అంతరాయం)

I told you very clearly yesterday itself that I will not yield to pressures. Now all of you sit down. Let him request. I will consider. Please sit down. I will not yield to pressure.

(తెలుగుదీశం సభ్యులు తమ సీట్లకు తిరిగి వెళ్లారు)

ఉ.8.40

శ్రీ పయ్యాపుల కేశవ్ : అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం పేదల గురించి ఆలోచించడంలేదు.

(INTERRUPTIONS FROM SRI AKBARUDDIN OWAISI)

MR.SPEAKER : I will see as to how it can be adjusted.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: For the last 23 years, some prisoners were in jail. Ganesh is in jail for the last 22 years.

MR.SPEAKER: Please meet me in the tea break. I will see how it can be brought in the House. Whether we will talk to the Home Minister, I will talk to you and then we will decide as to what has to be done. How we should take it up, we will see.. O.K. Now, please sit down.

శ్రీ రావుల చంద్రశేఖరరెడ్డి : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంనుండి స్పందన కరవయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నా అనుమతి లేకుండా ప్రభుత్వంనుంచి స్పందన ఉండదు. నేను అనుమతిస్తేనే వారు మాట్లాడతారు. దయచేసి కూర్చోండి.

(తెరాన పట్టనేత ఈటెల రాజేందర్నుంచి అంతరాయం)

బడ్డిట్టేవై ప్రసంగించేటప్పుడు మీరు అన్ని టేక్పు చేయవచ్చు. మీకు ఆకాశమే హద్దు. కర్పుతో సహా దానికి సంబంధమున్న అన్ని అంశాలను మీరు ప్రస్తావించవచ్చు. దయచేసి కూర్చోండి.

(INTERRUPTIONS FROM SRI P.KESHAV, MEMBER, TELUGU DESAM PARTY)

MR.SPEAKER: Your leader wants to speak and you are talking in between. Yes, Chandrababu Naidu Garu, do not go into the subject.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు(కుప్ప) : అధ్యక్షా, నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒకటే కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో కర్పు పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. రెండోది, ఇంకొక వారంలో కూడా పర్మలు పడవని భారత వాతావరణ శాఖనుంచి రిపోర్టులున్నాయి. రాష్ట్రంలో తాగునీటి సమస్య, పశువులకు గ్రానం కొరత కూడా చాలా తీవ్రంగా ఉంది. కర్పు ఉన్నందున ప్రత్యామ్నాయ పంటల ప్రణాళిక గురించి కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. వాటిగురించి రైతాంగం ఎదురుచూస్తున్నారు. రైతులు, రైతు కూలీలు కూడా ఆశగా ఎదురుచూస్తున్నారు. కనీసం నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని .....

MR.SPEAKER: We will take it up for discussion. I will fix up the date. That is enough.

శ్రీ నారా చందుబాబు నాయుడు : ఒకవేళ ఆలన్సుమయ్యెట్లుగా ఉంటే 4వ తేదీ తర్వాత చర్చిద్దామని మీరు చెప్పారు. కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది నేను చెప్పలేదు. బీఎసీలో డిస్ట్రిక్ట్ అయిది. ఆ ప్రయారిటీని మీరే అనగా బీఎసీలోని సభ్యులందరూ ఫిక్స్ చేశారు. First issue is discussion on price rise, the second is Inter-State Water disputes and the third is drought. We will take it up accordingly.

SRI N.CHANDRABABU NAIDU : ఇప్పుటికైనా ముందుకు వచ్చి ప్రభుత్వం చేపడుతప్పు చేపట్టున్న ప్రత్యామ్నయాల గురించి శాసనసభలోనేను ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రభుత్వాన్ని ఒక ప్రకటన చేయమని కోరుతున్నాను. అప్పుడు ప్రజలకు ఆ విషయం వెళుతుంది. కావాలంటే దానిపై చర్చ తరువాత చేపట్టవచ్చు. అందుకోసం ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయాన్ని గురించి పరిశీలించమని మరొకసారి కోరుతున్నాను.

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి (అంబర్హేట) : అధ్యక్ష, ఉపాధ్యక్ష చేసేత కార్యిక్లు, గీత కార్యిక్లు సమస్యలు చాలా ఉన్నాయి.

MR.SPEAKER: Kishan Reddy garu, you are a senior legislator. You are the one who wants the House to go on. You should not disturb like this. Please sit down.

Question No.431, Minister for Civil Supplies.

సక్షిత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్నాప సమాధానములు పెట్రోలు, డీజిల్ ధరల పెరుగుదల

ప్రశ్న నెం.11 (431)

సర్వశ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణమనాయుడు, జి.సగేవ్(బోర్డ్), టి.ప్రకాశ్గౌడ్(రాజీంద్రనగర్), కె.సూర్య నాగసన్మానిసీరాజు(బోడపరం), పల్లె రఘునాథరెడ్డి (పుట్టపర్తి)- గౌరవనీయులైన ఆహార, పౌర సరఫరాలు, లీగ్ మెట్రాలజి, వినియోగదారు వ్యవహారాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజ్జేస్తారా:

- అ) పెరుగుల రేటుతోచటు రాష్ట్రంలో గత పదు సంవత్సరాల కాలంలో పెట్రోలు, డీజిలు ధరలు ఎన్నిసార్లు పెరిగాయి;
- అ) వాటిపై పెంచిన అమృకం పన్ను ఎంత;
- ఇ) వాటి ధరల పెరుగుదలవల్ల రాష్ట్రానికి వచ్చిన రాబడి సంవత్సరం వారీగా ఎంత;
- ఈ) విమానాల ఇంధనంపై అమృకం పన్నును మిసహాయించిన విషయం వాస్తవమేనా ;అయితే, దీనివల్ల రాష్ట్రానికి వాటిల్ని రాబడి నష్టం ఎంత?

ఆహార, పౌర సరఫరాలు, లీగ్ మెట్రాలజి, వినియోగదారు వ్యవహారాల శాఖమంత్రి (శ్రీ జూచల్లి కృష్ణరావు):

- అ) 2008-09 సంవత్సరం వరకు పెట్రోల్యూపై రూ.7.62, డీజిల్పై రూ.9.46 పెరుగుదలతో గత ఐదు సంవత్సరాలలో పెట్రోల్యు, డీజిల్ ధరలు ఎనిమిది సార్లు పెరిగాయి.
- ఆ) 20.06.2005 తేదీనుండి పెట్రోల్యు విషయంలో 32.55 శాతం నుంచి 34 శాతం వరకు, డీజిల్ విషయంలో 21.33 శాతం నుంచి 23 శాతం వరకు పన్ను రేట్లను పెంచడమయింది. అయితే, ఆ విధంగా పెంచిన రేట్లను 10.06.2006 తేదీనుండి పెట్రోల్యు విషయంలో 34 శాతం నుంచి 33 శాతానికి, డీజిల్ విషయంలో 23 శాతం నుంచి 22.25 శాతానికి తగ్గించడమయింది.
- ఇ) గత అయిదు సంవత్సరాల్లో రాబడిలో పెరుగుదల విషయానికొస్తే 2004-05 సంవత్సరంలో రూ.83.41 కోట్లు, 2005-06 సంవత్సరంలో రూ. 155.28 కోట్లు, 2006-07 సంవత్సరంలో రూ.167.18 కోట్లు, 2007-08 సంవత్సరంలో రూ.8.53 కోట్లు, 2008-09వ సంవత్సరంలో రూ.106.28 కోట్లు.
- ఈ) లేదండీ.

శ్రీ గాలి ముద్దువ్వప్పథు నాయుడు : అధ్యక్షా, కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత పెట్రోల్యు, డీజిల్ తోమ్మిది పర్యాయాలు పెంచింది. మంత్రిగారు సమాధానమిస్తూ ఇప్పటికి పెట్రోల్యు, డీజిల్ ధరలను ఎనిమిది సార్లు పెంచినట్లు ఒప్పుకున్నారు. దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలు పెట్రోల్యు, డీజిల్పై అమ్మకం పన్ను తగ్గించాయి. మన రాష్ట్రం మాత్రం 2006వ సంవత్సరంలో పెట్రోల్యూపైన ఒక శాతం, డీజిల్పైన 0.75 శాతం అమ్మకం పన్ను తగ్గించామని చెబుతున్నారు. గతంలో అమ్మకం పన్ను తగ్గించి ఇప్పటికి నాలుగు సంవత్సరాలు అయింది. గత సంవత్సరం పెంచినపుడు అన్ని రాష్ట్రాలు తగ్గించిన మాట వాస్తవం అపునా, కాదా? అన్ని రాష్ట్రాలు తగ్గించినపుడు మీరు ఎందుకు తగ్గించడంలేదు? మన పొరుగునుస్తు కర్నాటకలో పెట్రోల్యు, డీజిల్పైన మనక్కన్ని తక్కువ అమ్మకం పన్ను విధిస్తున్నారు. పెరిగిన అమ్మకం పన్ను ద్వారా మొత్తం ఎంత మొత్తం పసుంది? దానితోబాటు గ్యాస్ మీద కూడా అమ్మకం పన్ను పెంచారు. గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్యాస్ సిలెండర్ ధర యాభై రూపాయలు పెంచినపుడు, యాభై రూపాయలను ప్రభుత్వం సబ్సిడీగా ఇచ్చి రూ.304లకే ఇచ్చారు. తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం గ్యాస్ సిలెండర్ ధర ఇరవై అయిదు రూపాయలు తగ్గించినపుడు మీరు రూ.279లకే ఇచ్చాలి. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇరవై అయిదు రూపాయలు తగ్గించినా మీరు వినియోగదారుల వద్ద 304 రూపాయలు పన్నాలు చేస్తున్నారు. ఎన్నికల సమయంలో గ్యాస్ ధర వంద రూపాయలు తగ్గిస్తామని చెప్పారు. ఆ మాటను నిలబెట్టుకుంటారా? లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వం తగ్గించిన యాభై రూపాయలను తగ్గించి మీరు 279 రూపాయలకే గ్యాస్ ఇస్తారా? విమానయాన సంస్థలకు పెట్రోల్యు కొనుగోలుపై పన్ను తగ్గిస్తామని అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ప్రారంభించాడు చెప్పారు. ఆ విషయం అన్ని పత్రికల్లో ప్రముఖంగా వచ్చింది. దాని అమలు గురించి అడిగితే మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో లేదని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అనొన్న చేసిన తరువాత అమలవుతుందని అనుకుంటాం. వారి హోమీ ఎందుకు అమలు కాలేదు? వారి హోమీని అమలుచేసే ఉద్దేశం మీకుందా? ఎందుకు అమలుచేయలేదు? విమానయాన సంస్థలమీద అంత ప్రేమ ఎందుకు చూపించవలసి వచ్చిందో కూడా తెలియజేయాలి. అదే విధంగా కొత్త గ్యాస్ కనెక్షన్లు విడుదల గాక రాష్ట్రంలోని మహాళలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. గత అయిదు సంవత్సరాలలో ఎన్ని కొత్త గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఇచ్చారు? ఈ సంవత్సరం కొత్త కనెక్షన్లు ఇస్తారా? దీపం పథకంకింద గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఇస్తారా, లేదా? సబ్సిడీ ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారా, లేదా? నీటన్నింటికి మంత్రిగారు సమాధానాలు చెప్పాలి.

శ్రీ జి.నగేష్ : అధ్యక్షా, అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో ముడి చమురు ధర పెరగడంవల్ల పెంచామనే విషయాన్ని పెట్టోలు, డీజిల్ ధర పెంచుతామనే విషయాన్ని ప్రతిసారి .....

MR.SPEAKER : Nagesh garu, Direct question only. Whatever you want, you ask directly.

శ్రీ జి.నగేష్ : ప్రధానంగా మన పొరుగున ఉన్న రాష్ట్రాలలో మన రాష్ట్రంలో ఉన్న వస్తు శాతం కంటే చాలా తక్కువ ఉన్న విషయం వాస్తవం. ఆ స్థాయికి మన రాష్ట్రంలో వస్తు తగ్గిస్తారా, లేదా? మంత్రిగారు సమాధానమిస్తూ ఒక శాతం అమృకం వస్తు తగ్గించామని చెప్పడం జరిగింది. పెంచేటప్పుడు ఎక్కువగా పెంచి తగ్గించేటప్పుడు మాత్రం నామమాత్రంగా తగ్గించారు. అందువలన మన రాష్ట్రంలోని పేద వర్గాలవారు చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి కూడా తెలుసు. ప్రధానంగా నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడంవల్ల, దానికితోడు రవాణా ఛార్జీలు పెరగడంవల్ల సామాన్య ప్రజలు ఎంత ఇబ్బందులకు గురవుతున్నారో.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : నగేష్ గారూ, మీరు మంత్రిగారినుంచి ఏమి సమాధానం ఆశిస్తున్నారో, అందుకోసం ప్రశ్నను నేరుగా అడగండి.

శ్రీ జి.నగేష్ : మన రాష్ట్రంలో ఉన్న అమృకం వస్తువు ఇతర రాష్ట్రాలతో సమానంగా తగ్గిస్తారా, లేదా? గత అయిదు సంవత్సరాలలో పెట్టోలు, డీజిల్ ధరలు తొమ్మిది సార్లు పెంచడం జరిగింది. గతంలో ఎట్టియే ప్రభుత్వానికి మీరు ఓటు వేస్తే పెట్టోలు, డీజిల్ ధరలు పెరుగుతాయని చెప్పడం జరిగింది. మీ ప్రభుత్వమే కేంద్రంలో అధికారంలోకి వచ్చింది కావున అవన్నీ రద్దు చేయమని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

ఉ.8.50

(శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డిచే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ హీరు లిస్టులో లేదు. Let us go on to the business. మీ హీరు ఉంటే ఇస్తోసు. అన్నీ పార్టీల వాళ్ళ మాట్లాడాలంటే చాలా కష్టం. ఎవరెవరు ప్రశ్నలు అడగాలో పేర్లు ఇస్తే, వాళ్ళకు మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇస్తోసు.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, 2004–2009 సంవత్సరాల మధ్య కాలంలో 8 సార్లు పెట్టోల్ ధరలు పెంచడం జరిగింది. మూడు సార్లు తగ్గించడం జరిగింది. మొత్తం మీద 20 శాతం మాత్రం పెంచడం జరిగింది.

(శ్రీ అక్బరుద్దీన్ బిష్ణేసి మరియు శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డిలచే సభకు అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Please sit down. I will come back to you. Let him finish. I will come back to you. Please sit down. I will tell you the Rule position also.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It never happened like that.

MR.SPEAKER: I will tell you the rule position. I don't expect this from you.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Rules are there. But it is the usual practice. When a question comes up before the House, it becomes the property of the House. When we are deviating, you can control us. You can cut the mike. Sir, what difference will it make if you give us one minute each?

MR.SPEAKER: Every question is the property of the House. All of you know the Rules. I don't have to read out the rules. I will get back to you.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్: ప్రజలకు సంబంధించిన అంశాలు వచ్చినప్పుడు మేము చేస్తే అధికారం కూడా మాకు లేదా?

MR.SPEAKER: All of you know the Rules. Please sit down. I will get back to you. I have to talk and I cannot talk when you are standing. Please sit down. We have to finish the question hour by 9.30 a.m. ఈర్దు నోటీస్ ప్రశ్నలుంటే అరగంట అని చెప్పాం. పది గంటలకు మరించాలి. ప్రతి ప్రశ్నకు అన్ని పార్టీల వాళ్ల స్పందించాలంటే చాలా కష్టం. ఎవరెవరు సిగ్నలరీస్ ఉన్నారో వాళ్లకు అవకాశం ఇస్తాము. సిగ్నలరీస్ ఇక్కడ లేకపోతే ఆ పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్ల ఎవరికన్నా అవకాశం ఇస్తాం. రూప్స్ లో ఒక పార్టీ నుంచి 5 సిగ్నలరీస్ ఉన్నా ఒకరికి ఇవ్వాలని ఉంది. But I am not following it. కాబట్టి ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు సిగ్నలరీస్ ఎవరైతో ఉన్నారో వారికి అవకాశం ఇస్తాము. So every question is important for everyone. If you do not want to follow that, it becomes a problem.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: You please give a ruling that only rules will be followed.

MR.SPEAKER: We will follow the Rules. That is why we are here. We also have practices and conventions. But we will have to hurry up the things. Otherwise, we cannot complete the question hour in time.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: If you are following the rules, you strictly follow the rules. If you are going by the Rule Book, just go by the Rule Book.

MR.SPEAKER: All the 10 questions listed in the agenda are important. If 5-6 parties want to react on each and every question, what should I do? How can we complete the question hour?

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Previously, there were 11 political parties. Still, they were used to be accommodated. Now, we are not able to understand.

MR.SPEAKER: There is a procedure prescribed and we have to follow that. If all the parties want to react on every question, how do we finish the question hour in time?

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It is the usual practice.

MR.SPEAKER: If all of you want it, I will implement it. But we have to maintain the timings. I am very clear. At 10.00 a.m., I will close the question hour. If questions do not come, don't ask me.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I would like to correct you. It was decided as 10.30a.m. in the BAC meeting and not 10.00 a.m.

MR.SPEAKER: Whatever is decided in the BAC, we will go by that. If it is 10.00 a.m., I will close the question hour at 10.00 a.m. Or if it is decided as 10.30 a.m., I will close the question hour by 10.30 a.m.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: You have chaired the meeting and you have said that the question hour will be closed at 10.30 a.m.

MR.SPEAKER: I am not a computer to remember everything. I forget certain things. If we have agreed that the question hour will be closed at 10.30 a.m., I will close the question hour at 10.30 a.m.. I am yielding to your request. Now, please sit down.

SRI G.KISHAN REDDY: Please be flexible.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు : 2004 సంవత్సరం నుంచి 2009 సంవత్సరం వరకు 8 పర్యాయాలు పెంచడం జరిగింది. మూడు సార్లు తగ్గించడం జరిగింది. అయితే 1994 వ సంవత్సరం నుంచి 2004వ సంవత్సరం వరకు మొత్తం 46 సార్లు డీజిల్, పెట్రోల్ రేట్లు పెంచడం జరిగింది. ఒకసారి గమనిస్తే 1994 వ సంవత్సరంలో.....

MR.SPEAKER: Minister garu get into the question. Please answer straight.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు : అధ్యక్షా, ఏనీయేషన్ టార్మోన్ ఫ్ర్యాయల్ మీద అమృకం పన్ను మిసహాయించారా అని అడిగారు. పన్ను మిసహాయించలేదు. గతంలో 1987వ సంవత్సరం నుంచి 1995వ సంవత్సరం దాకా ఉన్నటువంటి 18 శాతం పన్నును 1995 నుంచి 2002 మధ్య కాలంలో 30.55 శాతానికి పెంచడం జరిగింది. 2005వ సంవత్సరంలో ఆ పన్నును నాలుగు శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం అడిగిన మేరకు నాలుగు శాతాన్ని కొనసాగించడం జరుగుతున్నది. ఎల్పేజి గ్యాసుకి సంబంధించి అమృకం పన్ను గతంలో 12.5 శాతం ఉండగా ఈనాడు దాన్ని నాలుగు శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. ప్రతి నెల గ్యాసు పైన.....

(శ్రీ అక్షరుద్దిన్ ఓవైసీచే అంతరాయం)

SRI AKBARUDDIN OWAISI: What answer the Minister is giving Sir? When you want us to ask straight questions, Ministers should also give straight replies. Sir, Ministers should be sent to training classes.

MR.SPEAKER: Please sit down. He is the new Minister.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు : అధ్యక్షా, డీజిల్ పైన గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో 8 పర్యాయాలు పెంచడం జరిగింది. దీని ద్వారా పెరిగినటువంటి రేటు యావరేబ్జ్ రు.9.46 పైనలు మాత్రమే. పెట్రోలుకి సంబంధించి లెక్కించి చూసినప్పుడు యావరేబ్జ్ రు.7.62 పైనలు పెంచడం జరిగింది.

(శ్రీ అక్షరుద్దిన్ ఓవైసీచే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారూ తొందరగా ముగించండి.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు : అధ్యక్షా, పెంచినటువంటి పెట్రోలు రేటు అంధ్రప్రదేశ్లో రు.33/- ఉండగా, కర్నాటకలో రు.33/- ఉంది. డీజిల్ రేటు అంధ్రప్రదేశ్లో రు.22/- ఉండగా, కర్నాటకలో రు.25/- ఉంది. గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో.....ప్రతి సంవత్సరం 5 లక్షల ఎల్పేజి గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఇవ్వడం జరిగింది. దీపం పథకానికి సంబంధించి 2 లక్షల గ్యాస్ కనెక్షన్లు ఇవ్వడం జరిగింది. రెవిన్యూకి సంబంధించి 2009వ సంవత్సరం వరకు రు.33.6 కోట్లు నెలకు ఆదాయం రావడం జరిగింది.

ఉ.9.00

అట్లాగే పెట్రోలు పైన రు. 12 కోట్ల 32 లక్షలు, డీజిల్పైన రు. 21 కోటి 28 లక్షలు ఆదాయం రావడం జరిగింది. 2008-2009 వ సంవత్సరంలో ఈ పెట్రోలు డీజిల్పైన మొత్తం వచ్చినటువంటి ఆదాయం ఆరు వేల ఆరు వందల తొంబై రెండు కోట్ల రూపాయలు. ఈ ఏటీఎఫ్ పైన ట్యూక్స్ ద్వారా లాన్ ఆఫ్ రెవిన్యూ క్రింద రు. 98 కోట్లు ప్రభుత్వానికి నష్టం రావడం జరిగింది. అట్లాగే 14.2 కేబీలు పున్నటువంటి గ్యాస్ సిలిండర్పైన రు. 3 వందల కోట్లు 88 లక్షల రూపాయలు. ఈ మొత్తం పెరుగుదల అనేది రు. 38 కోట్లు 67 లక్షలు. 2004 సుంచి మొత్తం 4 వర్షాయాలు రిషైజ్ చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చినటువంటి నష్టం రు. 38.67 కోట్లు. అట్లాగే....

MR. SPEAKER : That is enough.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I would like to ask only two questions. I would like to know from the Hon'ble Minister about the sales tax in our neighbouring States like Karnataka, Tamil Nadu, Maharashtra and Pondicherry. In all these, what is the difference of sales tax? What is the percentage of difference? Whether it is more or it is less? The Second question which I would like to ask is that, in the reply, the Hon'ble Minister has answered for question 'c' stating that the yearwise revenue derived by the State due to increase in the prices of the same. Details are given thus. In the year 2007-08, the increased revenue collected was 8.53 crores. I would like to know the reasons as to why is it that only 8.53 crores when for the year 2004-05, it was 83.41 crores and for the year 2005-06, it was 155.28 crores.

MR.SPEAKER: I think you have not followed the question. What he has asked is about the increase due to sales tax and what is the difference of increase? In that particular year, the difference was Rs.8.53 crores and that is what he has stated.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: That is what I am saying. When the amount is very much high for the year 2008-09, it is Rs.106.28 crores. and for the year 2006-07 it was Rs.167.18 crores. I would like to know the reason as to why it is only Rs.8.53 crores for the year 2007-08. Has the revenue not been collected properly? Why it is less, I want to know.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి : సార్, రెండవ సారి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రజలకు ఇచ్చినటువంటి క్రూర బహుమానం ఇది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : క్వశ్నేకు వెళ్లండి. అవకాశం ఇస్తే ఇట్లా మిస్టర్ యూఅస్ చేయవద్దు.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి : ఈ రోజు ఆర్టీఎస్ మీద చాలా అదనపు భారం పడుతోంది. కనీసం ఆర్టీఎస్ బస్సులకు సరఫరా చేసే డీజిల్పైన ఏమైనా సేల్స్ ట్యూక్స్ పూర్తిగా రద్దు చేస్తారా? పేద ప్రజలు ప్రయాణించే ఆర్టీఎస్ బస్సులు, ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది. అదేవిధంగా మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసినట్టే, మన రాష్ట్రంలో సేల్స్ ట్యూక్స్ ఎక్కువగా వుంది. కాబట్టి, ప్రభుత్వం థిల్లీలో రు. 44 వుంటే, ఇక్కడ లీటరు రు. 50గా వుంది. కాబట్టి, దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మన రాష్ట్రంలో హైదరాబాదు నగరంలో పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు తగ్గిస్తారా?

(ఈ దశలో మైకు కట్ చేయబడింది)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ : అధ్యక్షా, ప్రియిట్స్గా ఇవాళ డీజిల్, పెట్రోలుతోటి అన్ని రంగాలు కూడా ఎప్పుడు అపుతాయనే విషయం తమరికి తెలుసు. ఇవాళ ఎస్సెస్సీయల్ కమాడిటీక్ మీద ఎంత ఇంప్యూట్ వుంటుందో,

భూన్యపోర్ మీద ఎంత వుంటుందనేది మీ అందరికీ తెలుసు. ఇవాళ ఇంత విపరీతంగా ధరలు పెరిగిపోయాయి కాబట్టి ఈ డీజిల్, పెల్రోలు మీద వేసిన సేల్స్ ట్యాక్స్ తగ్గించడం ద్వారా కొంత ఏమన్నా నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు తగ్గేందుకు ఆస్కారం వుంది కాబట్టి ఆ ప్రయత్నమేమన్నా చేస్తారా అనేది ఒకటి. రెండవది, ఈ మధ్య కాలంలో కోసాసీమ గ్యాస్ నిక్షేపాలు గురించి మనకందరికి తెలుసు. ఇంత టైసెస్ పుంది కాబట్టి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పటికే కేంద్రానికి లేఖలు రాశారు కాబట్టి, ఇంత సీరియస్ టైసెస్లో నాకు తెలిసి మన లెక్కల ప్రకారంగా రు. 36 లక్షల కోట్ల నిల్వలు అని చెబుతున్నారు. పెల్రోలు, డీజిల్ ధరలు తగ్గిస్తారా, గ్యాస్ నిక్షేపాల విషయంలో ప్రోగ్రస్ రిపోర్టు పుందా, దాన్ని మన రాష్ట్రానికి ఎలోకెట్ చేసే అవకాశం పుందా?

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR. SPEAKER : Again you are deviating from the subject.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ) : అధ్యక్షా, డీజిల్, పెల్రోలు ధరలు కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచినా కూడా అక్కడ వున్నటువంటి అవసరాలను బట్టి అనేక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అమృకం పన్ను తగ్గించి, డీజిల్, పెల్రోలు మీద కొంత రాయితీ ఇచ్చి, వాహన వినియోగదారులకు గాని, తరువాత వాహనాల మీద భారం పడటం వల్ల నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగే అవకాశం వుంది కాబట్టి ఆ రకంగా తగ్గించి ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా చేసారు. మన ప్రభుత్వం ఎందుకు చేయల్సేటీ ? చేస్తే ఎంతపరకు చేసారనేది ఒకటి. రెండవది గ్యాస్ కనెక్షన్ కోసం వేలమంది అప్పె చేసుకుని పున్నారు. తరువాత మన ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వాళ్ళకు ఇప్పుడం లేదు. గ్యాస్కు మాత్రం చాలా కొరత పుంది. ఆ గ్యాస్ ను అందరికి అందించడానికి కావాల్సిన చర్యలు ఏవిధంగా చేపడుతున్నారు?

MR. SPEAKER : Right. I think that's enough. క్రాన్ సెక్షన్ అంతా వచ్చింది. Next, one from Telugu Desam Party, either G. Muddukrishnama Naidu or D. Narendra Kumar. This is the last question we are taking.

శ్రీ డి. నరేంద్ర కుమార్ (పాన్నారు) : స్పీకర్ సార్, మంత్రి గారి సమాధానంలో దాదాపు పెరిగిన ధరల వల్ల రాష్ట్రానికి వస్తున్న ఆదాయం రు. 550 కోట్లు పైబడి పుంది. అంటే పెరిగిన ధరల వల్ల రు. 500 కోట్లు భారం ప్రజల మీద పడింది. దీనివల్ల, దాదాపు మళ్ళా ట్రాన్స్పోర్టు రంగం మీదకానిప్పండి, మిగతా రంగాల మీద కానిప్పండి రు. 3 వేల కోట్లు పైబడి క్యాపులేటీవ్ భారం పడుతూ పుంది. కాబట్టి, దీన్ని తగ్గిస్తారా? అంటే మంత్రి గారు స్ఫుర్పమైన సమాధానం చెప్పలేదు. రెండవది మేము అడిగాం. విమాన ఇంధనంపై అమృకం పన్ను మిసహాయించారా? అంటే లేదు అని చెప్పడం జరిగింది. దాన్ని మళ్ళా సేల్స్ ట్యాక్స్ 4 శాతానికి తగ్గించాము అని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వానికి విమానంలో ప్రయాణించే ప్రయాణికుల మీద పున్న ప్రీము సామాన్యల మీద లేదా? అమృకం పన్ను ఎందుకు తగ్గించారు? పెల్రోలు, డీజిల్ మీద కనీసం .....

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR. SPEAKER : One minute. మినిస్టర్ గారూ... వేరే స్టైల్ సేల్స్ ట్యాక్స్ కి సంబంధించిన వివరాలు మీ దగ్గర పుంటే చెప్పండి. లేకపోతే, రాసి పంపించండి. రెండవది, మీరు టైసెస్ ఏమన్నా తగ్గిస్తారా, లేదా అనేది ముఖ్యాంశం. ఈ ట్యాక్స్ పర్సంటేజ్ తగ్గిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణము నాయుడు : సార్, వివరాలు మా దగ్గర పున్మాయి వంపిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సేల్స్ ట్యాక్స్ పర్సంటేజీ తగ్గిస్తారా అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ జాపల్లి కృష్ణరావుః అధ్యక్షా, పెత్రోలుకు సంబంధించి గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో పెంచినటువంటిది 20.01 శాతం. డీజిల్పైన గత ఐదు సంవత్సరాల కాలంలో పెంచినటువంటిది 38.75 శాతం. గతంలో 300 శాతం డీజిల్పైన పెంచడం జరిగింది. దానితో పోల్చుకుంటే, అనాడు 300 శాతం పెంచితే, ఈనాడు పెంచింది కేవలం 38.75 శాతం. ఈనాడు అంధ్రప్రదేశ్లో 33 శాతం, కర్రాటుకలో పెత్రోలు 33 శాతం, తమిళనాడులో 30 శాతం. అదే డీజిల్కు సంబంధించి ఆంధ్రప్రదేశ్లో 22.25 శాతం, కర్రాటుకలో 25 శాతం, మహారాష్ట్రలో 23 శాతం, మధ్యప్రదేశ్లో 26 శాతం, మిగతా రాష్ట్రాలతో పోల్చినప్పుడు మన రాష్ట్రంలో పెంచినటువంటి పర్సంటేజీ తక్కువగా పుంది. ఆ ప్రకారం అదాయం తక్కువగా పుంది. పెంచడం అనేది గతంతో పోల్చితే చాలా తక్కువ. 30 శాతం ఎక్కడ, 38 శాతం ఎక్కడ? అదేవిధంగా ఏవియేవ్వన్ పెత్రోలు పైన మేమేదో 4 శాతం తగ్గించామని చెప్పారు. గతంలో 12 శాతం పున్నటువంటి దాన్ని 4 శాతానికి తగ్గించింది గత ప్రభుత్వమే. వాళ్ల కరెక్టుగా చేసారనే కేంద్ర ప్రభుత్వం కోరిక మేరకు అదే 4 శాతం పర్సంటేజ్ రేటును కంటిన్యూ చేసాము. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కోరిక మేరకు. ఏవియేవ్వన్ పెత్రోలుపైన ట్యాక్స్ ఎగ్జింషన్ లేదు. డీజిల్పైన, పెత్రోల్పైన మిగతా రంగాలకు ఏవిధంగా ఎగ్జింషన్ పుందో, ఈ ఏవియేవ్వన్ పెత్రోలు పైన ఎగ్జింషన్ లేదనే కారణంగా గతంలో పున్నదాన్ని మేం మళ్లా కంటిన్యూ చేసాము. క్రొత్తగా పెంచిందేం లేదు. గ్యాస్పైన కూడా గతంలో లేనటువంటి సబ్సిడీని ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచిన దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అబ్బార్బు చేసుకుని, ఈ రోజుకు కూడా ప్రతి సెలకు రు. 15 కోట్ల రూపాయల సబ్సిడీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తోంది. ట్యాక్స్లు చూసినా, రేట్లు పెంచింది చూసినా, పర్సంటేజ్ ట్యాక్స్లు పెంచింది చూసినా గతానికి ఇప్పటికీ చాలా తగ్గించడం జరిగింది. ఆ ప్రపోర్స్లో పెంచలేదు.

ఉ. 9.10

ప్రభుత్వ ఆదాయం కూడా గతంలో కంటే పెంచింటేజ్ చూసుకుంటే ఆ ప్రపోర్స్లో పెరగలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇంకేమైనా తగ్గించే అలోచన పుందా?

శ్రీ జాపల్లి కృష్ణరావు : పెత్రోలు, డీజిల్ ధరలు తగ్గించేటటువంటి విషయం పెత్రోలియం కంపెనీలను బట్టి, అంతర్జాతీయ మార్కెట్‌ను బట్టి ఉంటుంది.

(ఎ.డి.పి సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు కూర్చోండి. మీ తరఫున నేనే అడుగుతున్నాను.

శ్రీ జాపల్లి కృష్ణరావు : Present World Economic system లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని రంగాలలో విపరీతమైన సబ్సిడీలు ఇస్తోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సదరన్ స్టేట్స్‌లో లీస్టు టాక్స్ అంధ్ర ప్రదేశ్‌లో పుండా లేదా? పుంటే ఇంకేమైనా తగిస్తారా?

శ్రీ జాపల్లి కృష్ణ రావు : అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం తగించే అలోచన లేదు. ఒకవేళ అటువంటిది ఏమైనా పుంటే పరిశీలించి చెబుతాం.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER:-No clarifications. If You want to protest, I will give you an opportunity. Akbaruddin do you want to protest?

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker Sir, Firstly, I protest because the reply given by the Hon'ble Minister was not specific. Your kind self has mentioned that the question is finished. That is the reason why, I am protesting sir. I had asked about the regular collections stating why was it less, but no reply was given. Next is very clear question, I had asked, what are the sales tax in other states and in our state. We never asked about what was the increase in other states and what was the increase in our state.

MR.SPEAKER:- He mentioned about the percentage.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:-He mentioned about the percentage, but he never mentioned about what is the real sales tax in Maharashtra and Andhra Pradesh and what are the real tax in Karnataka and Andhra Pradesh. He mentioned only about the increase.

MR.SPEAKER:- Not increase. He mentioned the percentage of tax which is being collected in that state, if there is any doubt you send it in writing to the Hon'ble Member.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:-Because of increase in petrol prices and also sales tax in Andhra Pradesh, the essential commodities prices are increasing and touching the sky and the government is not serious on reducing the sales tax. In this regard, on behalf of my party, I lodge a strong protest and walk out from this House.

(AIMIM PARTY MEMBERS STAGED A WALKOUT FROM THE HOUSE)

MR.SPEAKER:-Mr.Kishan Reddy Garu. This is the problem, when I allow you then you will say protest. All of you want to protest, and you take half-an-hour on each question. If that is the case, how do we finish the business ?

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఈరోజు నిత్యపనర వస్తువుల ధరలు పెరిగి ప్రజలు ఇఖ్యంది పదుతున్నటువంటి నేపథ్యంలో నేను ఈ రోజు మార్కెటుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం "అమ్ ఆద్యి" అని ఎన్నికలలో ప్రచారం చేసుకుని, ఈ రోజు పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు విపరితంగా పెంచింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెంచితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రూ. 6,692 కోట్లు లాభం వస్తోంది. ఒక ప్రకృతిల్లు కాలి ఒకడు ఏడుస్తుంటే మీ ప్రభుత్వమేమో లాభం పొందుతున్నారు. కాబట్టి ఇప్పటికేనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్.టి.సి బస్టుల మీద చార్టీలు తగ్గించాలని అదే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రజల మీద పెట్రోల్, డీజిల్పైన వేసున్న అదనపు వస్తు సేల్స్ టాక్స్ ఏడైతే పుందో దాన్ని అవెంటనే ఉపసంహరించుకోవాలని నేను డిమాండ్ చేస్తూ ప్రభుత్వ వైభాగికి నిరసనగా వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి సభ మండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్సి :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో నిత్యపనర సరుకుల ధరలు ఆకాశాన్నంటుతున్నాయి కాబట్టి సేల్స్ టాక్స్ అనేది పెట్రోల్, డీజిల్ మీద ఈ దేశంలోనే ఏ రాష్ట్రంలో లేనంతగా

దాదాపు 33 % highest in the country. ఉంది కాబట్టి దాన్ని తగ్గించమని ఈరోజు మేం డిమాండ్ చేస్తే దాన్ని తగ్గించనందుకు నిరసనగా;

రెండవది ప్రస్తుతం వ్యవసాయానికి మనం పెద్ద పీట వేస్తున్నాం. ఒకనాటి వ్యవసాయం పేరు, ఇవ్వాళ వ్యవసాయం పేరు. ఈ నాడు వ్యవసాయం చేయడానికి ఖ్రాక్షర్లు, పరికోత మిషన్లు, నాటు వేసే మిషన్లు మొదలైనవి పున్నాయి. అయినప్పటికీ రైతులు, పేద ప్రజలు నిత్యవసర వస్తువుల పెరుగుదల వల్ల చాలా యిభ్యందులు పడుతున్నారు. అందువల్ల దీనికి నిరసనగా తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి తరఫున మేం వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(తెలంగాణా రాష్ట్ర సమితి సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

మిషన్ స్పీకర్ : - రంగారెడ్డి గారు మీరు మాటల్డాడండి.

శ్రీ జూలకంటి రంగారెడ్డి : - అధ్యక్షా, ఇప్పుడు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ధరలు పెంచినప్పటికీ ఈ రకంగా పెరగడం వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయాన్ని దానివరకైనా మినహాయించినట్టుతే ప్రజలకు కొంత ఊరట జరుగుతుందని మేం కోరడం జరిగింది. మరి అది సాధ్యం కాదని చెప్పారు కాబట్టి దానికి నిరసనగా మేం వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(సి.పి.ఎ.(యం) సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ జి.మల్లేష్(బెల్లంపల్లి): - అధ్యక్షా, ఒకవైపు నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు ఆకాశాన్నంటే మాదిరిగా తొమ్మిది సార్లు పెరగడం వల్ల తీవ్రమైన అందీళన ప్రజలలో పుస్తది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టాక్సేస్ తగ్గించి ఇది ఒక సచ్చిదీలాగా ప్రకటించి ప్రజలకు అండగా నిలబడవలసిన అవసరం పుస్తదని మేం చెప్పినా నినలేదు కాబట్టి సి.పి.ఎ పార్టీ తరఫున మేం సభ నుండి వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(సి.పి.ఎ సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : - అధ్యక్షా, నేను మీ ద్వారా అడుగుదామనుకున్నాను కాని మీరు అవకాశం ఇవ్వలేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో 33%, మహారాష్ట్రలో.....

MR.SPEAKER:- I think I have given you an opportunity to protest. Confine yourself to protest. It should be less than two minutes.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు : -అధ్యక్షా, రెండు నిమిషాలని రూల్స్లో పుండా ?

మిషన్ స్పీకర్ : - అనలు రూల్స్లో ప్రాటెస్ట్ లేదు. క్షోశ్న అవర్లో ప్రాటెస్ట్ లేదు, వాకోట్ లేదు.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు: -అధ్యక్షా, మేం సబైక్ష్య కూడా క్లాణిగా డిస్కన్ చేయలేక పోయాం. ఈ హాజ్ వుండేది ప్రజా సమస్యలపైన చర్చించడానికి. ప్రజా సమస్యలపైన చర్చించకుండా నెఱిపోవడమనేది కూడా కట్టుకాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బడ్జెట్ వస్తోంది. బడ్జెట్ లో మాట్లాడండి. We do not have time ..... Please finish it.

శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు:- పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల విషయంలో 33% పుందంటే it is highest in Andhra Pradesh. పెట్రోల్ చార్జెస్ అయితే భారత దేశంలో ప్రౌదరాబాదులో highest rates వున్నాయి. ఆ విధంగా ఈ రోజు పెట్రోల్సై రూ.12.06 పైనలు పెంచారు. డీజిల్సై రూ.11.56 పైనలు ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అయిదు సంవత్సరాలలో పెంచారు. వెష్ట్ బెంగాల్లో 25% పెట్రోల్ పెరుగుదల పుంటే అది 20% కి తగ్గించారు. డీజిల్ ధర 17% పుంటే దాన్ని 12.5% చేశారు. చాలా రాష్ట్రాలు ఈ విధంగా పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెరిగిపోయినప్పుడు తగ్గించారు. మేం ముఖ్యమంత్రి గారిని ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరిందేమిటంటే ఈరోజు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలన్నీ పెరిగిపోయాయి. పెట్రోల్, డీజిల్ ధరలు పెరగడం వల్ల నిత్యావసర వస్తువులపైన అదనంగా భారం పడింది. అంతే కాకుండా వ్యవసాయం పైన కూడా భారం పడుతోంది. నిమానాలకు ఇచ్చే పూర్వయల్సైన ధరలు తగ్గాయి. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అడిగేదేమిటంటే అదే తగ్గింపు రేటు అర్.టి.సి బస్టులకు ఇవ్వచును . అర్.టి.సి బస్టుల మీద లేని ప్రొట్టెక్స్ చేయకుండా పేదవాళ్ల రవాణా సౌకర్యాన్ని దెబ్బ తీసే విధంగా, కోటీశ్వరులకు అండగా పుంటూ ఈ రోజు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేసే పరిస్థితి వస్తుంది. ధరలు ఒక ప్రక్క బాగా పెరిగిపోయాయి. పెరిగిన ధరల విషయంలో ప్రభుత్వానికి కొంచెమైనా కనికరం పుంటే కనీసం అల్ ఇండియా లెవ్ కంటే మన రేట్లు తగ్గించగల్లితే కొంతపరకైనా రిలీఫ్ వస్తుంది. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికైనా మేం వాకోట్ చేయం . మీరేమైనా ధరలు తగ్గిస్తామంటే మేం వింటాం. మీరు తగ్గించమంటే మాత్రం వాకోట్ చేయాల్సి వస్తుంది. ముఖ్యమంత్రిగారు కనీసం సమాధానం కూడా చెప్పులేకపోతున్నారు. ఇది అన్యాయం. పెరిగిన పెట్రోల్, డీజిల్ ధరల వల్ల నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నాయి, రవాణా సౌకర్యాలు పెరుగుతున్నాయి అందువల్ల పేదవారికి, రైతులకు చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. మేం ముఖ్యమంత్రిగారిని రికోష్ట్ చేశాం కాని ఆయన దగ్గర నుండి స్పుందన లేదు కాబట్టి ప్రభుత్వ చర్యకు నిరసనగా తెలుగుదేశం పార్టీ తరఫున వాకోట్ చేస్తున్నాం.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు సభ నుండి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీమతి భూమా శోభా నాగిరెడ్డి(అల్లగడ్డ): అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం యివ్వండి.

ఉ. 9.20

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు ముందే అడగాలమై. మెయిన్ అపోజిషన్ ప్రొట్టెక్స్ చేసినప్పుడే ముందుగానే, మీకు కావాలంటే ప్రొట్టెక్స్ కావాలని అడగాలి. This time I will allow you. But next time I will not allow you. ప్రజారాజ్యం పార్టీ తరఫున శ్రీమతి భూమా శోభా నాగిరెడ్డి గారు మాట్లాడండి.

శ్రీమతి భూమా శోభా నాగిరాణి: అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో డీజిల్ మరియు పెట్రోల్ ధరలు విపరీతంగా పెరగడం వల్ల, దాని ప్రభావం నిత్యమసర వస్తువుల మీద పడి పేద ప్రజలకు చా లా ఇఖ్యందికరమైనటువంటి పరిస్థితులు కల్గుతున్నాయి. ప్రభుత్వం డీజిల్ మరియు పెట్రోల్ ధరలు తగ్గించసందుకు ప్రజారాజ్యం పార్టీ తరువున నేను ప్రభుత్వానికి నిరసన తెలుపుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు మాటల్చడండి.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు: అధ్యక్షా, డీజిల్కు సంబంధించి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో **22.25** శాతం వుంటే, కర్రాటక రాష్ట్రంలో **25** శాతం, మహారాష్ట్రలో **23** శాతం, గుజరాత్ రాష్ట్రంలో **24** శాతం, మధ్య ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో **26** శాతం అట్లాగే కేరళ రాష్ట్రంలో **24.94** శాతం వుంది. అంటే దేశంలోని మిగితా రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలో డీజిల్ పైన ట్యూక్స్ చాలా తక్కువగా వుంది. ఇదే కాకుండా గ్యాస్కు సంబంధించి కూడా, గత ఐదు సంవత్సరాలలో పెరిగినటువంటి రేటు గ్యాస్ సిలెండర్ ఒక్కింటికి కేవలం రూ.38/-లు మాత్రమే. ఈ గ్యాస్కు సంబంధించి కూడా, **12.52** శాతం సేల్స్ ట్యూక్స్ వుంటే దాన్ని **4** శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. దీని మూలంగా రెవిన్యూ లాస్ అనేది జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారు కంక్రెట్ చేయండి.

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు: అధ్యక్షా, అట్లాగే పెట్రోల్ మరియు డీజిల్కు సంబంధించి కూడా, **2008**, డిసెంబర్ **6**వ తేదిన లీటర్ ఒక్కింటికి రూ.5.55 పైసల చొపున రేటు పెట్రోల్ పైన తగ్గించడం జరిగింది. అట్లాగే డీజిల్ లీటర్ ఒక్కింటికి రూ.2.18 పైసల చొపున తగ్గించడం జరిగింది. **29.01.2009**వ తేదిన కూడా పెట్రోలైట్ లీటర్ ఒక్కింటికి రూ. **5.55** పైసలు, డీజిల్ లీటర్ ఒక్కింటికి రూ. **2.18** పైసల ప్రకారం తగ్గించడం జరిగింది. దీని వల్ల ప్రభుత్వానికి పచ్చినటువంటి ఆదాయంలో తగ్గినటువంటిది **6.2.2008** వ తేది నుండి **31.03.2009** వరకు రూ. **91.74** కోట్లు రెవిన్యూ నష్టం కూడా జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: ముఖ్యమంత్రి గారు మాటల్చడండి.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరాణి: అధ్యక్షా, దురదృష్టం అధ్యక్షా, మరి ముఖ్యమంత్రి ప్రతిపక్ష నాయకుడైతే ఆర్.టి.సి. బస్సులను గురించి కూడా మాటల్చడుతాడు. నిజంగా ఆర్.టి.సి. అదృష్టం మరియు రాష్ట్ర ప్రజల అదృష్టం రెండు బాగుండబట్టె **2004**వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలో అధికారంలోకి పచ్చింది.

(సభలో అధికార పక్షం పైపు నుండి చప్పట్లు వినిపించాయి)

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరాణి: లేకపోతే, ఈపాటికి ఆర్.టి.సి.లోని బస్సులకు వుండే టైర్లు, ట్యూబ్లను కూడా అమ్ముకునేవారు.

(సభలో అధికార పక్షం పైపు నుండి చప్పట్లు వినిపించాయి)

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖరరాణి: ఏమి మిగిలి వుండేది కాదు. అధ్యక్షా, ఆర్.టి.సి.లో పనిచేసేటటువంటి లక్ష ఇరవై వేల మంది కార్బూకులు ఈపాటికి రొడ్డున పడి వుందురు. ఆరోజుల్లో వున్న ఆర్.టి.సి. పరిస్థితి ఏమిటో

తమరికి తెలిసిందే. సంవత్సరానికి రెండు వందల కోట్ల రూపాయలు, నాలుగు వందల కోట్ల రూపాయల మీర సష్టాలు పన్నుంటే, మేము అధికారం చేపట్టిన తరువాత ఆర్.టి.సి.కి సంబంధించిన ట్యూక్సేఫన్ తగ్గించి, అంతకు ముందు ఆర్.టి.సి. వాళ్లు ప్రభుత్వానికి కడుతున్నటువంటి ట్యూక్స్ ను సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.450.00 కోట్లు పుంటే అందులో $\frac{2}{3}$ వంతు మీర ట్యూక్స్ ను తగ్గించి, ఈరోజు ఆర్.టి.సి. నిలబడేటట్టు చేశాం. ఆయన గారి ఆలోచనలన్నీ ఎట్లా పుంటాయంటే, ఏదో ఒక విధంగా ప్రభుత్వం ప్రజ్ఞపయోగకరమైన పనులు చేయ కుండా చతురీల పడొతే సంతోషిస్తాడు. ఆఖరికి రాష్ట్రంలో వర్రాలు కురియకపోతే కూడా సంతోషించేవాడు ప్రతి పక్ష పార్టీ నాయకుడు.

(సభలో అధికార పక్షం వైపు నుండి చప్పట్లు వినిపించాయి)

అధ్యక్షు, విమానాలకు పన్ను తగ్గించారని చెప్పి ఆయన గారు బాధపడతాడు. శంఖేభాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశయం మూతపడే పరిస్థితి పుంటే, మన రాష్ట్రంలో ట్యూక్ ఎక్కువగా పుండి, మిగిలిన రాష్ట్రాల్లో తక్కువగా పుంటే, విమానాలు మిగిలిన రాష్ట్రాల్లోనే ఇంధనం రీ పూర్వయలింగ్ (Re-fueling) చేసుకుని పన్నుంటే, ఇక్కడ సేల్స్ బాగా తగ్గిపోతుంటే, అసలు శంఖేభాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశయానికి విమానాల రాకపోకలే తగ్గిపోయే పరిస్థితి పుంటే, తప్పని సద్రేశ పరిస్థితుల్లో ఏనియేషన్ పూర్వయలకు సంబంధించిన ట్యూక్సేఫన్ ను తగ్గించాం. దాని వల్ల విమానాశయానికి బోలెడన్నీ విమానాల రాకపోకలు పెరిగినాయి. అందువల్ల ఎయిర్ ఫోర్స్ సస్పెంటుల్లో అవుతోంది. టోటల్గా విమానాశయానికి చాలా, చాలా రకాలైన ఇన్ డైరెక్ట్ హార్ట్ ఎక్కువగా పుంటుంది. టూరిజం పెరుగుతుంది. ట్యూక్సేఫన్ పెరుగుతుంది. ఓపర్ ఆల్గా పూర్వయల్ కంజమ్సెఫన్ కూడా పెరుగుతుంది. లెకపోతే మన రాష్ట్రంలో పూర్వయల్ కంజమ్సెఫన్ తగ్గి దేశంలోని మిగితా రాష్ట్రాల్లో పూర్వయల్ కంజమ్సెఫన్ పెరిగితే, మనం 12 శాతం లెక్క నేసుకుంటే కూడా, మన రాష్ట్రంలో పూర్వయల్వాడే వారు అసలే లేకపోతే కూడా ట్యూక్ ఏమి పెరగడు. కాబట్టి, ఆ విధమైన ఆలోచన చేశామే తప్ప ఆర్.టి.సి. మీద ప్రభుత్వానికి ప్రేమ లేదు, విమానాల మీద మీకు ప్రేమ పుంది అని ఆయన చెబుతున్నాడు. ఆర్.టి.సి. మీద ఆయనకు ప్రేమ పుండా లేక | mean, నాకు ప్రేమ పుండా అనే విషయాన్ని ఆర్.టి.సి. సంస్థలో పనిచేసే కార్బూక మరియు సిబ్బందిని అడిగితే చెబుతారు.

(సభలో అధికార పక్షం వైపు నుండి చప్పట్లు వినిపించాయి)

అధ్యక్షు, ఇప్పుడు కూడా సంబంధిత మంత్రి గారు చాలా క్లియర్గా సభలో చెప్పాడు. Diesel పైన Lowest taxation ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పుంది. అంతకంటే ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుంది? మేము బాగా రెస్ట్రిక్షన్ నీటుల్ గపర్చమెంట్ అని చెప్పి అనడానికి ఎన్నో రకాలైన ఉదాహరణలున్నాయి. గ్యాస్ ను ఎవరు వినియోగిస్తారు? దాదాపు కోటి మంది మహాళలు వాడుతారు. దానిపైన ఏ కొంచెం పన్ను పెరిగినా కూడా, ఏ కొంచెం రేటు పెరిగినా కూడా అందరు బాధ పడుతారు. అటుపంటి పరిస్థితుల్లో గ్యాస్ పై పున్న 12 శాతం పన్నుమ 4 శాతానికి తగ్గించాం. ఇది మహాళల పట్ల ప్రభుత్వానికి పున్న ప్రేమకు ఉదాహరణ అపునా కాదా? తప్పని సద్రేశ పరిస్థితుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం అంతర్జాతీయంగా వచ్చే ప్రైస్ ను బట్టి, పెంచాల్సి వచ్చి, ఒక్కొక్క గ్యాస్ సిలెండర్పై రూ.50/-లు కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచితే, ఆ పెంచిన మొత్తానికి మొత్తం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆబ్జార్ట్ చేసుకుంది.

(సభలో అధికార పక్షం వైపు నుండి చప్పట్లు వినిపించాయి)

I think, భారత దేశంలో the only State which has observed the entire hike in the Gas. ఇంతకంటే మేము ఏమి చేస్తాం? Ultimateగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అదాయం అక్కడో, ఇక్కడో వస్తేనే కదా, రాష్ట్ర ప్రభోపయోగ పథకాలైనటువంటి రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ లాంటి పథకాన్ని అమలు చేసేది. లేకపోతే, వృద్ధులకు, వికలాంగులకు, వితంతువులకు పెస్సన్లు ఇచ్చేది. పేద విద్యార్థులకు ఫీజు రీయెంబర్స్ మెంట్లు, స్కూలర్సిప్సులు ఇచ్చేది. రెండు రూపాయలకే కిలో బియ్యం ఇచ్చేది లేకపోతే ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కట్టేది, ఇస్నే ప్రభుత్వం ఎక్కడి నుండి చేస్తుంది? అయిన గారు అధికారం కోసమై ఎటువంటి గడ్డి కరవడా నీకైనా సిద్ధ పడ్డాడు కదా. ఆల్ ఫ్రీ వాగ్ధానాలు చేశాడు కదా. ఏదంటే అది ఫ్రీ అని చెప్పి ఎన్నికల్లో చెప్పాడు. ఇంటింటికి నెలకు రెండు వేల రూపాయల చొప్పున రాష్ట్రంలో రెండు కోట్ల కుటుంబాలకు సగదు పంపిస్తానని చెప్పాడు. కలర్ టి.వి. ప్రతి పేద వారి ఇంటికి పంపిణి చేస్తానని చెప్పాడు. బియ్యం ఫ్రీ అన్నాడు. ఏ.టి. యమ్.కార్స్ చూపించాడు. ఎన్నో రకాలుగా వాగ్ధానాలు చేశాడు. అయిన బాధ అంతా ఏమిటంటే, He is a frustrated man. నేను ఇన్ని రకాలుగా ప్రజలకు అబద్ధాలు చెప్పినా, ప్రజలకు ఇన్ని రకాలుగా మోసపూరిత వాగ్ధానాలు చేసినా, ప్రజలు నమ్మలేదే. ఏ వాగ్ధానాలు చేయకసోయినా, ప్రజలు కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఒట్లు నేపారని ఆయన విపరీతమైన frustrationలో పున్నాడు. ఆయనకు దిక్కు తెలియడం లేదు. ఎలక్ష్మీనిక్ ఓటింగ్ మిషన్ స్టది తప్పని అంటాడు. లేదు ప్రజలదే తప్పని అంటాడు. ప్రజలు నాకు ఒట్లు వేయకుండా తప్పు చేశారని అంటాడు. 2004వ సంవత్సరంలో కూడా ఇట్లాగే ఆయన అసుకున్నారు. ఇంకో విషయం శ్రీ ఐ.వి. సుబ్బా రావు గారు రాష్ట్రంలో ఎలెక్షన్సు బాగా నిర్వహించారని ఎలెక్షన్స్ పరకు బాగా చెప్పాడు. తీరా ఎలెక్షన్స్ ప్రక్రియ పూర్తి అయిన తరువాత ఈ.వి.యం.లు సరిగ్గా పనిచేయలేదని అంటాడు. ఈ.వి.యం.లు ఎవరి ఆధ్వర్యంలో పనిచేశాయి అధ్యక్షా. శ్రీ ఐ.వి. సుబ్బా రావు గారి ఆధ్వర్యంలోనే కదా. ఒకవేళ ఈ.వి.యం.లను manipulate చేసి పుంటే, శ్రీ సుబ్బా రావు గారే manipulate చేసి పుండాలి కదా. ఒకవేళ సుబ్బారావు గారిని మేమో, ఇంకోకరో ఇన్ఫూయస్ చేసి పుంటామని అసుకుండాం. కానీ, ఇప్పుడు ఆపరేషన్ అయితే సుబ్బారావు గారే చేసి పుండాలి కదా. మరి, సుబ్బారావు సక్రమంగా ఈ.వి.యం.లను బాగానే మ్యాసేచ్ చేశాడో, లేదా? అధ్యక్షా, పాపం అతని frustration చూస్తుంటే, I only take pity for him. మేమంతా ఒక్కటి మనవి చేస్తున్నాం. ఇవాళ రాష్ట్ర ప్రజలందరూ కూడా గడచిన ఐదు సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలన చూసి, వీరికి పేదవర్గాల పట్ల ప్రేమ పుంది, కంపాషన్ పుంది, దయ గుణం పుంది, తప్పని సరిగా ఏదైనా మాట చెబితే మాట నిలబెట్టుకుంటు న్నారని మరొకసారి అధికారాన్ని కట్టబెట్టారు.

డి.9.30

నేను ఒకటే మనవిచేస్తున్నాను. ఇవాళ రాష్ట్ర ప్రజలందరు కూడా గడచిన 5 సంవత్సరాలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలన చూసి వీళ్లకి పేద వర్గాలపైన ప్రేమ, కంపేషన్, దయగుణం పుంది. తప్పనిసరిగా ఏదైనా మాట చెబితే ఆ మాట నిలబెట్టుకుంటున్నారు. అన్నో రకాలుగా మంచి పరిపాలన ఇస్తున్నారు. కొత్త కొత్త కార్యక్రమాలు చాలా చాలా చేశారు. 108, 104, రాజీవ్ ఆరోగ్యశ్రీ లాంటివి భారత దేశంలో ఎక్కడ లేని విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే చేశారు. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు ఇంకా కంటిస్యూ చేయండి, పాపలా పడ్డి లాంటి కార్యక్రమాలు కంటిస్యూ చేయండి. మనిషికి 4 కెబిలు ఇచ్చే బియ్యాన్ని 6 కెబిలు చేస్తామని చెప్పినారు. ఇటువంటి చాలా ముఖ్యమైన వాగ్ధానాలు, క్రిడిబిలిటీ పున్స వాగ్ధానాలు చేసినారు. రైతులకు సంబంధించి 7 గంటల కరెంటును 9 గంటలు చేస్తామన్నారు. ఇటువంటి వేదవాక్కు మంచి పరిపాలన ఇచ్చారు. ఇంకా మంచి పరిపాలన ఇష్టండని కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఒట్లు వేస్తే, ఆయన అసుకుంటారు ప్రజలదే తప్పు లేకపోతే ఇవినంది

తప్పు అని అనుకుంటాడు. ఇటువంటి ఆలోచనల నుంచి బయట పడి, నీ మైండ్ సెట్ మార్పుకో చంద్రబాబు, ఆ మటుకే అని మనవిచేస్తున్నాను.

విద్యార్థులకు ఫీజులను తిరిగి చెల్లించుట

ప్రశ్న నెం.12(164)

సర్వశ్రీ జి.పెంకట రమణారెడ్డి(భూపాలపల్లె), జి. కిషనరెడ్డి, ఇ. లక్ష్మీనారాయణ(నిజామాబాద్ అర్ధన్) - గౌరవనీయులైన వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రయుక్తీలు కళాశాలలో చదువుతున్న విద్యార్థులకు ఫీజు తిరిగి ఇష్టాన్స్‌న్ని ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- అయితే, 2008-09 విద్యాసంవత్సరంలో ఎంతమంది విద్యార్థులు లభ్యపొందారు ;
- 2009-10 విద్యాసంవత్సరానికి ఫీజును తిరిగి ఇచ్చే సదుపాయాన్ని వినియోగించుకోనున్న విద్యార్థులు ఎంత మంది;
- ఈ ఫీజును తిరిగి ఇష్టాన్స్ కోసం 2009-10 సంవత్సరానికి కేటాయించిన మొత్తం ఎంత?

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం .ముఖేంగాడ్):

- అవునందీ.
- 9,51,882 మంది విద్యార్థులు లభ్యపొందారు.
- రాష్ట్రంలోని ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ కళాశాలలు / విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలో దాదాపు 11,42,250 మంది విద్యార్థులు ఫీజును తిరిగిపొందవచ్చును.
- రూ.51,140.00 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.

శ్రీ జి.పెంకట రమణారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పేద విద్యార్థులందరిని చదినించాలని ఒక మంచి సంకల్పంతో పథకం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత దాదాపు లక్షలాదిమంది విద్యార్థులు ఇంజనీరింగ్, డాక్టరు, ఎంబిఎ, ఎంసిఎ లాంటి కోర్సులు చదువుకోడానికి ఉపయోగసదుతున్నది. ఈ పథకం రావడంపట్ల చాలామంది పేద విద్యార్థులకు ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక తండ్రి కంటే ఎక్కువగా చూసుకోనే పరిస్థితి వచ్చింది. విద్యార్థి ఫీజు కట్టుకోవాలంటే విద్యాసంవత్సరం ఆరంభంలో ఎకరం భూమి అమ్ముకోవాలి లేకపోతే అప్పులు కోసం తిరిగే పరిస్థితి పుండెది గతంలో . ఈ యొక్క కళాశాలల యాజమాన్యాలు కొంతమంది మాకు ఫీజు కొద్దిగా ఆలశం అపుతుంది, మీరు కట్టాలని అక్కడక్కడ అడుగుతున్నట్టు మా దృష్టికి వచ్చింది. మీ ద్వారా ప్రయుక్తీలు యాజమాన్యాలకు ఒక డైరక్షన్ ఇవ్వాలని, ఎవరికైతే ఈ పథకంలో ప్రభుత్వం చెల్లిస్తున్నదో వాళను ఎలాంటి ఇబ్బంది పెట్టుకూడదని మీ ద్వారా కోర్చుతున్నాను. ఇంటర్వెన్యూషన్ చదువుకోనే విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం చాలామందికి కొన్ని కార్బోరైటు కళాశాలలల్లో వసతి కల్పిస్తున్నది. దానిని ఇంకా పెంచితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం .ముఖేశ్‌గాడ్: అధ్యక్షా, 2008-09 సంవత్సరానికి 9,51,882 మంది విద్యార్థులకు రిఎంబర్స్‌మెంటు కాని స్కూలర్‌పిప్పు కాని ఇష్టడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 2009-10 సంవత్సరంలో లెక్కింపు 11 లక్షలకు మించి పోయే అవకాశాలు వున్నాయి. తప్పకుండా ద్వారా ఒక్కరికి కూడా రిఎంబర్స్‌మెంటు స్కూలర్‌పిప్పు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తాము. కొన్ని ప్రయివేటు కళాశాలల మీద సభ్యులు కంపైంటు చేశారు. కొన్ని అన్నలైన్ పద్ధతిలో ఇష్టటివరకు 95 శాతం పరకు మేము పూర్తి చేయడం జరిగింది. ఒక్క 5 శాతం విద్యార్థులకు బ్యాంకుల్లో ఎకొంట్లు లేకపోవడం వల్ల 30 నేల మంది విద్యార్థులకు ఇష్టలేకపోయాము. మేము ఆఫీసర్లను అక్కడ పెట్టినాము విద్యార్థులకు బ్యాంకులలో ఎకొంటు ఇప్పిస్తాము, తప్పకుండా వాళ్ళకి కూడా వచ్చే నెల 10 తారీఖు లోపల ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము.

రాజమండ్రిలోని పేపరు మిల్లు సుండి వెలుపడే కాలుష్యం

ప్రశ్న నెం.13(71)

శ్రీ ఆర్.సూర్యప్రకాశరావు(రాజమండ్రి) - గౌరవనీయులైన అటవీ, పర్యావరణ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రాజమండ్రిలోని పేపర్ మిల్లు యజమాన్యం ఇటీవల విస్తృతమైన పనులను చేపట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;
- అ) భారీ యంత్రాల సుండి వచ్చే శబ్ద కాలుష్యాన్ని తగ్గించడానికి, పారిత్రామిక వ్యర్థాలతో కాలుష్యం కాకుండా గోదావరి జలాలను కాపాడడానికి పేపర్ మిల్లు యజమాన్యం ఎటువంటి చర్యలు ఓఱంభించలేదన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

అటవీ, పర్యావరణ శాఖ మంత్రి (డాసి. రామచంద్రారెడ్డి):

- అ) అపుసండీ, రాజమండ్రిలోని ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపర్ మిల్లులు ఇటీవల తన మిల్లును 285 టిపిడి పేపరు సుండి 330 టిపిడి పేపరుకు, 2001 టిపిడి మర్క్యూట్ గుజ్జుకు విస్తరణను చేపట్టింది.
- అ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

శ్రీ ఆర్. సూర్యప్రకాశరావు: అధ్యక్షా, ఈ జటిలమైన సమస్యలు మంత్రిగారు చాలా లైట్‌గా తీసుకొని దీనికి లేదండి, ఉత్సవం కాదని చెప్పడం, మరీ అక్కడ పరిశ్రమలు స్థాపనకు కాని వాటి విస్తరణకు కాని మేము వ్యతిరేకం కాదు. 1920లో స్థాపించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపరు మిల్లుని రాజమండ్రి ప్రజలందరు చాలా అప్పాయంగా పిల్లుకొనే వారు. గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి

మిష్టర్ స్పీకర్: పీర్లు ఎవాయిడ్ చేయండి, సంవత్సరాలు చెప్పండి.

శ్రీ ఆర్. సూర్యప్రకాశరావు: అధ్యక్షారాష్ట్రంలో పున్న స్పిన్‌ఫీంగ్ మిల్సు, చెక్కర ఫౌష్టర్స్ అమ్ము కుస్నట్లుగానే 49 శాతం పేర్లు పున్న 700 కోట్ల రూపాయలు విలువగల్గిన ఈ పేపరు మిల్లును 50 కోట్ల రూపాయలకు అమృదం జరిగింది. ప్రభుత్వ అజమాయిషీ పూర్తిగా పోయింది. లాభాలబాటులో పున్న ఈ పేపరు మిల్లు మీద ప్రభుత్వానికి అజమాయిషీ ఉండేది. వారు నీతి నిజాయితీ గురించి చెబుతారు. మొత్తం రాష్ట్రంలో పున్న ఆస్థలు, చెక్కర ఫౌష్టర్లు, స్పిన్‌ఫీంగ్ మిల్సు అమ్ముకుస్నట్లుగానే దీనిని అమృదం జరిగింది. దీనివల్ల ప్రభుత్వ అజమాయిషీ పోయింది.

(అంతరాయం)

గతంలో నగరబాటకు వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు రాజీవ్‌గుహాకల్వకు సంబంధించి నేల సంఖ్యలో ఇళ్ళకు శంఖుస్థాపన చేసినప్పుడు అక్కడి వాయు కాలుష్యం విషయంలో పెంటనే అధికారులకు ఆదేశాలు ఇష్టాడం జరిగింది. కానీ అదే ఫౌష్టర్ కి మళ్ళీ ఈ పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు వారు కూడా దీనికి ఇంకా ఎక్కువ అనుమతులు ఇష్టాన్నారు. ఇంచుమించుగా 600 కోట్ల రూపాయలతో తదుపరి అనుమతులు ఎక్కువ సంఖ్యలో ఇష్టాడం జరిగింది. దీని పల్ల మాకు ఇబ్బందులే కాకుండా ఎక్స్‌ప్యాన్స్‌ప్స్ చేసి ఇంకా అక్కడ పెద్ద వాయు కాలుష్యంలో అన్ని పెరగడానికి దోహదపడే పరిస్థితులు అక్కడ ఏర్పడ్డాయి. ఇవాళ పొల్యాప్స్ కంట్రోల్ బోర్డు ఏవిధంగా పనిచేస్తుందో ఒకసారి పరిశీలించడం ద్వారా అర్దం అవుతుంది.

ఉ.9.40

అధ్యక్షు, అలాగే పేపర్ మిల్లుకు సంబంధించి ఈసేచ ఇతర మిల్లుల నుంచి కూడా గోదావరి సదిలో డైరెక్టగా ఏ విధమైన ఎష్టాయెన్స్ ట్రీట్‌మెంట్ లేకుండా గోదావరి సదిలో లక్ష్లాది గ్యాలన్ల నీరు కలుపడం వల్ల ఎటువంటి పరిస్థితులు ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి? రాజమండ్రిలో పున్నటువంటి ప్రజలు వాతావరణంలో కలుస్తున్నటువంటి శబ్ద వాయు కాలుష్యం వల్ల అనేకరకాలైన వ్యాధులకు గురవుతున్నారు. రాజమండ్రిలో ఆస్పత్రి బాగా అభిప్రాయి చెందుతున్నది. దానికి కారణమేమిటంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ పేపర్ మిల్లు. నది నుంచి వస్తున్నటువంటి వ్యాధ పదార్థాలను, శబ్ద కాలుష్యాన్ని నియంత్రించాలి.

శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిః అధ్యక్షు, ఈ పరిశ్రమకు గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఎష్టాయెన్స్ ట్రీట్‌మెంట్ ప్లాంట్ పూర్తి చేయడం జరిగింది. 472 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి పూర్తి చేయడం జరిగింది. Affulent Plant ఏర్పాటు చేయడానికి 175 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. శుద్ధి చేసిన వ్యాధ జలాల తోలిగింపు విధానానికి నేపసల్ ఎస్‌పార్క్‌మెంట్ ఇంజనీరింగ్ అండ్ రిసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ అని చెప్పి నాగపూర్ వారి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో మూడు అడుగుల నుంచి నాలుగు అడుగుల వ్యాసం కలిగిన ఒక పైప్‌లైన్ ఆరు కిలోమీటర్ల దూరం వేసి అక్కడి నుంచి ప్రభుత్వం ఈ పరిశ్రమకు ఎలాట్ చేసిన 625 ఎకరాలలో ఈ నీటిని నిల్వ చేయడం జరుగుతుంది. పరదల సమయంలో నిల్వ చేసిన వ్యాధాలతో నది జలాలు కలిసిపోతున్నాయి. రుతువనాలకు ముందు గట్టు ఏర్పాటు చేసుకున్నది ఈ పరిశ్రమ 625 ఎకరాలలో శుద్ధి చేసిన జలాలను నిల్వచేయడం జరుగుతున్నది. శబ్ద కాలుష్యం విషయానికి వ్యస్తే ఈ పరిశ్రమ పూర్తి అయిన తర్వాత ట్రెయల్ రన్ చేసినప్పుడు రెండు, మూడు నిమిషాలు పెద్దగా శబ్దం రావడం జరిగింది. ఈ నిధంగా రోజుకు మూడుసార్లు వారం రోజులు ఈ ట్రెయల్ రన్ వేయడం జరిగింది. సోడా రికవరీ బాయిలర్ గాని, 20 జూలై, 2009వ సంవత్సరంలో పరీక్షలు చేస్తే సగటు ధ్వని స్థాయి 96.62 డెసిబల్స్ గాను, బోగ్గుతో మండే బాయిలర్ను పరీక్ష చేసిన తర్వాత 22.10.2008న సగటు ధ్వని 96.76 డెసిబల్స్ గాను నమోదు కాబడ్డాయి.

స్టాండ్‌ర్ స్థాయి 75 డెసిబుల్స్ పుండగా ప్రస్తుతం ధ్వని స్థాయి 55 డెసిబుల్స్‌గా వున్నది. అదేవిధంగా గతంలో ఇది బ్యాచ్‌లు బ్యాచ్‌లుగా ప్రాడ్స్ చేసే వారు ఆ బ్యాచ్ డిజైన్‌ను ఇప్పుడు కంటిన్యూగా డైజైస్టర్‌ను వాడుతున్నారు. అందువల్ల లికేబీలు ఏ మాత్రం కావడం లేదు. అందువల్ల ఈ వాసన సమస్య కూడా చాలా పరకు తగ్గిపోయింది. ఈ పరిశ్రమ వాసనను నియంత్రించడానికి తగిన పరికరాలను ఏర్పాటు చేసింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: వేరే ఇండప్రైస్ కూడా పొల్యూట్ చేస్తున్నాయంట వాటి సంగతి కూడా మీరు చూడండి.

శ్రీ పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి: అధ్యక్ష, డైజైస్టర్ కుకింగ్ విధానం నుండి కొన్ని వాయుపులు తప్పించుకొని పోయి రాజమండ్రి పట్టణంలో వాసన సమస్యను కలుగజేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా శీతకాలంలో ఆకాశం మేఘావృత్తమైన రోజులలోను ఈ వాయుపుల వ్యాపి తక్కువగా పుండడం వల్ల వాసన సమస్య ఎక్కువగా తల్లిత్తున్నది. మిగతా పరిశ్రమల గురించి కూడా శాసన సభ్యులు అడగడం జరిగింది. 2007వ సంవత్సరంలో ఒక నిపుణుల కమిటీని అసాయింట్ చేసి ఇరిగేస్త్ అండ్ సిసడి వారు ఏపిసిసి ప్రత్యేకంగా ఒక కాలువను రాజమండ్రి నుంచి ఇప్పాడ్ పరకు తీసుకోవడానికి కాలువ ఆధునికరణ మరియు కృష్ణా, గోదావరి పీఠ భూములలో మరికి నీటి పారుదల స్క్రూమ్ క్రింద దీనిని టేక్స్ చేయాలని కోరడం జరిగింది. సుమారు ఇది కూడా ప్రాసెన్స్‌లో వుంది.

శ్రీ ఆర్. సూర్య ప్రకాశరావుః అధ్యక్ష, అధ్యక్షం.....

మిస్టర్ స్పీకర్: మికు ఏమైనా సందేహాలు పుంటే మంత్రి గారితో మాట్లాడుకోండి. He will directly interact with you.

SRI P.ASHOK GAJAPATHI RAJU(Vizianagaram) : My submission to the Chair is that when there is a lengthy answer, generally, they put it on the Table of the House. Then it will be available to all the Members.

MR. SPEAKER: I will give instructions to the Office. This is the answer to the single supplementary. That is the reason why it is not placed on the Table of the House. If it is connected with that. I will see that it is laid on the Table of the House.

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల సమగ్ర అభిపృష్ఠ

ప్రశ్న నెం.14(356)

సర్వ శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి, ఇ. లక్ష్మారాయణ - గౌరవనీయులైన వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) హైదరాబాదులోని గాంధీ, ఉన్నానియా వంటి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు నిధుల కొరతను ఎదుర్కొంటున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో మందులు, వైద్య పరికరాలకు కేటాయించిన బడ్డెటు ఎంత? వాటి నిమిత్తం ఖర్చు చేసిన మొత్తం వివరాలు ఏమిటి?
- ఇ) ఆరోగ్య శ్రీని పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా ప్రథాన ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల సమగ్ర అభిపృష్ఠ కోసం చేపట్టాల్సిన పథకాలేమిటి? వాటిని ఎప్పటిలోగా అమలు చేయడమపుతుంది?

వైద్య విద్యా శాఖ మాత్రులు (పి. సుదర్శన్ రెడ్డి):

- అ) లేదండీ.
- ఆ) గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో బోధనా ఆసుపత్రుల్లో ఔషధాలను కొనుగోలు చేయడం కోసం 2004 – 2005 సంవత్సరంలో రూ. 24.840 కోట్లుగా వున్న బడ్డెట్ కేటాయింపును 2008 – 2009 సంవత్సరంలో రూ. 48.00 కోట్ల మొత్తానికి గణనీయంగా పెంచడమయింది. అదే విధంగా పరికరాల కోసం 2004 – 2005 సంవత్సరంలో రూ. 3.52 కోట్ల మొత్తం ఉండగా 2008 – 2009 సంవత్సరంలో రూ. 25.00 కోట్ల మొత్తానికి పెంచడమైనది. బోధనా ఆసుపత్రులకు సంబంధించి ఔషధాలు, పరికరాల క్రింద బడ్డెట్ కేటాయింపు వ్యయం వివరాలను సంవత్సరం వారీగా సభా సమక్షంలో ఉంచడమైనది.
- ఇ) ఇటీవల కాలంలో, ప్రభుత్వ రంగంలో గాని లేదా ప్రైవేటు రంగంలో గాని వైద్య కళాశాలలు ఏర్పాటుపుతున్నాయి. అర్థాత గల స్టేషన్లిస్టు డాక్టర్లు మరింత మంది తయారు కాపటానికి ఏలుగా పి.జి.కోర్సులు అలాగే సూఫర్ స్టేషన్లిటీ కోర్సులను చదవడానికి ఇన్-సర్వీసు ప్రభుత్వ డాక్టర్లుకు కూడా సర్వీసు కోటాను కల్పించడమయినది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల సమగ్రాభిపృష్ఠ కోసం వారి సేవలను వినియోగించుకోవడమపుతుంది. 395 పి.జి. సీట్లను పెంచడానికి, పరికరాల సేకరణకు రూ.274.07 కోట్ల కేంద్ర సహాయాన్ని కోరడమపుతున్నది.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ రోజు రూ. 3,200 కోట్ల వైద్య రంగానికి మనం కేటాయేస్తే అందులో రూ. 980 కోట్ల ఆరోగ్యశ్రీ కి ఖర్చుపెడుతున్నాం. పెద్దలు రోశయ్య గారు వున్నప్పుడు కొత్త సంస్కరణలు తీసుకరావడం కోసం ప్రయత్నాలు చేయడం జరిగింది. చాలా జరిగినవి. వారు పేపెంట్ అయినా వైద్య రంగానికి చాలా చేశారు. నిజంగా సేను మనస్సార్ట్రిగా రోశయ్య గారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ రోజు వారు ఆ

శాఖ నుండి వైదోలగిన తర్వాత మరల దాని గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. మంత్రులు ఏమో ముగ్గురు అయ్యారు. కాని డిపార్ట్మెంట్ గురించి పట్టించుకోవడం లేదు.

డ.9.50

ఉస్కానియా ఆసుపత్రికి రోజు 1400 మంది బోట్ పేపర్ట్ వస్తే వారికి ఆసుపత్రిలో ఎలాంటి మెడిసిన్ ఇవ్వడం లేదు. యాంటి బయాటీక్ ఇవ్వడం లేదు. వారి వద్ద ఎటువంటి పెయిన్ కిల్లర్స్, ఇంజెక్షన్స్ ఉండటం లేదు. యాక్యూట్ మెడికల్ కేర్లో కూడా మెడిసిన్ ఇవ్వడం లేదు. ఉస్కానియా ఆసుపత్రిలో ఆపరేషన్ థియెటర్స్ 14 ఉన్నాయి. అక్కడికి పేపర్ట్ గ్లోవ్స్, కాటన్ కూడా కొనుక్కొని తెచ్చుకోవలసి వస్తోంది. సర్లికర్ ఆపరేషన్స్ జరిగే ఉస్కానియా, గాంధీ వంటి ఆసుపత్రులలో కూడా అవసరం లేని వాటికి పేపర్ట్ డబ్బులు చెల్లిస్తున్నారు. ఆసుపత్రులలో సీ.టి స్కూన్, ఎమ్.ఆర్.ఐ. లాంటి వసతులు ఉండి కూడా సిబ్బంది లేని కారణంగా అవి నిరుపయోగకరంగా ఉంటున్నాయి. ఆసుపత్రులలో ఫిల్స్ లేని కారణంగా ఎక్సెర్చెలు కూడా తీయడం లేదు. ఆరోగ్యశ్రేష్ఠ రూ. 980 కోట్లు కేటాయించారు. గాంధీ హాస్పిటల్లో క్యాథీలాబ్ కావాలన్ విషయం మంత్రిగార్హం రోశయ గారికి కూడా తెలుసు. క్యాథీలాబ్ కావాలని ఐదు సంవత్సరాల నుండి ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాం. ఆ మిషన్కు ఒక్క దానికి రూ. 6 కోట్లు నుండి రూ.7 కోట్లు వరకూ ఖర్చుతుంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రూ.25 కోట్లు వైద్య పరికరాలకు కేటాయిస్తే, ఆరోగ్యశ్రేష్ఠ రూ.900 కోట్లకు పైన కేటాయించారు. ఒక్క వైద్య పరికరాల కోసం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రూ.25 కోట్లు ఎలా సరిపోతాయి? మందులకు రూ.48 కోట్లు కేటాయించారు. మన రాష్ట్రంలో నుమారు ఏడు కోట్లు మంది ప్రజలు ఉన్నారు. నీలోఫర్ హాస్పిటల్లో అసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్ పోస్టులు 14 భాళీ ఉండగా వాటిని భర్తి చేయడం లేదు. సెక్యూరిటీ పర్సనల్ పోస్టులు 24 ఉండగా వాటిని కూడా భర్తి చేయడం లేదు. నర్సింగ్ స్టేఫ్ 111 భాళీలు ఉండగా, వాటిని కూడా భర్తి చేయడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: కిషన్ రెడ్డి గారూ, మీరు ప్రశ్న ఇంత సేపు అడిగితే వారు సమాధానం చెప్పడానికి ఎంత సమయం పడుతుంది?

శ్రీ జి.కిషన్రెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ హాస్పిటల్లో పనితీరు ఆ విధంగా ఉంది. కుక్కలు కరిస్తే కూడా మందులు ఇవ్వలేని పరిస్థితి ప్రభుత్వ హాస్పిటల్లలో చోటు చేసుకుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: సింగిల్ సప్లిమెంటరీ మీరే అడిగారు కదా. ఫస్ట్ క్వార్ట్ అంతా మాట్లాడతామన్నారు. అది నా తప్పు కాదు. సింగిల్ సప్లిమెంటరీలో కూడా మీరు అరు, ఏడు ప్రశ్నలడిగారు. మీరు అడగదలచుకున్నవి డిమాండ్లో అడగండి. ఇబ్బంది లేదు.

శ్రీ పి. సుదర్శన్ రెడ్డి: కిషన్ రెడ్డిగారూ, అన్ని ప్రశ్నలకూ సమాధానాలు చెప్పుతాను. అధ్యక్షా, కిషన్ రెడ్డిగారు గాంధీ ఆసుపత్రిలో క్యాథీలాబ్ గురించి మాట్లాడారు. దానికి బిండర్ పిలవడం జరిగింది. తొందరలోనే అది పైనల్ చేస్తాం. అదే విధంగా ఉస్కానియా ఆసుపత్రి కొరకు గతంలో 2005-06 సంవత్సరంలో రూ.1,71,00,000, 2006-07 సంవత్సరంలో రూ.1,48,00,000, 2007-08 సంవత్సరంలో రూ.3,21,00,000, 2008-09 సంవత్సరంలో రూ. 3,83,00,000 బడ్జెట్లో కేటాయించడం జరిగింది. ఈ రోజు హాస్పిటల్లో ఎక్సెప్షన్ మెంట్ అవసరం ఉంటే, వారికి ఏ విధమైన ఎక్సెప్షన్ మెంట్ అవసరమో ఆ ఇండెంట్ పంపితే, అని తప్పనిసరిగా కొనుగోలు చేసి ఆయా హాస్పిటల్లకు వంపడం జరుగుతుంది. మన

ముఖ్యమంత్రిగారు చేపట్టిన ఆరోగ్యశ్రీ పదుకంలో ప్రకటింపబడిన సదరు ఆవరేషన్స్‌న్ని కార్బోరైట్ ఆనుపత్రులకు వెళ్లకుండా 30 శాతం పరకూ గవర్న్‌మెంట్ ఆనుపత్రులలో మాత్రమే చేయడానికి నిధులను సేకరించి పరికరాలను కొనుగోలు చేస్తాం.

(శ్రీ ఇ.రాజేందర్ మరియు శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డిల నుండి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: దయచేసి సమయం వృధా చేయకండి. మనకు ఇంకా బడ్జెట్, డిమాండ్ ఉన్నాయి. మీరు మాట్లాడాలనుకున్నవి ఆ సమయంలో మాట్లాడండి.

సాంఘిక సంక్షేమ వసతి గృహాలలో వసతులు

ప్రశ్న నెం.15(432)

సర్వశ్రీ/శ్రీమతి సత్యవతి రాథోడ్(డోర్సుకర్), కె.ఎస్. రత్నం(చెవెళ్ల), సుద్దాల దేవయ్య(చోపుదండి), బి. దుర్గాప్రసాద రావు(గూడూరు), జె. పెంకట రమణ(కైకలూరు), పల్లె రఘునాథ రెడ్డి - గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. రాష్ట్రంలోని సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిటల్లు ఎన్ని, ఇందులో స్వంత భవనాలు కలిగి పున్న హోస్పిటల్లు ఎన్ని?
- ఆ. గత మూడు సంవత్సరాలలో హోస్పిటల్లో పాముకాటు పల్ల, సరైన సౌకర్యాలు వైద్య సంరక్షణ లేనందున 400 మంది విద్యార్థులు మరణించిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ. అయితే, ఇందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?
- ఈ. హోస్పిటల్లో కనీస సౌకర్యాలను సమకూర్చడానికి సంబంధించి ప్రభుత్వానికి కలెక్టర్లు తమ నివేదికలను సమర్పించిన విషయం వాస్తవమేనా? అయితే, వాటాని పసమకూర్చడం కోసం వారు అంచనాపేసిన మొత్తం ఎంత? ఇప్పటి పరకు ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన మొత్తం ఎంత? ఇందులో ఖర్చు చేసిన మొత్తం ఎంత?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. సుభాష్ చంద్రబాబు) :

- అ. రాష్ట్రంలో ఉన్న సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిట సంఖ్య: 2358.

సాంత భవనాలను కలిగిన సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిట సంఖ్య: 1764

- ఆ. లేదండీ.

గత మూడు సంవత్సరాలలో సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిటల్లో మరణించిన విద్యార్థుల సంఖ్య

2006-07	-- 16
2007-08	-- 07
2008-09	-- 05

- ఇ. 02-04-2009 నుండి 01-04-2010 వరకు సాంఘిక సంక్షేమ హోస్పిటలోని విద్యార్థులందరికి గ్రహిం, వర్షసర్, మెడిక్లేయిం ఇన్స్చురెన్స్ పాలనీని 25-06-2008 తేదీగల సాంఘిక సంక్షేమ (విద్యా-1) శాఖ ఎంఎస్ నెం. 121 జి.బి. ద్వారా ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది.

సాంఘిక సంక్షేప హాస్టల్లో అస్వస్తతకు గురైన విద్యార్థులందరికి పైద్య చికిత్స సౌకర్యాలను సమకూర్చింది. ఒక్క విద్యార్థికి రూ. 5,000/- ల నుండి రూ. 50,000/- ల వరకు పైద్య చికిత్స పై ఖర్చు చేయగలదు.

ఈ. 1. అనుసంధి.

2. జిల్లా కలెక్టర్లు అంచనా వేసిన మొత్తం రూ. 73.12 కోట్లు
2. ఎ. ప్రతిపాదించిన పనులను చేపట్టడానికి ప్రభుత్వం రూ. 50.00 కోట్లు మొత్తాన్ని మంజూరు చేసింది.
3. ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం పవిడుదల చేసిన మొత్తం
  - ఎ. 2008-09 - రూ. 32.50 కోట్లు
  - బి. 2009-10 - రూ. 6.25 కోట్లు

మొత్తం - రూ. 38.75 కోట్లు
-----

4. అందులో ఖర్చు చేసిన మొత్తం రూ. 29.73 కోట్లు

శ్రీ కె.ఎస్.రత్నం: అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో సాంఘిక సంక్షేప హాస్టల్లో వసతులు ఏ విధంగా వున్నాయనే విషయాన్ని మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువేళతాం. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న సుమారు 540 సాంఘిక సంక్షేప హాస్టలకు సాంత భవనాలు ఎన్న ఉన్నాయి? సంక్షేప హాస్టల్లో వసతులు మంత్రిగారు చెప్పిన దానికి పూర్తి విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. వివిధ సంక్షేప హాస్టల్లో టాయిలెట్ వసతులు లేవు. కనీసం విద్యార్థులకు కప్పుకోవడానికి దుపుట్లు కూడా లేవు. ప్రతి సంవత్సరం ప్రతి విద్యార్థికి నాలుగు జతల బట్టలు ఇస్తామన్న ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి కనీసం రెండు జతల బట్టలు కూడా ఇష్టడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: రత్నం గారూ, మీకు ఏమి వసతులు కావాలో మంత్రిగారిని అడగండి.

శ్రీ కె.ఎస్.రత్నం: అధ్యక్షా, నేను కూడా మీ ద్వారా మంత్రిగారికి ఆ విషయాలనే తెలియచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాపంగా, సాంఘిక సంక్షేప హాస్టల్లు ఎన్ని సాంత భవనాల్లో ఉన్నాయి, ఎన్ని అధ్యే భవనాల్లో ఉన్నాయో తెలపమనండి. సుమారు సగం హాస్టల్లో సరైన వసతులు లేవు. మంచినిటి వసతి లేక కలుపితమైన సీరు త్రాగి చాలా మంది విద్యార్థులు అస్వస్తతకు గురవుతున్నారు. వారిని పట్టించుకునే నాభులు కూడా లేరని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాను. ఎస్టీ, ఎస్టీ, బిసీ పేద విద్యార్థులను ఆదుకుంటున్నామని చెపుతున్న ప్రభుత్వం వారిపై చాలా నిర్దిష్ట పైఖరితో ప్యాపారిస్టోంది.

ఉ. 10.00

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టరు గారూ, బిల్డింగ్సు గురించి, వసతుల గురించి, త్రాగునీరు గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. సుభావ్ చంద్రబోన్ : అధ్యక్షా, సంకేతు బాటు కార్యక్రమంలో ఎన్ని ఫండ్షన్ రిలీజ్ చేశామో వివరాలు చెప్పాను. గత సంవత్సరం ఈ సంకేతు బాటు కార్యక్రమంలో ప్రజాప్రతినిధులందరూ కలిసి దాదాపు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి నిద్యార్థి వసతి గృహాన్ని పరిశీలన చేయడం, వారిచ్చిన నివేదికల ఆధారంగా జిల్లా కలెక్టర్లు ప్రతిపాదనలను మంజూరు చేయడం, అన్ని ముందే మనవి చేయడం జరిగింది. రూ.73.12 కోట్లకు అంచనాలు జిల్లా కలెక్టర్లు పంపించిన దాని మీద ఇప్పటికే ప్రభుత్వం రూ.50 కోట్లు మంజూరు చేయడం, చాలా వరకు ప్రభుత్వ భవనాలలో ఉన్న అన్నిల్లో మినిమం ఎమినిటీస్ ప్రావైడ్ చేయడం జరిగింది. ఇక కేవలం 594 భవనాలు మాత్రమే ప్రైవేటు భవనాలలో ఉన్నాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ మధ్య 15 రోజుల క్రితం ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, అన్ని హాస్పిట్లు మొత్తం ఎన్సి, ఎస్టి, బిసిలని అన్ని పి.పి.పి. (ప్రైవేట్ అండ్ పట్లీక్ పార్ట్ సర్విస్) స్కీము మీద మొదాలిటీస్ వర్గపుట్ చేయమని ఆదేశాలిచ్చారు. స్టేట్లో ఉన్న అన్ని వసతి గృహాలు, రెసిడెన్షనల్ స్కూల్స్ కూడా ఈ స్కీము కిందకు తీసుకురావడానికి అవసరమైన ఎక్సెంప్లెషన్ అధికారులు చేస్తున్నారు. విధివిధానాలు అధికారులు నిర్ణయిస్తారు. తగినన్ని టాయిలెట్స్ కూడా నిర్మించడం జరిగింది. ఎక్సెడ్యులే మంచినీటి సోకర్యం లేదో దాని మీద రూర్లు వాటర్ సస్టమ్ మినిస్టరు గారికి వివరాలు అందించి, సహకారం అడిగాము. వారు కూడా వీలైనంత త్వరలో ఆ ఏర్పాటు కూడా చేస్తామని హామీ ఇప్పడం జరిగింది. అన్ని పరిశీలన చేస్తున్నాము. ప్రతి హాస్పిట్లో ఎమినిటీస్, నీడ్స్ కూడా ప్రట్యేక త్రథలో కల్పించడం జరుగుతోందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : కొంచెం ప్రణాళిక పెట్టి పూర్తి చేసేలా చర్యలు తీసుకోండి. ముఖ్యంగా డ్రింకింగ్ వాటరూ, టాయిలెట్స్ విషయంలో.

శ్రీ పి. సుభావ్ చంద్రబోన్ : అలాగే సార్.

శ్రీ ఈచెల రాజేందర్ : మా అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీ అభిప్రాయం చెప్పడం కుదరదండి. సింగిల్ సప్లీమెంటరీ. మీరు సీనియర్ లెజిస్లూటర్. నేను ఫస్ట్ క్వార్టర్లోనే చెప్పాను. సిగ్నెటరీస్ కాని వారికి ఇస్తే మీకు ఇభ్యంది వస్తుందని. అందుకే స్పీకర్ చెప్పేటప్పుడు వినాలండీ.

జంటనగరాలలో పై-బీవర్లు, సబ్-వేలు

ప్రశ్న నెం. 16(260)

సర్వశ్రీ అక్షరుద్దీన్ ఒవ్వేసీ(చాంద్రాయణగుట్ట), ముంతాజ్ అహ్మద్బాన్(యాకుత్పురా), సయ్యద్ మహ్మద్ ముక్కదబాన్(కార్వాన్), అహ్మద్ పాపోబాద్రి(చార్లైనార్), మహ్మద్ మెజంబాన్ ఆలీ(బహదూర్పురా), అహ్మద్ బిన్ అబ్దుల్లా బలాల(మలక్కేట), మహ్మద్ విరాసత్ రసూలబాన్ (నాంపల్లి)- గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ. పైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాలలో నిర్మించిన స్లయించర్లు, సబ్వేలు, పుట్టేవర్ బ్రిడ్జెలు, ప్రత్యామ్నాయ రోడ్లు ఎన్ని పున్నాయి; వాటిని నిర్మించిన ప్రదేశాలు ఎక్కడ పున్నాయి;

- ఆ. నిర్మాణంలో పున్న ఘయించర్లు, సబ్వేలు, పుట్ ఓపర్ బ్రిడ్జీలు, ప్రత్యామ్నాయ రోడ్లు, వాటిని నిర్మిస్తున్న ప్రదేశాల వివరాలు ఏమిటి;
- ఇ. వాటిని పూర్తి చేయడానికి నీర్మిత గడువు కాలం వివరాలు ఏమిటి;
- ఈ. జంటనగరాలలో కొన్ని ఘయించర్లు, సబ్వేలు, పుట్ ఓపర్ బ్రిడ్జీలు నిర్మించడానికి ఏదైనా ప్రతిపాదన పుందా;
- డ. అయితే, అందుకు సంబంధించిన వివరాలు ఏమిటి?

మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆసం రామనారాయణ రెడ్డి) :

- ఆ. జిహెచ్ నింసి ఇప్పటి పరకు క్రింది ప్రదేశాలలో నాలుగు ఘయించర్లను, 3 ఆర్టిబిలు/వంతెనలు, ఎని మిది పుట్ ఓపర్ బ్రిడ్జీలను నిర్మించింది.

ఘయించర్లు :

1. సల్గొండ క్రాన్ రోడ్లు
2. చంద్రాయణగుట్ట
3. పంజాగుట్ట
4. గ్రీన్ ల్యాండ్స్

ఆర్టిబిలు / వంతెనలు :

1. జామియా టెస్క్యూనియా
2. సీతాఫల్ముండి
3. ముసల్లామ్ జంగ్ బ్రిడ్జీ సమీపంలో మూసీ నదిపై సమాంతర వంతెన.

పుట్ ఓపర్ బ్రిడ్జీలు :

1. రసూల్ సుర
2. దిల్సుఫ్ సుగర్
3. హాచ్ పిఎస్, బేగంపేట
4. ఎన్టిఆర్ ఫూట్ సమీపంలో
5. సికింద్రాబాద్ లోని సెయింట్ అన్ సూలు
6. ఎల్వి ప్రసాద్ సామాజిక ఇన్సిట్యూట్, బంజారాహిల్స్
7. అమీర్ పేట
8. షైరతాబాద్

- ఆ. ఘయించర్ల

గోల్నాక సమీపంలో మూసీనదిపై ఘయించర్ బ్రిడ్జీ నిర్మాణంలో పుంది.

6 ప్రత్యామ్నాయ రోడ్లు కూడా నిర్మాణంలో పున్నాయి :

1. హాచ్ పిఎస్ బేగంపేట సుండి ఘతేనగర్ పరకూ లింక్ రోడ్
2. ఫిల్డ్సగర్ రోడ్ నెం.1 సుండి బిల్డ్ బాంబే హైవే

3. ఎరోండ్ కొత్త చెరువు నుండి ఓల్డ్ బాంబీ పైవే
  4. ఓల్డ్ బాంబీ పైవే నుండి కలికుతుబ్సో టూంబ్స్
  5. జాబ్లిఫియాల్సు రోడ్ నెం.45 నుండి దుర్గం చెరువు
  6. దుర్గం చెరువు మార్గానికి కలిపే జాబ్లిఫియాల్సు రోడ్ నెం.36 జంక్షన్
- ఇ. 2009 డిసెంబరు నాటికి కొన్ని, 2010 అగస్టు నాటికి కొన్ని పూర్తి చేయడానికి పనుల్ని లక్ష్యంగా పెట్టుకుని చేయడం జరుగుతోంది. మూసీ నదిపై ఘణ్ణుబింబర్ బ్రిడ్జీ నిర్మాణం 2010 నాటికి పూర్తపడుతుంది.

ప్రత్యామ్నాయ రోడ్లు :

2009 డిసెంబరు నాటికి హాచీపిఎస్ బేగంపేట నుండి ఫతేనగర్ వరకు లింక్ రోడ్లు, 2010 ఫిబ్రవరి నాటికి ఫీల్డ్ నగర్ రోడ్ నెం.1 నుండి ఓల్డ్ బాంబీ పైవే (120 అడుగులు), ఎరోండ్ కొత్త చెరువు నుండి ఓల్డ్ బాంబీ పైవే రోడ్లు, 2009 డిసెంబరు నాటికి ఓల్డ్ బాంబీ పైవే నుండి కలికుతుబ్సో టూంబ్స్ వరకూ రోడ్లు, 2010 ఫిబ్రవరి నాటికి జాబ్లిఫియాల్సు రోడ్ నెం.45 నుండి దుర్గం చెరువు రోడ్లు, 2010 ఫిబ్రవరి నాటికి దుర్గం చెరువు మార్గానికి కలిపే జాబ్లిఫియాల్సు రోడ్లు నెం.36 జంక్షన్ రోడ్ పూర్తపడుతాయి.

- ఈ. అవునందీ.
- ఉ. కొత్తగా 27 ఘణ్ణుబింబర్లను, 21 పుట్టెంబర్ బ్రిడ్జీలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది. అవి వరిశీలనలో పున్మాదించాలని ప్రతిపాదించారు.

ఘణ్ణుబింబర్లు :

పైదరాబాదులోను ట్రాఫిక్ పోలీసులు జంటనగరాలలోని వివిధ ప్రదేశాల వద్ద 27 కొత్త ఘణ్ణుబింబర్లను ప్రతిపాదించారు. ఏటి కోసం తగు విధంగా కస్టట్టెంట్సును నియమిస్తూ సాధ్యసాధ్యతల అధ్యయనాన్ని నిర్వహించాలని ప్రతిపాదించారు.

సబ్వెలు :

సబ్వెలకు సంబంధించి కొత్త ప్రతిపాదనలు ఏమీ లేవు.

పుట్టెంబర్ బ్రిడ్జీలు :

ఈ క్రింది ప్రదేశాలలో 21 పుట్టెంబర్ బ్రిడ్జీలను నిర్మించాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

1. అప్పల్గంజ్ బన్ స్టేషన్
2. ప్రొదాన్ కళాశాల
3. సరోజినిదేవి కంటి ఆనుపత్రి
4. ప్యారడైజ్ సరిగ్లు
5. జూబీహాల్సు చెక్సోస్సు
6. మహాత్మగాంధీ బన్ స్టేషన్
7. హిమ్మతపుర జంక్షన్, చారిట్నార్
8. సెయింట్ అన్స్ పారశాల, తార్కాక
9. నెఱ్రు జూ గేర్ ఎదురుగా
10. మహార్ ఆనుపత్రి ఎ.సి. గార్డ్స్
11. ఎన్ఎండిసి, మాసాబ్ట్యాంక్
12. టోలి చెక్ జంక్షన్
13. రైల్ నిలయం, సికింద్రాబాద్
14. అబిష్ట్, జెపిం సమీపంలో.
15. అబిష్ట్ (గ్రామరు స్కూలు) సమీపంలో
16. కోఠి మహాళా కళాశాల
17. జిల్లా పారశాల, రాజీభవన్ రోడ్డు
18. భారతీయ విద్యాభవన్, జూబీహాల్సు
19. నారాయణమృ కళాశాల, గచ్చిబోలి
20. మలేషియన్ టాన్స్‌ఫ్స్, కూకట్టపల్లి
21. కొండాపూర్ ఎట్ట రోడ్సు

SRI AKBARUDDIN OWAISI : MR. SPEAKER SIR, FIRST OF ALL, I STRONGLY OBJECT TO THE ANSWER GIVEN TO US BY THE HON'BLE MINISTER.

I WOULD LIKE TO ONCE AGAIN BRIEF THE QUESTION WHICH IS VERY CLEAR. IT SAYS THAT "THE NUMBER OF FLYOVERS, SUB-WAYS, FOOT OVER BRIDGES AND ALTERNATE ROADS CONSTRUCTED IN THE TWIN CITIES OF HYDERABAD AND SECUNDERABAD AND THEIR LOCATIONS."

THE ANSWER FOR THIS QUESTION SAYS THAT "THE GHMC HAS SO FAR CONSTRUCTED 4 FLYOVERS 3 ROBS/BRIDGES AND 8 FOOT OVER BRIDGES. SIR, THROUGH YOU, MY QUESTION TO THE HON'BLE MINISTER IS, WHAT ABOUT THE FLYOVER AT BEGUMPET, WHAT BOUT THE FLYOVER AT CPO AND WHAT ABOUT THE FLYOVER AT YMCA AND WHAT ABOUT THE FLYOERS LOCATED IN BASHEERBAGH, NARAYANAGUDA, TELUGU TALLI STATUE, DABILPURA, TARANAKA, MASAB TANK? WHY ARE THEY NOT TAKEN INTO ACCOUNT? ARE THEY NOT EXISTING IN THE TWIN CITIES OF HYDERABAD AND SECUNDERABAD ? SIR, I WOULD LIKE TO DRAW YOUR ATTENTION TO THIS ASPECT OF THE MATTER. SIR, IS THIS THE WAY THE

MINISTER PROVIDE ANSWERS TO THIS AUGUST HOUSE. SIR, THIS IS NOTHING BUT MISLEADING THE HOUSE. IS IT A FACT THAT ONLY 4 FLYOVERS HAVE BEEN CONSTRUCTED SO FAR?

MR. SPEAKER: I CAN UNDERSTAND YOUR FEELINGS. NEXT TIME, I WOULD ASK THE GOVERNMENT TO TAKE THE REQUISITE CARE TO ANSWER THE QUESTIONS.

శ్రీ ఆనం రామనారాయణ రెడ్డి : నేను ఇచ్చిన అస్పర్లో ట్రైటర్ ప్రైదరాబాదు మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ఏర్పడిన తర్వాత ప్రైదరాబాదు సికిందరాబాదులలో నిర్మాణం చేసిన వాటి ఇస్పర్మేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. సభ్యులు అడిగిన ప్రకారం ప్రైదరాబాదు సికిందరాబాదు జంట సగరాలలో మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ అఫ్ ప్రైదరాబాదు నుంచి ఇప్పటి వరకూ కావాలని, వారు అడిగిన సమాచారం తప్పకుండా లిస్టు సబ్టిల్ చేయడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER: It is an understanding problem. You have asked for total information and the Minister gave you information only after the GHMC came into being.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I am not a learned person. I am not educated like the Hon'ble Minister or some of the bureaucrats functioning in the Municipal Corporation. Sir, my question is so simple and straight forward. It is pertaining to the total flyovers constructed in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad.

MR. SPEAKER: Now, I am directing the Minister to make available to you the total information with regard to your question. It is a fact that they made a mistake. But we can not go on expanding this. I will try to see that next time such a thing does not get repeated. Kindly proceed with your questions

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I can base my question on the reply given by the Minister. With the reply itself is not available, how can I raise my question?

MR. SPEAKER: Akbaruddin Owaisi Saab, he is an efficient Minister. He will certainly look into that. I too agree that it is a mistake. Now, leave it here and proceed with the discussion.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, through you, I would like to know from the Minister about the definitions for flyovers and ROBs. Sir, in my question, I never asked about ROBs, but surprisingly the details were given.

Sir, my last question is, whether there is any proposal to construct some flyovers, sub-ways, Foot over Bridges and alternate roads in twin cities. In the answer given by the Minister, 27 flyovers were identified. Sir, now again, the Minister is wrong. Why because, the Hon'ble Chief Minister of our State, who himself is the Leader of the House, has inaugurated two flyovers at Uppal and Kandikal Gate. If they are not placed in the list, why did Hon'ble Chief Minister had inaugurated them? What is this reply ? Sir, what replies are they presenting to this august House ?

Sir, the Hon'ble Minister gave a reply stating that the bridge across river Musi at Golnaka is a flyover. Sir, it is not a flyover. Does the officers who prepared this answer knows the difference between a flyover and a bridge? The reason for my asking this question is that the structure mentioned by the Minister is a small bridge but he named it as a flyover.

↳.10.10

What is the seriousness of this question and the reply given? I have raised this question in an open expectation that after question is raised, it will be attended by the Government sincerely, but the reply given is not proper. What do I ask Sir?

MR. SPEAKER: Yes. The answer is not appropriate. All the Ministers should take utmost care that all the answers are according to the questions raised. Please take care and see that the appropriate answers are approved and that the Hon'ble Members are satisfied with such answers.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Express Ways are coming. If we see the definition
...

MR. SPEAKER: What is its definition Akbar Bhai?

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I am asking the same question about Express Ways. In this House in the last Assembly the Hon'ble Chief Minister and the Hon'ble Minister for Municipal Administration had given an assurance saying that by May, 2009 the Express-way would be completed. My question is - when will this Express-way be completed? Secondly when I asked about the Alternate Roads – Outer Ring Road also comes under the definition of Alternate Roads –when will this Outer Right Road be completed? Prices are escalating and going high and high. When will this be completed?

I would also like to ask about Chandrayanagutta in my Constituency. Uppuguda and Kandikal Gate Flyovers were inaugurated. When will these Fly Overs be started? When will they be completed? I know that the Hon'ble Minister does not have any answer. However, I will give some information. The main aim for this question is that Hyderabad City is facing traffic jam. For that we need more and more alternate roads and parallel roads. We also need Flyovers and not just FOBs or Mini Flyovers. When I say about Flyovers – I mean that we should ply in three or four directions on the Flyover. Such a Flyover is not there in Hyderabad. Has the Government any proposal like in New Delhi. New Delhi has got 80 Flyovers and 70 Foot-over Bridges for pedestrians to cross. But in Hyderabad we have only 20 Flyovers. FOBs in Mumbai are 172 whereas

we have only 8. In Bangalore there are 38 Flyover and 34 FOBs whereas we have only 8. Sir, pedestrians are supposed to be the King of Roads, but we don't have Foot-paths. At least let us create FOBs. Every day two persons are dying.

Moreover I would like to bring to your kind notice that if we see the entire reply given, not a single place has been identified for Old City. Is the Old City not a part of Hyderabad. There are no Flyovers, alternate roads and link roads in Old City. In Begumpet, Fatehnagar, Jubilee Hills – everywhere Flyovers are there. When we talk about FOBs – there are no FOBs in Old City except one for which I am very thankful. Out of 21, only one FOB is there at Himatpura. Why is this injustice to Old City? Why is the Old City neglected? .....

MR. SPEAKER: Please, please. Minister garu, please give him reply.

శ్రీ ఆసం రామనారాయణరెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దాంఫ్ల ప్రింటింగ్ మిస్టేక్ ఉంది. 'బి' ప్రశ్నకు సమాధానంగా పై ఒపర్ / బ్రిడ్జ్ అని ఉంది. కానీ వారిచ్చిన ఆస్టర్ కాపీలో బ్రిడ్జ్ అని రాలేదు. గోల్నాకా సమీపంలో మూసీ నదిపై బ్రిడ్జ్ అని ఉంది. అది కన్స్ట్రక్షనలో ఉంది. అలాగే, కొత్తగా వచ్చిన పై ఒపర్ ప్రపోజల్స్ ఉన్నాయి. వారికి కావాలంటే ఆ లిస్ట్స్ని పంచిస్తాను. వారు ఇచ్చిన కొన్ని ప్రపోజల్స్లో బ్లైండ్ సిటీలో కూడా కొన్ని పై ఒపర్ని ఐడెంబైపై చేయడం జరిగింది. ఈ ప్రపోజల్స్ అన్ని ఇంకా పరిశీలన రశలో ఉన్నాయి. పుట్ ఒపర్ బ్రిడ్జ్ ల నిమిత్తం వచ్చిన 27 ప్రపోజల్స్లో బ్లైండ్ సిటీలో కూడా కొన్ని పుట్ ఒపర్ బ్రిడ్జ్లు ఉన్నట్లు లిస్ట్ ఉంది. నేను గౌరవ సభ్యులకు ట్రాఫిక్ పోలీస్లు పంచించిన లిస్ట్ అంతటినీ కూడా పంచించడం జరుగుతుంది. ఇంకా ఎక్కడైనా ఎక్కువగా అవసరం ఉందని గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వం దృష్టికి గానీ, సంబంధిత శాఖ దృష్టికి గాని తెస్తే వాటిని అవసరాన్నిబట్టి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది.

'పి.వి.సర్పింహోరావు ఎక్స్‌ప్రైస్ పై వే' 2009 మే మాసానికి పూర్తి చేస్తామని హాస్టలో కమిట్మెంట్ ఇచ్చినా, ఇంత వరకు పూర్తి చేయలేదని అన్నారు. దీనికి సంబంధించి కొన్ని ల్యాండ్ అక్ష్యజిష్ట్ సమస్యలు ఉన్నాయి. ఈపేళ వాటన్నిటిని పూర్తి చేసుకొన్నాము. అవసరమైన నిధులు దీనికి అందించడం జరిగింది. పైదరాబాద్ మెల్లోపాలిటన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీ ద్వారా 2nd October నాటికి పి.వి.సర్పింహోరావు ఎక్స్‌ప్రైస్ పై వేని పూర్తి చేయడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్దియించారు. అ విధంగా అది పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. బోటర్ రింగ్ రోడ్డు ప్రాజెక్టు గురించి సభ్యులు అడిగారు. Phase I, Phase II (a),Phase II (b) అని మూడు భాగాలుగా నిభజించడం జరిగింది. Phase I, 2010 May నాటికి, Phase II (a) 2010 June నాటికి 80 కి.మీ. నిడివిగల బోటర్ రింగు రోడ్డు పూర్తి చేస్తామని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. దీనికి సంబంధించి 8 రేడెయల్ రోడ్స్ని కనెక్ట్ చేసే విధానంలో పనులు ఈ రోజు త్వరితగతిన పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. Phase II (b) కి సంబంధించినంత వరకు, 2012 డిసెంబర్ నాటికి పూర్తి చేయడానికి టార్డెల్ పెట్టి అందులో మూడు ఏజన్సీలను ఫిక్స్ చేయడానికి టెండర్లు ప్రాసెన్లో ఉన్నాయి.

MR.SPEAKER : Mr. Owaisi - He is going to send a list. If you want to add anything, you can do so. He will consider it. Minister garu – you send a list to all Hyderabad MLAs and get feedback. There is nothing wrong in it.

శ్రీ ఆసం రామనారాయణరెడ్డి : ఈ 13 క్రొత్త పై ఒపర్ ప్రపోజల్స్ ఏవైతే వచ్చాయో, అందులో ఐదు పై ఒపర్లు బ్లైండ్ సిటీలోనే ఉన్నాయి. ఇవి మెల్లో రూట్కి కనెక్ట్ కాకుండా ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు కందికల్ గేట్, ఉపుగుడా మహాంకాళి దేవాలయం నిర్మాణం జరిగే చేటకి సంబంధించిన ప్రాజెక్టు గురించి అడిగారు.

కందికల్ గేట్ గురించి సభ్యులు చెప్పింది వాస్తవం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇనాగరేట్ చేయలేదు, కానీ ఫోండేషన్ పేళారు. ఈ కందికల్ గేట్ విషయం రైల్వే వారితో మాటల్ డడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించినటువంటి 90 ప్రైవేటు పోర్ట్లల నుండి ల్యాండ్ అక్షేర్ చేయాల్సి ఉంది. దీంట్లో కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయి. గౌరవ సభ్యులు కూడా పీటి విషయాన్ని ప్రభుత్వానికి చెప్పడం జరిగింది. కందికల్ గేట్ పై ఓపర్ రెండు లైన్స్‌గా ఉండేది. ఈ రోజు శంపోబాద్ లో ఎయిర్ పోర్ట్ రావడం పల్ల త్రాఫిక్ రద్దీ పెరిగింది. కాబట్టి, రెండు లైన్స్‌గా ఉన్న ఈ ఓపర్ ని నాలుగు లైన్స్‌గా కన్వర్ట్ చేసి తీసుకోవడానికి గాను రైల్వే శాఖను సంప్రదించడం జరిగింది. రైల్వే వారు దీనికి సంబంధించిన డిజెన్సి పైనలైజ్ చేశారు. ఎస్టిమేషన్ వచ్చాక దీని తయారు చేయడం జరుగుతుంది. ఉప్పుగుడాకి సంబంధించిన ఆర్.ఐ.బి.కి మొదట్లో ఎస్టిమేషన్ వేసి రోడ్డు ప్లాన్ అప్పూవ్ చేశారని తెలియజేస్తున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, two more important things I want to raise now. Recently we have heard. In New Delhi the Metro-train project Flyovers which were constructed have developed cracks. I have a paper cutting obtained from Times of India News Paper. Even in Hyderabad, Khairtabad Flyover has also developed cracks. Begumpet Flyover is very old. When we were in School it was constructed. I request the Hon'ble Minister to please visit and check and see the quality of the new Flyovers and give instructions. I would also like to remind that Langer House and Chey Number Flyovers have also been inaugurated. When will these be completed? I want a reply on all these.

MR. SPEAKER: Minister garu – see that eminent Engineers visit and take care of them. Security aspect is very important. See that they are inspected and security aspect is taken care of.

ఉ.10.20

నిత్యావసర పస్తువుల అక్రమ నిల్వలు

ప్రశ్న నెం. 17(18)

సర్వశ్రీ మల్ల భట్టి విక్రమార్గ(మధిర), కె. మురళీ మహాన్(రాజం), మల్లది విష్ణు(విజయవాడ సెంట్రల్), టి. సందీష్వర్ గాడ్(పట్టాన్చెరు), ఎన్.శేఖర్ రెడ్డి(అనపర్తి), జి. మల్లేష్, వి. యాదగిరి రావు, కె.సాంబ శివ రావు- కుమారి బి. చంద్రావతి - గౌరవనీయులైన ఆహోర, పోర సరఫరాలు, లీగ్ మెట్రాలబ్, వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) రాష్ట్రంలోని వివిధ గోదాములలో భ్లాక్ మార్కెటీల్స్ అక్రమంగా భారీ పరిమాణంలో బియ్యం, గోధుమ, పప్పు ఆధాన్యాలు వంటి వాటినినిల్వ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) భ్లాక్ మార్కెటీల్స్ అక్రమంగా నిల్వ చేసి నిత్యావసర సరకుల కృతిము కొరతను సృష్టిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

ఆహోర, పోర సరఫరాలు, వినియోగదారుల వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి: (**శ్రీ జూపల్లి కృష్ణ్ రావు**):

- అ) నిత్యావసర సరకుల భ్లాక్ మార్కెటింగ్ దృష్టోంతాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చాయి.

- ఆ) భ్లాక్ మార్కెటింగ్కు అవకాశం పున్న కొన్ని నిత్యావసర సరకుల సరఫరాలో సహజ సిద్ధమయిన కొరత వుంది.
- �) కంట్రోలు ఉత్తరవులను మరల అమలులోకి తీసుకొని రావడమయింది. నిల్వల నియంత్రణ పరిమితుల ఆధారంగా, అమలు అధికారులు నిత్యావసరసరుకుల అక్రమ నిల్వలపై ఆకస్మిక తనిఖీలను నిర్వహిస్తున్నారు. అమలు అధికారులు 1955, నిత్యావసర సరుకుల చట్టంలోని 6 - ఎ నిభాగం కింద కేసులను క్యాసి జూడిపియల్ అధారటీల సమక్షకంలో దాఖలు చేస్తున్నారు. 2009 సంవత్సరంలో (జూన్ పరకు) 1653 కేసులను నమోదు చేసి, మొత్తంరూ. 195.64 కోట్ల నిలువ గల 1,55,135 మెట్రిక్ టన్నుల వరి ధాన్యాన్ని, 8159 మెట్రిక్ టన్నుల బియ్యాన్ని, 1278 మెట్రిక్ టన్నుల వప్పు ధాన్యాలను స్వాధీనం చేసుకోవడం అయింది.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమర్జు : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని చిన్న సప్లైమెంటరీ క్వాశ్వర్గా అడగడం జరిగింది. మంత్రి గారు రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువులు తక్కువగా పున్న మాటవాస్తవమే, ఈ రాష్ట్రంలో నిత్యావసర వస్తువులను పెద్ద ఎత్తున అక్రమంగా నిలువ చేసేవారు ఎక్కువగా వున్నారు. వారి మీద పెద్ద ఎత్తున దాడులు చేశాము. పెద్ద మొత్తంలో పట్టుకున్నాము అన్నారు. వారిచ్చిన సమాధానంలోనే వారు పట్టుకున్న వరి ధాన్యాన్ని, వప్పు దినుసులను ఎంత మొత్తంలో పట్టుకున్నారో చెప్పారు. అయితే, పట్టుకున్న అక్రమంగా నిలువ చేసిన గోడొన్న చూసినట్టే మనకు దీని ద్వారా అర్థం అపుతున్నది ఈ రాష్ట్రంలో వున్నటు వంటి బహుళ జాతి సంఘాలు మరియు పెద్ద పెద్ద రీటెయిల్ సంఘాలు ఉదాహరణకు రిలయెన్సు, ఫ్రెంచ్ వంటి సంఘాలకు వారికున్నటువంటి ఆర్థిక స్థోముతతో పెద్ద ఎత్తున అక్రమంగా నిల్వలు పెట్టుకుని దాని ద్వారా రాష్ట్రంలోని మధ్యతరగతి, సామాన్య మాసవులకు నిత్యావసర వస్తువులు అందుబాటులోకి రాకుండా చేయడం కోసం పెద్ద ఎత్తున ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కాబట్టి అటువంటి బహుళ జాతి సంఘాలను కొని, పెద్ద ఎత్తున రీటెయిల్ బోటల్ట్ ఈ రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి సంఘాలపైన దాడులను నిర్వహించారా? ఒక వేళ నిర్వహించక పోతే దాడులు నిర్వహించి, వారు అక్రమంగా నిల్వ చేసిన వస్తువులను బయటకు తీసుకు వచ్చి, ప్రజల మధ్యలోకి తీసుకు రాగలరా?

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణ రావు : అధ్యక్షా, ఈ అక్రమ నిల్వలను బయటకు తీసుకు రావడంకొరకు గత సంవత్సరం మొత్తం రూ. 200 కోట్ల నిలువ గల అక్రమ నిల్వలను బయటకు తీసుకు రావడం జరిగితే, ఈ సంవత్సరం కేవలం మూడు మాసాలు అంటే మార్చి, ఏప్రిల్, మే మాసాలు ఎలక్ష్మీ కారణంగా ఆ మూడు మాసాలను తీసి వేసినా కూడా దాదాపు ఈ మూడు మాసాల కాలంలో 1653 కేసులు రిజిస్టర్ చేసి అందులో వరికి సంబంధించి ఒక లక్ష 55 వేల మెట్రిక్ టన్నులు, బియ్యాన్నికి సంబంధించి 8159 మెట్రిక్ టన్నులు, ఇతర అయిల్లు, వప్పు ధాన్యాలకు సంబంధించి 1278 టన్నులు మొత్తం రూ. 195 కోట్ల నిలువ చేసి నిల్వ లను బయటకు తీసుకు రావడం జరిగింది. దీనితో బాటు ఈ అక్రమ నిల్వలను తగ్గించేందుకు గతంలో పున్న ఈ కంట్రోల్ రూల్సు, అంటే ఒక్కొక్క రైన్ మిల్కు స్టోక్ నిల్వ చేసుకునే కెపెసిబీలో 10 శాతం వుండేది. దీనిని ఈరోజు మనం నిల్వలను తగ్గించేందుకు గాను ఆ శాతాన్ని 5 శాతానికి తగ్గించడం జరిగింది. అలాగే ముఖ్యంగా భ్లాక్ మార్కెటీస్ కార్బోరేట్ రంగంలో స్టోక్ నిల్వలు చేసి సూపర్ మార్కెట్లు వంటి వాటిపై కూడా తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవడానికి కార్బోక్రమం చేస్తున్నాము.

అలాగే ఈ సిస్టమును ప్రెంట్రో చేయడానికి సాంకేతిక వరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించి మిల్స్ ద్వారా బయటి రాష్ట్రాలకు పోకుండా కంట్రోలు చేసే కార్బూక్టమం చేస్తున్నాము. అలాగే బార్డరు జిల్లాలలో వున్న చెక్ పోస్టుల పద్ధతి 40 వాహనాలను స్టోక్ వుంచి రెగ్యులర్ గా కంట్రోల్ చేసే కార్బూక్టమం చేస్తున్నాము. అలాగే గతంలో 2006 దాకా ఈ లైసెన్సింగ్ లైస్ రెఫ్రైన్షన్ వుండేవి కాదు. అయితే, యిప్పుడు ధరలు పెరుగుతున్న కారణంగా 2008 లో ఈ రెఫ్రైన్షన్ ఇంప్రూవ్ చేసి, లైస్, మగర్ ప్రోఫీలైస్ రెఫ్రైన్ చేయడం ఇంపోజ్ చేయడం జరిగింది. వారి పద్ధతి వున్న స్టోక్సను తగ్గించే కార్బూక్టమం చేయడం జరిగింది అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. సాంబ శివ రావు : అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నో 9.30 తర్వాత సింగిల్ సప్లిమెంటరీ మాత్రమే ఎలవ్ చేయడం జరగుతుంది.
That is the procedure being followed here.

మామిడి పండ్ల ఎగుమతిపై రైతులకు శిక్షణ

ప్రశ్ననెం . 18(12)

శ్రీ చిన్నం రామ కోటయ్య (సూజివీడు)- గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ ఉద్యమవన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) కృష్ణ జిల్లా నూజివీడులో ఏర్పాటు అయిన ప్రాస్పెసింగ్ ప్లాంటు మామిడి కాయలకు సంబంధించి ఉన్న ఒక్కింటికి రైతుల నుండి వసూలు చేసుస్తు మొత్తం ఎంత?
- అ) ఆ మొత్తం రైతులకు భారంగా ఉన్నందున దానిని సబ్సిడీలోకి మార్చిందుకు ప్రభుత్వం పద్ధతినా ప్రతిపాదన వుందా?
- ఇ) మామిడి కాయలను ఎగుమతి చేయడంలో రైతులకు ఏదైనా ప్రత్యేక శిక్షణ ఇవ్వడమన్నతుందా?

వ్యవసాయ ఉద్యమవన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. రఘు పీరారెడ్డి):

- అ) పరిశుభ్రం, గ్రేడింగు, పండ్లగామగ్రింప చేయడం కోసం యూజర్ చార్జీల కింద మెట్రిక్ ఉన్న ఒక్కింటికి రూ.1000/- ల మొత్తాన్ని వసూలు చేయడమన్నతున్నది. జపాన్ తద్దిర దేశాలకు మామిడి కాయలను ఎగుమతి చేయడం కోసం వేపర్ హీట్ ట్రీట్మెంట్

చార్జీల కింద మెట్రిక్ టున్ను ఒక్కింటికి రూ. 8000/- ల మొత్తాన్ని వసూలు చేయడమన్న తున్నది.

- ఆ) ప్రభుత్వం వద్ద అట్టి ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.
- ఇ) అవునండి, రాష్ట్రము కృషి వికాస యోజన (ఆర్ కె వి ఐ) కింద 2009-10 సంవత్సరంలో మామిడి కాయల ఎగుమతులకు సంబంధించి ప్రత్యేక నిర్దేశం ప్రకారం మామిడి పై 50 శిక్షణ కార్యక్రమాలను రూపొందించడమయింది

శ్రీ చిన్నం రామకోటుయ్య : అధ్యక్షా, నూజివీడు ప్రాంతంలో సుమారు 60 వేల పొక్కార్పు భూమిలో మామిడి లోటుల పెంపకం జరుగుతున్నది. దీనికి సంబంధించి వాతావరణం అనుకూ లించక, సరైన ధరలు లేక రైతులు యిబ్బందులు పడుతున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో నూజివీడులో వేపర్ ట్రీటమెంట్ ప్లాంట్సు పెట్టడం జరిగింది. దాని ద్వారా ఎగుమతి చేయాలంటే రైతుల దగ్గర నుంచి టున్నుకు రూ. 8000 వసూలు చేస్తున్నారు. ఒక టున్ను మామిడికి రైతుకు అన్ని ఖర్చులు పోను వచ్చేది సుమారు రూ. 5 లేక రూ. 6 వేలు మాత్రమే. అంతకు మించి రాదు. ఈ పరిస్థితిలో ఎక్స్పోర్ట్ చేయాలని ఉద్దేశ్యం పున్న రైతులు రూ. 8 వేలు చెల్లించాలంటే చాలా కష్టం అవుతుంది. ఈ ట్రీటమెంట్ ప్లాంటును ప్రభుత్వం రూ.13.50 కోట్లను ఖర్చు పెట్టి నిర్మించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం దీనిలో 70 టున్నులు మాత్రమే ప్రాసెన్ అయింది. కాబట్టి మేము మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే రైతులు అలవాటు పడేవరకూ ఇందులో ప్రాసెన్ చేసుకునే రైతులకు సభ్యించి యిస్తే బాగుంటుంది. రైతులను ఎంకరేజ్ చేసినట్లు అవుతుంది. ఆ విధంగా రైతులు అలవాటుపడ్డ తర్వాత మళ్ళీ కావాలంటే రిపూర్చు చేసి ఫీజు ఫిక్స్ చేయవచ్చు .

ఇదే కాకుండా, యిక్కడ యిస్తున్న శిక్షణ నామ మాత్రంగా పుంది. ఈ రోజు రైతులు పడే యిబ్బందికి ఈ ఎక్స్పోర్ట్ను బాగా ఎంకరేజ్ చేయవలసిన అవసరం చాలా పుంది. కాబట్టి దీనికి శిక్షణాను డైరెక్టగా ఫీల్చులో యివ్వాల్సిన అవసరం పుంది. ఎక్కడో శిక్షణాను హోటల్స్లో పెట్టి ఆ కార్యక్రమాలను పూర్తి చేశామని చెబుతున్నారు. దాని వల్ల రైతులకు ఉపయోగం లేదు. మొన్న జరిగిన.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది పదలి వేయండి. మీకు మినిస్టరు గారి నుంచి కావలసిన సమాధానం ఏమిటి? పైన్ తగ్గించాలి. శిక్షణ యివ్వాలి. ఈ రెండే ప్రశ్నలు కదా! అవేనా,యింకా ఏమైనా పున్నాయా?

శ్రీ చిన్నం రామకోటుయ్య : అధ్యక్షా, సభ్యించి యివ్వాలండి. ఆ విధంగా సభ్యించి యిస్తే బాగుంటుంది. ఎక్స్పోర్ట్ పై సభ్యించి యిస్తే రైతుకు ఉపయోగపడుతుంది. వారిని ప్రోత్సహించి నట్లు అవుతుంది.

అలవాటు పడితే రెవెన్యూ వస్తుంది. (ప్రైమర్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్ష, కిలో మామిడి పళ్లు ఇరవై అయిదు రూపాయల నుండి, ముప్పు రూపాయల పరకా ధర పలుకుతుంది. జపాన్ లో సూట డెబ్బు అయిదు రూపాయలకు మార్కెట్ లో అమ్ముతున్నారు. సో, ది మార్కెట్ రాజ్ నేరీ హ్యాజ్. అందుప్పల ఇక్కడ ఎనిమిది రూపాయలు వేపరైజింగ్ ప్లాంట్కి పెద్ద ఇబ్బందీమీ లేదు. రైతులకు మరింత అవగాహన పెంచాలి. ఇప్పటికే 12,800 మంది రైతులకు ట్రైనింగ్ ఇవ్వడం జరిగింది. తప్పకుండా గౌరవసభ్యులు సూచించినట్లు ఈ ట్రైనింగ్ ని మరింత ఇంటినిపై చేస్తాము. మొస్వనే అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: Please sit down. It is an important issue. Let the Minister finish his reply.

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: ఒక హర్షికల్చర్ యూనివరిటీ, డిపార్ట్మెంట్ అఫ్ హర్షికల్చర్, ఏ.పి ఆర్సెన్ వీళందరూ కలిసి మరింత ఎక్కువగా .....వచ్చే సీజన్ లో తిరుపతిలోనూ, నూజివిడులో ఉన్నటువంటి వేపరైజింగ్ ప్లాంట్కి మరింత ఎక్కువగా .....

అధ్యక్ష, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది కర్కె. భారతదేశంలో లక్ష అరవై అరు వేల మెట్రిక్ టన్నుల పల్స్ ఎక్సపోర్ట్ అపుతుంచే దాదాపు 86 వేల మెట్రిక్ టన్నుల పల్స్ మన రాష్ట్రం యొక్క వాటా. అది యాభై శాతం కంటే ఎక్కువ. మామిడి కాయల ఎగుమతి కేవలం అయిదు శాతమే ఉంది. దానని పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అందుకోసం ఈ పార్ట్ తెచ్చాము. వచ్చే సీజన్ లో మరింత ఎక్కువ ఎగుమతి చేస్తాము. రైతులకు ఎక్కువ మార్కెట్ వచ్చే నిధంగా చర్య తీసుకుంటాము.

(తెలుగుదేశం పార్ట్ సభ్యులచే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: పల్స్ గురించి చెప్పారా, వేపరైజింగ్ ప్లాంట్ గురించి చెప్పారా?

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: నేను చెప్పిటప్పుడు వాళ్లకు విసడానికి ఓపిక ఉండదు. నేను చెప్పిటప్పుడు వింటే వాళ్లకి అర్థం అపుతుంది. నేను మాటల్ డేటప్పుడు వాళ్లు మాటల్ డితే ఎట్లా అర్థం అపుతుంది? **It is a serious concern. What I said, భారతదేశం నుండి ఎక్సపోర్ట్ అయ్యే పల్స్ లో మనది యాభై ఒక్క శాతం పేర్ ఉంది.** వినకుండా ఏనీటీ రన్నింగ్ కామెంటరీ? మామిడి పళ్లు ఎగుమతిలో కేవలం మన పేర్ అయిదు శాతమే ఉంది.

(తెలుగుదేశం పార్ట్ సభ్యులచే అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: ఒక్క ఏనీటి కూర్చోండి. మీరు అర్థం చేసుకోలేదు. మినిస్టర్ గారు చెప్పిందేమిటంటే, పల్స్ ఎగుమతిలో యాభై శాతం పేర్ ఉంది, మామిడి పళ్లు ఎగుమతిలో అయిదు శాతం పేర్ ఉంది అది పెంచాలి దానికి **we will take all initiatives అన్నారు. That is the correct decision. Now Question No.412 Minister for Cooperation department.**

కార్బికులకు సంకేమ పథకాలు

ప్రశ్న. నెం. 19 (412)

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి(కమలాపురం) - గౌరవనీయులైన సహకార, కార్బిక్, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. అంధప్రదేశ్ భవన నిర్మాణ, ఇతర నిర్మాణ కార్బికులు అంటే మేస్టీలు, పెయింటర్లు, కార్బోంటర్లు ఎలక్ట్రిషియన్లు, సెంట్రింగ్ వర్కర్లు, స్టంబర్లు, మార్చుల్ స్టోరింగ్ వర్కర్లు, వెళ్లింగ్ వర్కర్లు మున్సుగు వారికి సంకేమ పథకాలను ప్రవేశ పెట్టాలని ప్రభుత్వం యోచిస్తున్న విషయం వాప్పువమేనా,
- ఆ. అయితే, సంకేమ పథకాల వివరాలేమిటి,
- ఇ. ఆ పథకాలను ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారు,

సహకార, కార్బిక్, ఉపాధి కల్పన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఆర్. వెంకట రెడ్డి) :

- అ. అపునండీ.
- ఆ. అంధప్రదేశ్ భవన నిర్మాణ, ఇతర నిర్మాణ కార్బికుల సంకేమ మండలి ప్రసూతి ప్రయోజనాలు, ప్రమాద బీమా, పిల్లలకు స్కూలర్సిప్పులు, రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ క్రిందకు కార్బికులను తీసుకురావడం, వారికి భద్రత, ఆరోగ్యం పై శిక్షణ నివ్వడం వంటి సంకేమ పథకాలను రూపొందించింది.
- ఇ. భవన నిర్మాణ, ఇతర నిర్మాణ కార్బికుల రిజిస్ట్రేషను తర్వాత ఈ పథకాలను త్వరలోనే అమలుపరచడమన్నతుంది.

శ్రీ జి. వీరశివారెడ్డి: అధ్యక్ష, అంధప్రదేశ్ భవన మరియు ఇతర నిర్మాణ కార్బికుల సంకేమం కోసం బోర్డు ఇంకా కార్బికులను గుర్తించే కార్బోక్టమం చేపట్టలేదు. ఈ గుర్తింపు కార్బోక్టమం మొదలు పెట్టి ఎప్పటి లోగా ఈ కార్బికులను గుర్తిస్తారు? ఈ కార్బికులకు వేతనాలు, సంకేమ కార్బోక్టమాలు కాంట్రాక్టర్ల నుండి వారికి అందడం లేదు. అంతేకాకుండా, ప్రమాదాలలో ఈ కార్బికులు వాలా సఫర్ అపుతున్నారు. వారు ప్రమాదాలలో చనిపోయినా, అంగైకల్యం పొందినా వారి కుటుంబాలను ఆయకోడనికి ఈ సంకేమ బోర్డు ఎంతవరకూ క్షమించేస్తుంది? వెంటనే ఈ కార్బికులను గుర్తించాలి. గుర్తించిన కార్బికులకు సంకేమ కార్బోక్టమాలను అమలు పరచడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? గుర్తింపబడని కార్బికులకు ఈ బోర్డు ఏ సంకేమ కార్బోక్టమాలను అమలుచేస్తుందో మంత్రి గారు చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్ష, ఆగష్ట 15 నుండి ఈ కార్బికులను గుర్తించి వాళ్ళకు పాసులిచ్చే కార్బోక్టమాలు చేపడతాము. ఏలూరులో స్టోర్ చేసాము అదే విధంగా భవన మరియు నిర్మాణ కార్బిక్ సంకేమ బోర్డు రు. 2.00 లక్షల ఆర్థిక సమాయము (ఇందిరా బీమా యోజనలు అద్య బీమా యోజనతో కలిపి) ప్రమాదము వలన చనిపోయిన / శాశ్వత అంగైకల్యము పొందిన వారికి వర్తించును.

1. రూ. 1.00 లక్ష ఆర్థిక సహాయము (ఇందిరా భీమా యోజనాఅమ్ ఆద్యై భీమా యోజనతో కలిపి) ప్రమాదము వలన యాభై శాతం అంగైకల్యము పొందిన వారికి,
2. ప్రసూతి సహాయము రూ. 5000/- (ఇద్దరు పిల్లల పరకు),
3. సాధారణ మరణము పొందిన వారికి రూ. 30,000/- ఆర్థిక సహాయము (జన శ్రీ భీమా యోజనాఅమ్ ఆద్యై భీమా యోజన) ద్వారా లభించును.
4. రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ
5. జాతీయ నిర్వాణ శిక్షణ సంస్థ ద్వారా కార్బూకులకు శిక్షణా కార్యక్రమాలు
6. సభ్యుల పిల్లలకు (ప్రభుత్వ స్కూలర్సిప్స్ రాని వారికి) బోర్డు ద్వారా స్కూలర్సిప్స్ సహాయము
7. ప్రతి నిర్వాణ రంగ కార్బూకుడు అరవై సంవత్సరముల వయస్సు పూర్తి అగుసంత పరకు ప్రతి నెల ఒక రూపాయి చోపున అతని వాటి (కాంట్రిబ్యూషన్) చెల్లించుండవలేను.
8. లభ్యదారులు ఒక సంవత్సర కాలము వారి వాటా చెల్లించినచో వారు లభ్యదారులుగా పరిగణించబడుందురు.

అధ్యక్షా, ఇప్పటివరకూ సెన్ కింద 215 కోట్ల రూపాయలు కల్గొ చేయడం జరిగింది. యాక్సిడెంట్ జరిగినా, సహజ మరణాలు సంభవించినా ఈ బోర్డు తగు సహాయం అందిస్తుంది. అదే విధంగా కార్బూకుల గుర్తింపు కార్యక్రమం ఆగస్టు 15 నుండి సవంబరు 15 వరకూ కొనసాగుతుంది.

సకరక్త మండలంలో బఫెలో శ్రీడింగ్ కేంద్రం

ప్రశ్న నెం. 20 (276)

శ్రీ ప్రై. వెంకటేశ్వర రెడ్డి(సత్తెనపల్లి), శ్రీమతి ఎం. సుచరిత(పత్రిపాడు) - గౌరవనీయులైన పశుసంవర్ధక, పాండి పరిశ్రమాభివృద్ధి, మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. నకెరెక్ల మండలంలోని గేదెల ఉత్పత్తి కేంద్రానికి చెందిన భవనాలు, అలాగే దాదాపు 550 ఎకరాల భూమి భారీగా పడివున్న విషయం వాస్తవమేనా,
- అ. ప్రజల ప్రయోజనానికి, అక్కమ అక్కమణిలను నివారించడానికి సదరు భూమిలో పశు వైద్య కళాశాలను గా గాని, గేదెల ఉత్పత్తి కేంద్రాన్ని గాని తిరిగి ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదని ఏదైనా ఉందా,
- ఇ. అయితే, వాటి నివరాలు ఏమిటి?

పశుసంవర్ధక, పాడి పరిషత్తుభిష్టి, మత్తు పరిషత్తుమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. పార్థసారథి):

- అ. లేదండీ.
- ఆ. లేదండీ.
- ఇ. ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు.

.10.40

శ్రీ వైపెంకటేశ్వర రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు లేదండీ అంటున్నారండీ. వాస్తవంగా నకీరేకల్ మండలంలో నేపశల్ డెయిరీ డెవలప్మెంట్ బోర్డు క్రింద డెయిరీ పెట్టి, దానికి సంబంధించిన 500 ఎకరాల భూమి భాళీగా లేదని చెప్పటం హోస్టెస్సుదంగా ఉంది. అలాగే అక్కడ దానికి సంబంధించిన బిల్డింగ్స్ కూడా కట్టి ఉన్నాయి. గతంలో అక్కడ బిపిసి సెంటర్సు గతంలో రన్ చేసి దానిని మూసివేయటం జరిగింది. ఆ ప్రాంతంలో దానికి సంబంధించిన 550 ఎకరాల భూములుండి పక్కనే నాగార్జునసాగర్ కెనాల్ పుండటం వల్ల 365 రోజులూ వాటర్ ఫసిలిటీతో సారవంతంగా పుండి ఎకరానికి రు. 20 వేల కొలు వస్తుంది. గత పది సంవత్సరాలుగా ఆ భూమి అంతా గడ్డితో నిండిపోయి భాళీగా పడిపోయి పుంది. గుంటూరు జిల్లాలో గుర్తుమెంటు భూమి ఎక్కడా భాళీ లేదు కాబట్టి భాళీగా పున్న ఈ 550 ఎకరాల భూమిలో పెటర్చురీ కాలేజీ కాని, పశువైద్యశాల కాని ఏర్పాటు చేయండి. లేకపోతే గతంలో పున్న బిపిసి సెంటర్సైనా మల్లి ఓపెన్ చేయాలని కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే ఆ చుట్టుపక్కల ఎనిమిది డెయిరీలు కూడా ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతంలో నీటి వసతి కూడా అన్నిటికీ అనుకూలంగా ఉంది కాబట్టి ఆ భూమిని డెవలప్ చేసి దేనికైనా వినియోగించుకుంటే మంచిది. అట్లాగే భాళీగా ఉంచినట్లయితే అది కబ్బలకు గురయ్యే ప్రమాదముంది. అక్కడి కౌర్చుర్సు కూడా ఈ మధ్యసే ఆక్షన్ వేయటం జరిగింది. కాబట్టి ఆ భాళీ భూమిని ఉపయోగించుకునేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె.పార్థసారథి: అధ్యక్షా, నేను అక్కడ భూమి లేదని చెప్పులేదండీ. మొత్తం 550 ఎకరాల భూమి అక్కడుంది 280 ఎకరాల్లో మేలు జాతి పశు సంపద కోసం దున్నాపోతుల్ని, గిత్తల్ని సేకరించి నేపశల్ సర్వీసెస్ కోసం, వీరోత్సుత్రి కోసం వాటిని పెంచే కార్బూక్షమాలు చేస్తున్నాం. 120 ఎకరాలలో 50 ఎకరాలు సాగుకు పనికొస్తుంది కాబట్టి పశుగ్రాసం పెంపకంకోసం వాటిని చిన్నచిన్న రైతులకు లీజాక్షియ్యటు 0 జరుగుతుంది. ఇంకోక 130 ఎకరాల బిట్ ఉంది. అందులో మన రాష్ట్రానికి గర్వకారణమైన ఒంగోలు జాతి గిత్తల్ని పెంపాందించటం కోసం ఎంబ్రియో ట్రాన్స్ఫర్ టెక్నాలజీ ద్వారా ఒక లేబరేటరీని నెలకొల్పటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. పెటర్చురీ కాలేజీ ఏర్పాటు గురించి చెప్పారు. ఇప్పటికే గస్సపరం, తిరుపతిలలో ఆ కాలేజీలున్నాయి. అయితే గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వాటి గురించి అలోచించి తప్పకుండా నీర్ణయం తీసుకుంటాం.

చీరో అపర్

శ్రీ ఎమ్.శ్రీధర్ కృష్ణరెడ్డి(నెల్లూరు): అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ పారశాలల్లో 2002 సంవత్సరం నుంచి ఉపాధ్యాయుల్ని నియమించుట జరగటంలేదు. వారికిష్వపలసిన కంటింజెస్టీ ఫండ్స్ కూడా ఇవ్వటం లేదు. మా నెల్లూరు నగరంలో 42 పారశాలలున్నాయి. ఈ 42 పారశాలల్లో మొత్తం 145 టీచర్ పోస్టులు భాళీగా ఉన్నాయి. ఇంతమంది టీచర్లు లేనందువల్ల చదువుకునే విద్యార్థులు చదువులో వెనకబడిపోతున్నారు. పైగా ఆ పారశాలలు

చాలావరకు పేదలుండే ప్రాంతాల్లోనే ఉన్నాయి. అందువల్ల నేను తెలియజీనేదేమంటే ఆ ఖాళీ టీచర్ పోస్టులను వెంటనే భర్తీ చేసుకునే అవకాశం వాళ్ళకైనా ఇస్తూరా లేకపోతే ప్రభుత్వమే డివెన్సి ద్వారా వాటిని భర్తీ చేస్తూరా అని విస్వాసిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను.

శ్రీ ఎన్.బద్దేలు(చెన్నారు): అధ్యక్షా, ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని చెన్నారు నియోజకవర్గం దురదృష్టమేమంటే ఆ నియోజకవర్గం పుట్టినపుట్టుంచీ ఈ రోజు వరకూ మారుమాల గ్రామాలకు బస్సులు పోలేని పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ నియోజకవర్గం నుంచి కార్బిక శాఖ మంత్రి గారు గతంలో ప్రాతినిధ్యం వహించినపుటీకి బస్సులు నడవలేదు. ముఖ్యంగా బస్సులు నడవకసోవడానికి కారణమేమంటే రోడ్సు లేకపోవడం, దానికి తేడు వరదలు ఎక్కువగా రావడం. ఆ ప్రాంతంలో ప్రధానంగా కత్తిరశాల వాగు, బతుకమ్మ వాగు అనే రెండు వాగుల వల్ల వర్దాలు, వరదలు వచ్చినపుడు అని పొంగిపోవడంతో వంతెనలు కొట్టుకుపోతుంటాయి. ముఖ్యంగా గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం కొట్టుకుపోయిన బతుకమ్మ వాగుకు రెండు సంవత్సరాలు గడచిపోయినా అవసరమైన ఎటువంటి మరమ్మత్తులకూ నోచుకోలేదు. దాని మరమ్మత్తుల కోసం అధికారుల చుట్టూ తిరిగినా, జిల్లా పరిషత్ సమావేశాలలో లేవనెత్తినా ఎటువంటి స్పందనా రాలేదు. దానికోసం నాలుగు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుయ్యందుకు గాను.....(ఈ దశలో మైక్ ఆపు చేయబడింది.)

మిస్టర్ స్పీకర్: మీకు ఆస్టర్ వస్తుంది.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను.

SRI MD. VIRASAT RASOOL KHAN: Hon'ble Speaker Sir, I would like to bring to the notice of the Government through your good selves regarding use of drugs in twin cities. The younger generation especially the college students and school students are getting involved in the use of drugs like Brown Sugar, Cocaine, Cherus, Nimbu pani , etc. If this is not controlled, I am sure that the entire system in the society will get spoiled. Once a person is involved in taking of the drugs, he gets arrogant and violent and for want of money he involves himself in extortion, theft and even murder. These drugs are available at pubs and hotels. They are openly sold at various localities of twin cities like Begumbazar, Philkhana, Malkajgiri, Dhoopet etc. The students who are coming from African countries are carrying these drug and supplying them to the fellow students. The Police, the Task Force and the Anti Narcotic department have completely failed in this matter. Sir, the Minister standing in the House and saying that it is noted will not solve the problem as this is a very serious matter. I want the Hon'ble Minister to note this matter and send me the reply. Thank you.

అధ్యక్షా, మీ డైరెక్షన్ ప్రకారం ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా స్పష్టంగా మంత్రులందరికి చెప్పిందేమిటంటే జీరో అవర్లో లేవనెత్తిన అంశాలకు వారం రోజుల లోపల సంబంధిత సభ్యులకు రిప్పై పంపించాలన్నారు. దాని మేరకు వారికి రిప్పై వస్తుంది. Anyhow, we have noted down Sir.

శ్రీ జి.మల్లేష్: అధ్యక్షా, సాంస్కృతిక రంగాల కళాకారులు, జూనపద కాళాకారులు, ఇతర వృత్తుల కళాకారులు, వీధి భాగీతాలు వేనే కళాకారులు ప్రజా నాట్యమండలి కళాకారులు, తదితర కళాకారులు మన రాష్ట్రంలో గణనీయమైన సంఖ్యలో ఉన్నారు. వారి సమస్యల గురించి గత ఆరు సంవత్సరాలుగా ప్రతి శాసనసభ సమావేశంలో చర్చ

జరుగుతూనే ఉన్నది. వారికి సంబంధించి ప్రభుత్వ విధానమేమిటో స్వషం చేయాల్సిన అవసరమున్నది. వృద్ధులైన సాంస్కృతిక కళాకారులందరికి పెస్సన్న ఇవ్వాలిన అవసరమున్నది. అందుకు గాను ఆయా రంగాలకు చెందిన వివిధ సాంస్కృతిక కళాకారుల కోసం పంద కోట్ల బడ్జెట్ రిలీజ్ చేసి వారిని ఆదుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. సాధారణంగా ఎవరికైనా వృద్ధాశ్వం అనేది 60 లేదా 70 సంవత్సరాలకొస్తుంది. కానీ సాంస్కృతిక రంగంలోని మహిళా కళాకారులైతే 40, 50 సంవత్సరాలకి వృద్ధరాల్కోస్తున్న దయనీయ పరిస్థితి ఉన్నది. అందుకే వివిధ రంగాలలోని వివిధ వృత్తుల్లో కొనసాగుతూ వున్న సాంస్కృతిక కళాకారులు, ప్రజా నాట్యమండలికళాకారులు మొదలైన వారు కలిసి పెయ్యమందికి పైగా ఛలో హైదరాబాదు పేరుతో తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం పచ్చియున్నారు. గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారు, సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి గారు వారి సమస్యల పరిష్కారానికి హామీ ఇచ్చారు. కానీ అమలు చేయలేదు. కనీసం ఇప్పుడైనా వారి సమస్యల పరిష్కారం కోసం హైదరాబాదుకు వచ్చి రెప్రజెంటేషన్ ఇష్వదానికి వచ్చిన వారి సమస్యల్ని గతంలోనే అమలు చేస్తామని ఇచ్చిన హామీని అమలు చేయాలని మీద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాను.
ఉ 10.50

శ్రీ జి. కిమ్మ రెడ్డి (అంబర్పేట) : అధ్యక్షా, పెరిగిన ధరలు, కళాశాలల ఫీజులు, పెట్లోలు మరియు డీజిల్ ధరల పెంపుదల, ఇతరతా ఖర్చులతో ఉద్యోగస్తులు తమ కుటుంబాలను పోషించలేకపోతున్నారు. కావున వెంటనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పిఅర్సి నివేదికను తెప్పించుకుని దాని అమలుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులు తొమ్మిదవ వేతన సవరణ సంఘం యొక్క నివేదిక కోసం అత్యుతో ఎదురు చూసున్నారు. చాలా రోజుల నుంచి ప్రభుత్వమే ఆ నివేదిక రాకుండా అడ్డుపడుతోందనే ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. సి.యస్.రాపుగారి నేతృత్వంలో ఏర్పాటు చేయబడిన 9వ పిఅర్సి తన నివేదికను ప్రభుత్వానికి సమర్పించడానికి ఇచ్చిన సంవత్సరం గడువు కూడా వూర్ధయిపోయింది. కానీ ఇంతవరకు నివేదిక రాలేదు. ఉద్యోగ సంఘాలతో అనేకమార్లు పిఅర్సి చర్యలు జరిపి తన నివేదికను సిద్ధం చేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఉద్యోగస్తుల జీతభత్యాల పెంపు, మూలవేతనంలో పెంపు ఎంత శాతం పుండొలో తెలియజేస్తూ నివేదిక సమర్పించాలని ప్రభుత్వం పిఅర్సిని ఆదేశించింది, అలగే పెస్సన్ విధానం కూడా పరిశీలించాలని చెప్పడం జరిగింది. మొన్న ఆర్థిక శాఖామాత్సులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో 9వ వేతన సవరణ సంఘం గురించి, కేటాయింపుల గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్పకపోవడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వేద్యోగులు మరింత ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే దిన్నిపై స్పందించి, ఉద్యోగుల నుంచి ఉద్యమం రాకముందే పిఅర్సి నివేదికను తెప్పించుకుని దాని అమలుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. రఘువీరారెడ్డి : గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాం .

శ్రీ జూలకంపి రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ) : ఇది రైతులకు సంబంధించిన విషయం సార్. మా మిర్యాలగూడ ప్రాంతంలో ఇప్పటికీ 50 వేల బన్టాల ధాన్యం కోనే దిక్కులేక, పొలాలలో, కల్లాలలో ధాన్యం పోసుకుని రైతులు కావలా ఉంటున్నారు. మార్కెట్ యార్డులు మొత్తం మూసేశారు. లక్షిత కేంద్రాలు మూసేశారు. టైడర్స్ ఫరీదు చేయడం లేదు. ధాన్యం అమ్ముకోవడానికి కూడా పైరపీలు చేయవలసిన పరిస్థితి పచ్చింది సార్. వ్యవసాయ పెట్టుబడులకు డబ్బులు కావాలి, పిల్లల చదువులు, పెళ్ళిళ్ళకు డబ్బులు

లేకపోవడంతో రైతులు అవస్థలు పడుతున్నారు. దయచేసి పెంటనే ఆదేశాలు ఇచ్చి రైతుల సుంచి ధాన్యం కొనుగోలు చేసేలా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండో విషయం ఏమంటే - వ్యవసాయ అవసరాలకు, ఇంటి అవసరాలకు రెండింటికి ఒక రైతు కరెంటు వాడుకుంటే, వ్యవసాయావసరాలకు వాడుకునే కరెంటుకు బిల్లు కట్టడం లేదు కాబట్టి ఇళ్ళకు కరెంటు సప్లై ఆపేస్తున్నారు. ఇదెక్కడి అన్యాయం అధ్యక్ష ! ఇంటికి కరెంట్ సప్లై ఆపేయడం దారుణమైన విషయం . మొన్సు డిఆర్ఎసీ మీటింగులో మా ఇన్ఫార్మ్ మినిషన్సర్ గారికి కూడా చెప్పాం . కానీ దాన్ని ఇంకా అమలు చేస్తున్నారు. రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కావున రైతుల దగ్గర పున్న ధాన్యాన్ని ఖరిదు చేసేలా, రైతుల ఇళ్ళకు కరెంట్ సప్లై ఆపేయకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా కోరుతున్నాను .

శ్రీ జూపల్లి కృష్ణరావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాలను నోట్ చేసుకున్నాం, ఆ సమయాలను పరిష్కారం చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటాం .

శ్రీ ఆపెపల్లి మోహన్ (మానుకొండూరు) : అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లా, మానుకొండూరు నియోజకవర్గం, తిమ్మపూర్ మండలం, సెడుమూరు గ్రామంలో గ్యాస్ ఆధారిత పవర్ ప్రాజెక్టును నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం లోగడ భూమి కొనుగోలు చేసింది. ఆ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం ఎప్పుడు చేపడతారు? చేపట్టినట్లయితే భూమి కోల్పోయిన రైతులకు గానీ, వారి పిల్లలకు గానీ, వారి వారి అర్థతలను బట్టి అందులో ఏదైనా భృతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి : నోట్ చేసుకున్నాం అధ్యక్షా.

శ్రీ యన్. వేణుగోపాలాచారి (ముఖోలీ) : అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని చదపుసండి . ఏమి నోట్ చేసుకున్నారో తెలుస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వేణుగోపాలాచారి గారూ, మీరు సీనియర్ సభ్యులు, మీకు అన్ని విషయాలు తెలుసు . జోరో అవరీలో ప్రస్తావించిన అంశాలను ఏరోజుకారీజూ సంబంధిత డిపార్ట్మెంట్లకు పంపడం జరుగుతుంది. నిన్న ప్రస్తావించిన అంశాలను ఆలర్ట్ ఆయా డిపార్ట్మెంట్లకు పంపించామని చెబుతున్నారు. Every day we will send them to the departments concerned. Within the stipulated time, Members will get the replies/answers from the Government. Thank you.

శ్రీ సి. ముత్యంరెడ్డి (దుబ్బాక) : అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా ప్రాథమిక/ఇంటర్వీడియేట్ నిద్యాశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకోస్తున్నాను. కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్ నియామకం గురించి మీద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రాష్ట్రంలో ఎన్నో జూనియర్ కాలేజీలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. లెక్చరర్స్ కౌన్సిలింగ్ పూర్తయి దాదాపు ఒక నెల అయిపోయింది. 16.7.09 నాటికి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చి ఒక నెల అయింది. ఆగస్టు 15 వరకు కూడా ఈ కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్ నియామకం జరిగే పరిస్థితులు లేకపోవడం, రెండు నెలలుగా స్థూడెంట్స్కు నిద్యాబోధన లేకపోవడం మూలంగా ప్రైవేటు కళాశాలలకు వెళుతున్న పరిస్థితులున్నాయి. ఈ జూలై మాసం లోపల కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్ నియామకం చేపట్టి ప్రభుత్వ జూనియర్ కాలేజీలలో యథావిధిగా క్లాసులు సడపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. రఘువీరారెడ్డి : అధ్యక్షా, నోట్ చేసుకున్నాము. ఒక వారం లోపల మీకు రిపై పంపిన్నాం .

డాక్టర్ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి (నాగర్ కర్మన్) : సార్, ఇది నా ఒక్కనికి సంబంధించిన విషయం కాదు. ఈ శాసనసభ్యుల పనితీరుకు, పని చేసి విధానాలకు ఏవిధంగా అడ్డం తగులుతున్నారో అనే విషయాన్ని తెలియజేసిందుకు నాకు కొంచెం సమయం ఇష్టవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సమయం ఉండదు, ఇది జీరో అవర్.

డాక్టర్ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి : అందుకే నేను స్పోషర్ మెస్టన్ అడిగాను సార్. మొన్న 25 వ తారీఖున ఎంపిడిం గారి ఇన్విటేషన్ మీద తెలకపల్లి మండలానికి నేను వెళ్లడం జరిగింది. ఆరోజు అక్కడ సోపల్ ఆడిట్ నిర్లయించారు. నేను అక్కడికి 10.45 కు వెళ్లాను. 11.30 గంటలకు మీటింగు స్టార్ట్ అయింది. అక్కడున్న గ్రామాలలో జరుగుతున్న అవకతవకల గురించి చర్చించారు. అక్కడ డిష్ట్రిక్ట్ రిసోర్స్ పర్సన్, స్టేట్ రిసోర్స్ పర్సన్, అడిషనల్ పి.డి., ఎంపిడిం, మండల్ ప్రైసిడెంట్, జడ్పిటిసి, మిగిలిన అధికారులందరూ వున్నారు. అక్కడి గ్రామాలలో జరుగుతున్న అవకతవకల మీద చర్చలు జరిగాయి. చాలామంది చెప్పుకున్నారు. *Most of the time, I was a mute spectator over there.* ఎందుకంటే అక్కడ చాలా చక్కగా సోపల్ ఆడిట్ జరిపి తప్పులు వెలికి తీశారు. నడిగడ్డ గ్రామ సర్వంచు వెంకటరెడ్డి మాటల్డుతూ, నా మీద ఎందుకు రికవరీ పెట్టారని అడిగారు. దాని విషయంలో గపర్చమెంట్ ఆలోడీ డెసిపన్ తీసుకుంది, రెవెమ్యా రికవరీ యాక్ట్ క్రింద వసూలు చేయాలని, నేను కాదు నిర్ణయం తీసుకుంది, గపర్చమెంటే డెసిపన్ తీసుకుందని చెప్పాను. మీరు ఇచ్చిన కంప్లెయింట్ ఆధారంగానే ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుందని ఆయన అన్నారు. అయ్యా, నాకు సంబంధం లేదు, అవకతవకలు జరిగినప్పుడు ఎమ్ముచ్చేగా నా ధర్మం నేను చేయాలి, అందుకే నేను కంప్లెయింట్ ఇచ్చానని చెప్పాను.

తాళ్లపల్లి - ఎంపిం గారి ఔంరు. అక్కడ రెండు క్రీమిల్ కేసులు బుక్ చేశారు. రెవెమ్యా రికవరీ యాక్ట్ క్రింద దుర్వినియోగం చేయబడిన డబ్బులను వసూలు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మళ్ళీ మూడు వసులు చేయకుండానే రూ. 4.5లక్షలు దుర్వినియోగం చేసినట్లుగా సోపల్ ఆడిట్లో వెల్లడైంది. అక్కడ మావాళ్లు ఎప్పరూ లేరు నా వెంట వచ్చిన ఒక ఐదారుగురు తప్ప . మిగిలిన వాళ్లంతా వాళ్ల వాళ్లే . ఈ అవకతవకలు, అవినీతికి పాల్పడిన వాళ్లు తోలుకొచ్చిన వాళ్లే వున్నారు. మొత్తం అక్కడ గడ్డబడ్ చేశారు. పోలీసులకు, వారికి మధ్య scuffle జరిగింది. మాముందు టేబుల్స్ వున్నాయి. మేము ముందుకు రాకుండా పోలీసులు మమ్ములను అడ్డుకున్నారు. పోలీయానాలు క్రింద పడేస్తుంటే నేను చక్కగా యంపిడిం ఆఫీసుకు వెళ్లి కూర్చున్నాను. ఒక అర్థ గంట తర్వాత అధికారులు వచ్చి నాకు చెప్పారు - సార్, ఇక మీటింగు వద్దన్నారు, మేము స్టేట్ లెవెల్లో వున్న వారికి ఫోన్ చేశామన్నారు. తర్వాత నేను అక్కడి సుంచి తిరిగి రావడం జరిగింది. సార్, అక్కడ సి.పి.గారు .....

(అంతరాయం)

సార్, శాసనసభ్యులకు జరుగుతున్నటువంటి వాటి మీద చెబుతుంటే ఈవిధంగా అడ్డుకోవడం కరెణ్ణా? అక్కడ అధికారులే వీడియో తీయించారు. ఆ వీడియో టేపును సి.పి.గారు తీసుకెళ్లారు. మళ్ళీ ఏమ్ముందో ఏమో గానీ - నెక్కు డే మా గారవ మంత్రివర్షులు కృష్ణారావుగారు నాగర్ కర్మన్లోనే వున్నారు. ఆయన డియస్ట్ గారితో మాటల్డినట్లు తెలిసింది. ప్రొద్దున డియస్ట్ గారు అక్కడికి వెళ్లారు. ఆయన అక్కడ

మాట్లాడిన తర్వాత నా మీద యస్సి, యస్సి య్యాక్ క్రింద కేను పెట్టారు. నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేకున్న కేను పెట్టారు, కేను పెట్టిన వ్యక్తి ఎవరో కూడా తెలియదు, అక్కడ ఎటువంటి సంఘటనా జరగలేదు. నామీద తప్పుడు కేను పెట్టడం జరిగింది. ఇదొక్కటే కాదు సార్ . (తన చేతిలో పుస్త లేఖ ప్రతిని చూపిస్తూ) ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం సార్. మేము 18.12.2008 నాడు .....

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్థన్ రెడ్డిగారు, మీరు సేమ్ ఇన్విడెంట్ గురించే చెబుతున్నారా ఇప్పుడు కూడా?
I will allow you to speak on one incident only.

డాక్టర్ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి : ఏమి జరిగిందో నేను చెప్పాలి కదా సార్. డిసెంబర్ 18, 2008 నాడు జిల్లాపరిషత్ మీటింగు వున్నది. ....

మిస్టర్ స్పీకర్ : జనార్థన్ రెడ్డిగారూ, you are a senior Member....

డాక్టర్ నాగం జనార్థన్ రెడ్డి : నన్ను చెప్పనీయండి సార్ . You have to come to our rescue Sir.
₹.11.00

MR SPEAKER : You are a senior Member. Although it is Zero Hour, I have allowed you because it is connected with you.

డా.ఎన్.జనార్థన్ రెడ్డి : సర్ ఒక్క నిమిషము. నేను డిసెంబర్ 18వ తేది నాడు హాసింగ్ ఆఫీసుకు వెళ్లాను. వారి మధ్యాత కూర్చున్నాను. టీ ఇస్ట్ త్రాగాను. సమాచారం అడిగితే ఇచ్చారు. నా కారు వద్దకు వచ్చి వీడ్స్‌లు పలికారు. తెల్లరి స్టాక్ పీపర్లో నా మీద ఒక ఆర్డికల్ వచ్చింది. మరుసటి రోజు ముఖ్యమంత్రిగారి పేపీకి అధికారిని పిలిపించి కేను పెట్టమన్నారు. పెట్టనన్నారు. కలెక్టరుగారి ఆఫీసులో టైప్ చేశారు. దానిలో సిసి నెంబర్ అని ఉంది. కలెక్టరుగారి ఆఫీసులో టైప్ చేసి నా మీద కేను పెట్టమని © ★★
ఆఫీసు నుండి బలవంతం చేయడం ఎంతవరకు సమంజసం?

MR SPEAKER : No allegations in the Zero Hour.

శ్రీ డి. నాగేందర్ : అధ్యక్ష, ప్రతి దానికి ★★ కార్యాలయం అనడం కరెక్ట్ కాదు. నోట్ చేసుకున్నాను.

MR SPEAKER : That will not go into the record. Now Tea break for 10 minutes.

(The House then adjourned at 11.02 am for 10 minutes)

© Expunged as ordered by the Chair.

**(The House Re-assembled at 11-17 a.m. with the Hon'ble Deputy Speaker
in the Chair)**

MR.DEPUTY SPEAKER:- All the Papers included in the Agenda are deemed to have been laid.

సభా సమక్షమునందు ఉంచబడిన పత్రములు

1. A copy in each of the 26th and 27th Annual Reports of the Andhra Pradesh State Housing Corporation Limited for the years 2004-2005 and 2005-2006, as required under Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956, along with reasons for delay.
2. A copy of the 33rd Annual Report of the Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation Limited for the year 2006-2007, as required under Section-619 of the companies Act, 1956.

ప్రభుత్వ చిల్డు
2009, అంద్రప్రదేశ్ గ్రామీణ మిద్యచ్చక్తి సహకార సంఘముల
(ఆత్మాలిక సబంధనలు) (సపరా) చిల్డు (ప్రతిపాదించబడినది)

SRI R.VENKAT REDDY(Minister for Co-Operation): Sir, I beg to move.

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) (Amendment) Bill, 2009".

MR.DEPUTY SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Rural Electric Co-operative Societies (Temporary Provisions) (Amendment) Bill, 2009".

(PAUSE)
The Motion was adopted and the Bill was introduced.

పకటన
(కట్టమోషణ్ణ రిపీల్ చేసుకొను గడువు గురించి)

MR.DEPUTY SPEAKER:- "I am to announce to the House that Cut Motions on the Demands for Grants 2009-2010 will be received up to 5-00 p.m. on 30th July, 2009.

(INTERRUPTIONS)

సభాకార్యక్రమము
(జీరో అపర్టో శ్రీ ఎస్. జనార్థన రెడ్డి ప్రస్తావించిన అంశానికి సంబంధించి)

Janardhana Reddy garu, the issue that you have raised in zero hour has been noted by the Hon'ble Minister that the Government will respond within a week. That is the provision we have in it. Let's not deviate from the procedure.

(INTERRUPTIONS)

All of you please sit down. Please resume your seats. The Hon'ble Speaker has advised me that the issue raised by the Hon'ble Members will certainly be answered by the Government within a week. That is an issue already raised in zero hour. Anything else you wanted to add please give me in writing.

(తెలుగు దేశం పార్టీ శాసనసభలు సభకు అంతరాయం కలుగజేయసాగారు)
జనార్థన రెడ్డి గారూ, ఒక్క నిమిషం వినండి.

(INTERRUPTIONS)

దయచేసి మీరు కోఆఫరేట్ చెయ్యండి. జీరో అవర్కు పరిమితమైన సబ్జెక్టును దానికి పదిలివేద్దాము.
I have already given my ruling from the Chair, the Hon'ble Speaker has also advised. I can only advise the Hon'ble Members..... Please resume your seats and do not continue the shoutings.

(INTERRUPTIONS)

MR.SPEAKER : Please resume your seats.

(INTERRUPTIONS)

ఇ. 11.20

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: Please sit down.

Dr.N. JANARDHAN REDDY: I want assurance from the Chair.

MR. DEPUTY SPEAKER: All of you please ..... Please co-operate and please resume your seats. రాజు గారు, మీరు ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి. The Hon'ble Speaker has also .....

(INTERRUPTIONS)

వినండి ఒక్క నిమిషం. That is an issue .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

డా ఎస్. శైలజానార్థ(సింగసమల): అధ్యక్ష, బడ్జెట్ పైన మాటల్డాడానికి నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మొదటిగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ప్రతిపక్ష పార్టీ సభ్యుడు నిన్న చర్చ మొదలుపెట్టిన సందర్భంలో అనేక అంశాలను ప్రస్తావించారు. బడ్జెట్ పైన చర్చకు ఆకాశమే హద్దు అన్నట్లుగా ...

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు దయచేసి కూర్చోండి. స్టీజ్ సిట్ డౌన్. You are a senior member ..... దయచేసి కూర్చోండి. Denied ... There is no opportunity ... కూర్చోండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

You know the Rules very well. .....

(తెలుగుదీశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)
దయచేసి ..... స్నిజ్ దాన్ట్ కంట్ కొర్పోండి మీరు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణము నాయుడు: మీరు మైక్ ఇస్ట్ కూర్చుంటాము.

డా. ఎస్. శైలజానాథ్: మీరు ముద్దుకృష్ణము నాయుడు గారు మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం యొక్క చిత్రశుద్ధిని ఆయన శంకించారు. ఒక సారి ఆ విషయమై అలోచించాలి. అలాగే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలు కూడా అలోచించాలి.

(తెలుగుదీశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)
అధ్యక్షా, ఈ విధంగా కేకలు వేస్తే ఎట్లా?

MR. DEPUTY SPEAKER: What is this Janardhan Reddy garu? No ..

(తెలుగుదీశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

Please sit down.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్చ: అధ్యక్షా, ఇక్కడ బడ్జెట్‌పై మాట్లాడుతున్నప్పుడు అవతల సభ్యులు 'ఏ విధంగా ప్రవర్తించాలనే రూల్స్ గురించి నేను కోట్ చేస్తాను. కౌల్ అండ్ పెక్సర్లో పేజ్ నెం. 309 ప్రకారం "A Member is not to interrupt any Member who is speaking, by disorderly expression, hissing, making running commentaries, or other interruptions or noises or in any other disorderly manner". This is the rule which is focused here.

..... ఈ రూల్ ఇచ్చారు అధ్యక్షా. పర్టీక్యులర్లీ స్లోగన్స్ అన్నట్లు ఇప్పుకూడదు, పేపర్స్ కూడా చూపించకూడదు. ఈ సభలో సీనియర్ సభ్యులున్నారు. వారికి అర్థం కావడం లేదని నేను అనుకోవడం లేదు. కేవలం రాజకీయం చేయడం కోసమే బడ్జెట్ మీద గొరవసభ్యుడు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. సభను సజావుగా నడవడానికి మాత్రం కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

డాఎస్. శైలజానాథ్: అధ్యక్షా, ఈరోజు మనం ఉన్నది పార్లమెంటరీ ప్రజాసామ్యంలో అని ప్రత్యేకంగా గొరవసభ్యులకు నేను గుర్తు చేయవలసిన అవసరం లేదు. నిన్న ఏమి మాట్లాడలేదు. అరవై మూడు శాతం ప్రజలు వారికి ప్యాలెరెంటంగా ఉన్నారు.

(తెలుగుదీశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)
మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ : మీరు దయచేసి కొర్పోండి. మినిస్టర్ ఫర్ లెజిస్ట్రిటిబ్ ఎస్ట్ .....

(తెలుగుదీశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)
దయచేసి కొర్పోండి. స్నిజ్ రెజ్యామ్ యువర్ సీటుస్

(తెలుగుదీశం పార్టీకి చెందిన శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమునాయుడువే అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER: Of-course, ముద్దు కృష్ణమునాయుడు గారు ఏమి మాట్లాడుతున్నారు మీరు?

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన డా. ఎన్. జనార్థన రెడ్డిచే అంతరాయం)

He is the one who is participating in the discussion ... అయసకు మైక్ ఎందుకు ఇచ్చారని అడుగుతున్నారేమిటి? He is quoting a Rule. Yes, sure ..... what is your point of order tell me కూర్చోండి దయచేసి. మినిష్టర్ ఫర్ లెజిస్లెటిబ్ ఎఫ్ర్ .....

శ్రీ కె. రోశయ : సార్, నాకేమీ మాట్లాడాలని ఉత్సవం లేదు. జనార్థన రెడ్డి గారు ఒకటికి రెండు సార్లు మీరు రెస్పోండ్ అప్పండీ అంటే నేను రెస్పోండ్ అవడానికి ప్రయత్నించాను. అది ఇష్టం లేకపోతే కూర్చుంటాను. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మీకు సభ నడవడం ఇష్టం లేకపోతే ఇలాగే వ్యవహారించండి. ముద్దుకృష్ణము నాయుడు చెబుతున్నాడు, మైక్ ఇష్టు అని. ఏమిటా గద్దింపు? ★★ నువ్వు మాట్లాడతావా? నీకు చేత కాదా మాట్లాడడం? నువ్వు పెద్ద ★★? నువ్వు పుంటే కానీ కుదరదనుకున్నావా? ★★ ఉండాలి. ★★ ఉండాలి మాట్లాడడానికి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణము నాయుడు: నీకు★★ ఉండాలి. ఏమి అనుకున్నాపు?

(ప్రెజరీ బెంచెన్ నుండి అంతరాయం)

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణము నాయుడు: మేము మైక్ అడుగుతున్నాము. మేము రిక్స్ చేస్తున్నాము. మేము డిమాండ్ చేయలేదు. (రోశయ్య ఉధేశించి) వక్రీకరించోద్దు. నువ్వు భయపెట్టి నంత మాత్రాన నేను భయపడను. ★★ఎవరు భయపడతారు?

MR. DEPUTY SPEAKER: This is very .....

శ్రీ గాలి ముద్దుకృష్ణము నాయుడు: సార్, మిమ్మల్ని మైక్ ఇప్పమని అడిగాము.

ఉ.11.30

(డా.కె.రోశయ్య ఉధేశించి) ★★ మైక్ ఇచ్చేది ★★ ఎమ్మల్స్ గానీ, మంత్రులు గానీ.....

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు మాట్లాడుతున్నది ఎవరికైనా వినిపిస్తోందా? ఎందుకు చెప్పండి. You are a senior parliamentarian. You advise the Hon'ble Members to sit down. What is this behaviour? This House belongs to everybody. I will give an opportunity to everybody. You cannot get my attention by shouting and dictating me. You cannot. I wanted the Hon'ble Minister for Legislative Affairs to respond. He has volunteered to respond. Please sit down. Let him respond.

(అంతరాయం)

ఒక్క నిమిషం మీరు విసండి. నేను మైక్ ఇస్తాను, మీరు కూర్చోండి. Please sit down.

శ్రీ డి. నరేంద్రకుమార్ : ఆయన మాట్లాడే భాషాపించి సార్?

డా.కె.రోశయ్య : అధ్యక్షా, పెద్దలు జనార్థనరెడ్డిగారు ఇటీవల మహబూబ్ సిగర్ జిల్లాలో జరిగిన సంఘటన గురించి చెబుతున్నారు. వారు శాసనసభ్యులుగా వారి కర్తవ్య నిర్వహణలో ఏమైనా ఇబ్బందులు ఉంటే నిబంధనల ప్రకారం ప్రివిలెజ్ మోహన్ ఇప్పచుంచు. దానిని స్పీకర్గారు కన్విడర్ చేసి ప్రివిలెజ్ కమిటీకి దెఫర్ చేస్తారా, లేదా అనేది స్పీకర్ చేతుల్లో ఉంటుంది. లేదా జరిగిన సంఘటన గురించి ఈ సభలో ఏమైనా ప్రస్తావన చేయాలనుకున్నప్పుడు స్పీకర్గారు సభలో ఉండగా వారు అనుమతించారు. వారు విషయాన్ని కొంతపరకు చెప్పారు. ఇంకో మాట్లాడడానికి వారు ప్రయత్నించారు. ఈ సభలో ప్రతి అంశం గురించి ప్రస్తావించడానికి కొన్ని నిబంధనలు పెట్టుకున్నాం . ఆ నిబంధనలను గౌరవించి మీరు ఏదైనా ప్రస్తావించడలచుకుంటే ప్రస్తావించవచ్చు. దానికి అభ్యంతరమేమీ లేదు. అలా కాకుండా, నిబంధనలతో నిమిత్తం లేకుండా కార్యక్రమాలను జరపాలనుకుంటే .....ఇవ్వాళ ఈ సభలో బడ్డెట్టుపైన రెండో రోజు చర్చ జరగాలి. బీపీఎస్లో మనమందరం కూర్చోని మనం నీర్ణయించుకున్న విషయం మనకందరికి తెలుసు. వారు కూడా అప్పుడు ఉన్నారు. ఆ నీర్ణయాల ప్రకారం చేస్తే వారు చెప్పడలచుకున్న మాటలకు అవకాశం వస్తుంది. వారు చేసిన డిమాండుకు ప్రభుత్వంనుంచి సమాధానం వచ్చేందుకు అవకాశముంది. అలా కాకుండా మీరు గద్దించి, మేం గద్దించి, మీరు కేకలుపెట్టి, మేం ప్రతికేకలు పెట్టి కార్యక్రమాన్ని పక్కదారి పట్టించడం తప్ప న్యాయం జరగదు. దయచేసి నేను మీద్వారా వారిని రెక్పెష్ట్ చేస్తున్నాను, ఇటుకైపున్నారిని కూడా కోరుతున్నాను. నిబంధనల ప్రకారం సభను నడుపుకుండా. మీరు రెయిజ్ చేయదగిన ఇస్తాన్య ఉంటే అది మెష్టన్ చేశారు. అది ప్రివిలెజ్ కిందకు వస్తే మీరు మూవ్ చేయవచ్చు, అందులో తప్పు లేదు. అంతేగానీ జీరో

అవర్లో ఛైర్ అనుమతి తీసుకొని కూడా స్పెషల్ మెస్సెన్ చేయాలంటే ఒక్క నిమిషమో, అర నిమిషమో స్పీకర్ గారి అనుమతితో తీసుకోవాలి. స్పీకర్ గారు తమరిని అనుమతించారు, మీరు మాటల్లాడారు. ఆ తరువాత టీ విరామంకోసం సభ వాయిదాపడింది. సభ తిరిగి సమావేశమైన తరువాత మరలా అదే అంశాన్ని మొదలుపెడితే సబబా అని మీరు అలోచించుకోండి. ఇప్పటికి కూడా నేను చేసే మనవి ఒక్కటే. మీపట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించి ఉంటే, దుర్మార్గంగా కేసులు పెట్టి ఉంటే అందుకు ప్రోసెజర్స్ ఉన్నాయి. ఎవరి పైన అయినా ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీస్ కేస్ పెడితే ఆ వని అయిపోతుందా? ఇప్పెస్టిగేస్ట్ జరుగుతుంది, కోర్టులున్నాయి, అపన్నీ జరగాలి. అంటే ఎవరిమీద ఏ కేసు పెడితే ఆ కేసును ఇక్కడ ప్రస్తావించి విత్తడా చేయాలంటే ఇక్కడ విత్తడా చేయడం సాధ్యమేనా? అది కాదు కదా పద్ధతి. నేను కోరేది ఒక్కటే. సభను సజావుగా నడవడానికి సహకరించండి. మీరు ఏ నిషయం ప్రస్తావించాలన్న నిబంధనల ప్రకారం ప్రస్తావించండి. అందుకు జవాబు ప్రభుత్వంసుంచి వస్తుంది.

SRI P.ASHOK GAJAPATHI RAJU: Speaker Sir,.....

MR. DEPUTY SPEAKER : -I am finding it amusing sometimes that you don't give time even two seconds to respond to the person who is sitting in the Chair. Why don't you have that much patience?

SRI P.KESHAV :- It is not unparliamentary.

మిస్టర్ డిస్ట్రాటీ స్పీకర్ : మీరు ఒక్క నిమిషం వినండి . మీరు కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

MR. DEPUTY SPEAKER :- The rules are for every Hon'ble Member in this House. మంత్రిగారు మీరు లేవనెత్తిన అంశంపై సౌసుకూలంగా స్పుందించారు. He has given the right answer. I can only request the Hon'ble Members to come in the right form. If you want to move the Privilege Motion, you are entitled to, within the purview. You know the procedure.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎవరిమీద ఫ్రివిలేజ్ సార్?

శ్రీ ఎం.సర్పింహలు : సార్, మైక్ ఇప్పండి.

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను గత నాలుగు పర్యాయాలుగా శాసనసభ్యునిగా ఎన్నికైనాను. అంటే అక్కడున్న ఎస్సీ, ఎస్టీలు నన్ను అభిమానించి నన్ను ఈ సభకు ఎన్నుకున్నారు. నా రక్షణకు రావలసింది ప్రభుత్వం కాదు, మీరు రావాలి. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయంసుంచి నామీద కేసుకు పురమాయ్యే.....

(అంతరాయం)

ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాటన్నారు.

MR. DEPUTY SPEAKER: You have already explained that. Please sit down.

డా . నాగం జనార్థనరెడ్డి : ఈ సభలో నేను మిమ్మల్ని చూడదలచుకోలేదు, సభకు రానివ్వసని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అయినా ప్రజలు నన్ను శాసనసభ్యునిగా ఎన్నుకుని పంపించారు. నా హంబుల్ రెక్వెష్న్.....

MR. DEPUTY SPEAKER: You want the House to come to your rescue. Hon'ble Speaker himself has advised that it will be taken care of. He himself has given protection. Why are you getting afraid?

డా.నాగం జనార్థనరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం ఇవ్వండి. నన్ను కంపీట్ చేయనివ్వండి. నేను ప్రజాప్రతినిధిగా అక్కడివారి ఆహారంమేరకు అక్కడకు వెళ్లడం జరిగింది. వని చేసేందుకు శాసనసభ్యునిగా నాకు స్వేచ్ఛ ఉండాలి. అక్కడ మీటింగ్‌కు వెళ్లినందుకు నామీద ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీస్ కేసు పెడతాను అంటే ఎలా? అంతకు ముందు జరిగిన డిఅర్టీస్ మీటింగులో ఒకాయన లేచాడు. ఆ విధంగా మా నోరు మూయించడానికి ఎస్సీ, ఎస్టీ అట్రాసిటీ కేసులు పెట్టడం, ఆ చట్టాన్ని ఉపయోగించడం మంచిది కాదు. శాసనసభ్యునిగా మీ రక్షణ కోరుతున్నాను. We want a ruling. ప్రభుత్వం మామీద కక్ష కట్టి అక్కమ కేసులు పెట్టి, మమ్మల్ని జైలుకు పంపించే పని చేస్తుంటే మేం మా విధ్యక్త ధర్మాలను ఏనిధంగా నిర్వర్తించాలి? You have to come to our rescue.

MR. DEPUTY SPEAKER : I am giving an assurance. Definitely we will come to your rescue and protect you. దయచేసి మీరు కూర్చుండి.

DR.N.JAYAPRAKASH NARAYAN : Sir, Point of order.

MR. DEPUTY SPEAKER :- Let us not continue it, Jayaprakash Narayana Garu, You please leave it there.

(Then Shri Jayaprakash Narayan took his seat.)

2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు)

2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై రెండవరోజు

సాధారణ చర్చ

డా.ఎస్.శైలజనార్థ : అధ్యక్షా, నిన్న జరిగిన సభా కార్యక్రమం కొనసాగింపులో భాగంగా బడ్జెట్టోన చర్చలో మాటల్లాడేందుకు నాకు అవకాశమిచ్చినందుకు ధనస్వాదాలు. కాకపోతే నిన్న తెలుగుదేశం పార్టీ వైపునుంచి మాటల్లాడినవారు అనేక విషయాలను ప్రస్తావించారు. బహుళా ఒక సందర్భంలో ఆకాశమే హద్దు అని బడ్జెట్ చర్చలో ఆకాశమే హద్దు అని రకరకాల అంశాలను, పేర్లను, చివరికి ఇటీవల జరిగిన ఎన్నికల చట్టబడ్డతను కూడా ప్రచురించారు. ఈ సభలో ఉన్న మనందరినీ ఈ రాష్ట్రాన్ని కాపాడేవారుగా రాష్ట్రంలోని ప్రజల జీవితాన్ని బాగుచేసేవారిగా భావించి అన్ని పార్టీలకు చెందినవారిని ఇక్కడికి పంపారు. అది కూడా ఒక ఫ్రెమ్స్ ప్రక్కర్లో పంపారు. ఉండికి ఆశోషపీగా పంపలేదు. అప్పుడప్పుడు చాలాసార్లు ప్రజాస్వామ్య సూటి గురించి మాటల్లాడుతుంటారు. నేను నింటునే ఉంటాను. అవన్నీ గమనించినపుడు ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. నేను ఈరోజు మూలాల్లోకి వెళ్లను గానీ ఎవరికైనా ఇంటరెస్ట్ ఉంటే మాటల్లాడుకుందాం . డెమాక్రటిక్ సిస్టంలో పార్టీసిపెషన్, డెమాక్రటిక్ సిస్టంలో ప్రధానంగా రెప్రజెంటేట్ డెమోక్రాటీలో మా ప్రభుత్వం వనిచేస్తుంది.

ఉ.11.40

ప్రధానంగా రిప్రజెంటేట్ డెమ్యూక్రటిక్ సిస్టమ్లో ఈరోజున ప్రభుత్వం వనిచేస్తున్న విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. నిన్న గౌరవ సభ్యులు ఏమన్నారంటే 63 శాతం మంది ప్రజలు మీ ప్రక్కన లేరని అన్నారు. ఎంత చక్కబీ మాట. నిజానికి ఈరోజున మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. ఒకసారి రాజనీతి శాస్త్రం పైన, రాజ్య ఆవిర్భావం పైన, రాజ్య ఆవిర్భావ పరిణామం పైన మీ అందరికి ఒక క్లాసు తీసుకుంటే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. డెమ్యూక్రటిక్ సిస్టమ్ గురించి పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం గురించి మరొక్కసారి చెప్పించుకోవలసిన దుర్దతి వాళ్లకు పట్టినందుకు నేను బాధపడ్డున్నాను. అందుకు క్లాసుప్పుడిని. ఇది ఏక పార్టీ పరిపాలన కాదు, 2020 సంవత్సరం దాకా మేమే ఉంటామని కలలు కనడానికి. ఇది ఒక ఏక పార్టీ వ్యవస్థ కాదు. ఈ దేశంలో గానీ ఈ భూగోళం మీద గానీ అనేక అందరికి పరీక్షలకు తట్టుకొని నిలబడి అత్యస్నుత రాజ్య స్వరూపం ఏదన్నా ఉంటే అది డెమ్యూక్రటిక్ మార్గమే తప్ప ఇంకేది కాదని నిరూపించిన నేపథ్యంలో ఉన్న most popular, one of the biggest .....

(శ్రీ పి.కేశవ్ చే అంతరాయం)

కేశవ్ గారికి డెమ్యూక్రసీ అంటే ఇబ్బంది పాపం. ఆయన పేరు చెప్పినందుకు ఇబ్బంది ఏమీ లేదు. రూల్ పొజిషన్ చెబుతాను. ఇక్కడ ఎవరినీ తెట్టలేదు. I am not misquoting. వాళ్లు చెప్పిన మాటలను అశేష ప్రజా బాహ్యం నింటోంది. ఇక్కడ పోటీ జరుగుతున్నది. బహుళ పార్టీ వ్యవస్థలో, బహుళ పార్టీలు రాజకీయ రణ రంగంలో తలవడతాయి. ఒక్కొక్కసారి అని కూటములు గాను, మరొక్కసారి కేవలం పార్టీలు గాను అని ఎన్నికల రణరంగంలో తలవడతాయి. ఇక్కడే వాస్తవానికి లెక్కల్లో మాయాజాలంలో ఆరిటేరిన పార్టీకి సంబంధించిన సభ్యులు బహుళ ఆ విషయం తప్ప ఇంకేమీ మాటల్డాడరు. కొన్ని లెక్కలు మాటల్డాడుకుండాం. 2009 ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు పార్టీకి 36.53 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. తెలుగుదేశం పార్టీకి 28.03 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. వీళ్లతో కలిసి సడిచిన టిఅర్ఎస్ పార్టీకి 3.99 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. లెష్ట్ పార్టీలకు 2.52 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. నేను ఏమనుకున్నానంటే బహుళ ఈ మహా కూటమి పేరు మీద యుధ్ఘంలో తలవడ్డ ముగ్గురికి కూడా సమేళనంలో ఎక్కువ ఓట్లు ఉన్నాయేమో, ప్రతిష్ట నాయకులు భుజబలం చూపిస్తారేమో అనుకున్నాను. అన్ని గుంపు వేసినా 33.54 శాతం ఓట్లు మాత్రమే వచ్చాయి. ఇక్కడే ఒక తిరకాను ఉంది. మిగతా పార్టీల ఓట్లన్నీ లెక్కేసుకుని కాంగ్రెస్ పార్టీకి సంబంధం లేని ఓట్లు లెక్కేసుకుని ఇన్ని ఓట్లు మీకు వ్యతిరేకంగా వచ్చాయని చెప్పారు.

కొంచెం వెనక్కు వెళితే 1999 ఎన్నికల విషయం నాకు గుర్తులేదు గానీ గారివ తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులకు గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. ఆరోజు స్నేహితులుగా ఉన్న బిజెపి పార్టీకి కూడా గుర్తు ఉండే ఉంటుంది. బహుళ 99.99 శాతం ఓట్లు వాళ్లకు వచ్చాయని కలలు కంటున్నారేమో. ఆరోజున వాళ్లకు వచ్చిన ఓట్లు ఒకసారి గుర్తు చేసుకుంటే నాకైతే ఆశ్చర్యమేసింది కేవలం 43.87 శాతం ఓట్లతో గెలిచిన పార్టీ. దాన్ని మరచిపోరాదు. బిజెపితో కలిసి లెక్కిసినా ఎందుకంటే కలిసి ప్రయాణం చేసారు కాబట్టి. వాడుకొని వదలి వేయడం బాగా తెలిసిన వాళ్లు. ఏదన్నా అవసరం వస్తుందనుకున్న ఆరోజు కరివేపాకుగా మిగిలిపోయిన బిజెపితో కలిపి 47.54 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. మిగతా 53.43 శాతం ఓట్లు ఎవరికి అనుకూలంగా ఉన్నాయి. ఆరోజున బహుళ చంద్రబాయినాయుడు గారి పార్టీకి, పాత మిత్రులకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న విషయాన్ని మరచి పోయారేమో నాకైతే అర్థం కావడం లేదు. ఆర్థిక మాండ్యం కాలంలో తెలివితేటలకు కూడా మాండ్యం వచ్చిందేమో నాకు అర్థం కాదు. ఇంకొక లెక్క చూస్తే మేధావులు అంతా చెప్పారు. గడచిన మూడు ఎన్నికల్లో దాదాపు 30 శాతం మంది ప్రజలు ఎన్నికల్లో పాల్గొన్నారు. అంటే 30 శాతం ప్రజాసాధన ఈ దేశంలో, ఈ పార్లమెంటరీ ప్రజాసాధనమ్యానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నారని భావించాలా? లేదా 28 శాతం ఓట్లే వచ్చిన తెలుగుదేశం పార్టీ లాంటి పార్టీలు అవసరం లేదని చెబుతున్నారని భావించాలా చెప్పాల్సిన బాధ్యత వాళ్లకుండని నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యు, కడువు ఆట్లోశం తప్ప, అధికారం దక్కలేదనే మంట తప్ప ఇంకొక్క బాధ గానీ ఇంకొక్క రేపాలిటి గానీ నాకే మాత్రం కనిపించలేదు. పార్లమెంటరీ ప్రజాసాధనమ్యంలో ప్రజల తీర్పు అన్నది అంతిమంగా ఉంటుంది. దానికి ఒక చట్టం ఉంటుంది. ఆ చట్టానికి లోబడే అందరూ పనిచేస్తున్నారు. ఆ చట్టం లిఫిత రాజ్యంగ కలిగిన అతి పెద్ద ప్రజాసాధనమ్య దేశం ఈ ప్రపంచంలో కేవలం భారతదేశం మాత్రమేనని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను. ఆ శాసనం చేయబడ్డ, శాసనంచే నిర్మించబడ్డ రాజ్యంగ వలన వచ్చిన రూల్సు ప్రకారం ఆ చట్టాల పరిధిలో ఎన్నుకోబడ్డ మేము సంపూర్ణమైన రిజర్వేషన్ కలిగి ఉన్నామని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాను. తమకైతే ఒక న్యాయం, వేరే వాళ్లకైతే ఒక న్యాయమనే నీతి సూత్రాన్ని కొత్తగా రాజనీతి శాస్త్రంలో కలిపిన వాళ్లు తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు అని చెప్పడానికి నేనే మాత్రం సంకోచపడటం లేదు. బహు

కాలాల పాటు ప్రపంచ రాజకీయ చరిత్రలో తెలుగుదేశం పొర్ట్ మిగిలి పోతుంది. ఎప్పుడు ఏది అవసరమైన్ను ఆ పని చేయడం, ఎప్పుడు ఏ వాగ్ధానం పడితే ఆ వాగ్ధానం చేయడం, ఎప్పుడు ఎవరితో కలవాల్సి వ్యేస్తి వాళ్ళతో కలవడం బహుశా ఒక ఇటాలియన్ రాజు అవసరమైచెసినప్పుడు సమయానుకూలత కలిగి ఉండాలి అని చెప్పారు. సమయానుకూలత అంటే నేనేమి అనుకున్నానంటే ప్రజలకు మేలు చేయడానికి, ప్రజల హక్కుల్ని కాపాడడానికి, పేద ప్రజల భవిష్యత్తును నిర్మించడానికి సమయానుకూలత అవసరం గానీ కేవలం అధికార దుళ్ళతో అధికార కాంక్షలో మాటల్లాడటం సమయానుకూలత అనుకోవటం కరెక్టు కాదని నేను భావిస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం పొర్ట్ సభ్యులు అభ్యంతరం తెలిపారు)

అంత బాధిందుకు? మాటల్లాడినప్పుడు లేదా, మాటలు తిరిగి వెనక్కు వస్తున్నప్పుడు ఆ మాత్రం కూడా జ్ఞానపుద్ధి లేకపోతే నేను చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఇంకోక మాట చెబుతాను. ఒకసారి ఎన్నికల్లో ఓడిపోయారు. ఓడిపోయిన తరువాత ప్రజలు గమనిస్తున్నారు, ఓటమికి సరియైన కారణాలు వెతుక్కున్నారా? సరియైన కారణాలు వెతుక్కోవడానికి ఏ మాత్రం సంిధ్యంగా లేని ఈ పొర్ట్ గురించి మాటల్లాడాల్సి వచ్చినందుకు నేను సిగ్గు పడుతున్నాను. ఈ మధ్య పేపరులో చుచ్చాం. పిఅర్పి వల్ల మేము ఓడిపోయాం, లోకసత్త్వ పొర్ట్ వల్ల మేము ఓడిపోయాం. ఈవిఎం మిపట్ల వల్ల మేము ఓడిపోయాం. 2004 వ సంవత్సరం ఎన్నికలను ఒకసారి గుర్తు తెచ్చుకుంటే ఆరోజున ఈ రాష్ట్రం యావత్తు ఒక పుకారు విస్వది. ఆరోజున్న శ్రీమాన్ ముఖ్యమంత్రి గారు ఎలక్ష్మీనిక్ మిపట్లని ఎక్కుడ ఉన్నా సరే సైకిల్ గుర్తుకే ఓటు వేయమని ప్రచారం చేస్తే అప్పటి ముఖ్యమంత్రి గారు అన్న మాట చెబుతాను. ఈ ప్రపంచంలోనే ఎలక్ష్మీనిక్ ఓటింగ్ మెపట్ల పద్ధతి అత్యంత గొప్పది, ప్రపంచమంతా దీన్ని చూస్తున్నారు చేయాలనుకుంటే అని చెప్పిన ఆ సుదృఢులు, ఆ సూక్తి మరొకసారి ప్రజలు లాగి లేంపకాయ కొట్టేటప్పటికి ఈవిఎం పైన పడ్డ సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి.

ఉ. 11.50

అధ్యక్షా, ట్రైటర్ ఎన్నికలకు సమాయత్తు సభల్లో పొల్గొంటున్నప్పుడు పాటలు విన్నాము. లోకసత్త్వ పొర్ట్ ఒక ఐడిఎమాలజీతో ముందుకు వచ్చిన పొర్ట్. కేవలం బలంగా బ్రాహ్మండమైన బలం పుండనుకుంటే, నా ఉద్దేశం ప్రకారం ప్రౌదరాబాదు, రంగారెడ్డి జిల్లాలో, విశాఖపట్టణం లాంటి పెద్ద పట్టణాల్లో, ఇంకా పట్టణ ప్రాంతాల్లో అక్కడక్కడ సముచితమైన ఇన్స్పుల్యాయెన్స్ కలిగి పుండనచ్చ గాని.. వాళ్ళ పోటీ చేయడం వల్ల మేము ఓడిపోయమని చెబుతున్నారు. అంతేకాదు, పీఅర్పీ వల్ల మేము ఓడిపోయమంటున్నారు. ఒక్కసారి the swing of the polling గమనిస్తే, ఎన్నికల సరళిని గమనిస్తే, అనేక సర్వేలు చెప్పాయి. పీఅర్పీ పొర్ట్కి దాదాపు పదిహేను సుంచి పద్ధనిమిది శాతం ఓట్లు పోతున్నాయి. అదేవిధంగా షబిన్, సిఎన్వెన్ సర్వేల్లో స్పష్టంగా చెప్పారు. 7 శాతం ఓట్లు తెలుగుదేశం పొర్ట్ని పీఅర్పీ పై దొన్ వైపు అపుతున్నాయని. అంటే మిగిలిన పది శాతం ఓట్లు కాంగ్రెస్ పొర్ట్ని అనే విపయాన్ని గుర్తుపెట్టుకోవాలి. ఓడిపోయిన తరువాత నెపాన్ని తనపైన నెట్లుకోలేక.. అధ్యక్షా, ఇక్కడ మా నాయకుడి గురించి ఒక్క మాట చెప్పుకోవాలి. ఎన్నికలకు ముందు మా నాయకుడు ఏమని చెప్పాడంటే, ఈ ఎన్నికలు నావి, గెలుపు ఓటములకు నేనే బాధ్యాదిని అని మా ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు చెప్పారు, అందుకు మేము గర్వపడుతున్నాము. అట్లగే చంద్రబాబు నాయకుడి గారి పొర్ట్కి తాను అధ్యక్షుడిగా పుస్త వ్యక్తి, దాని గెలుపు ఓటములకు ప్రధానమైన బాధ్యత వహించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

ఇది నేను రగిల్చిన అగ్ని కాదు, ఇది నేను గీచిన విషయం కాదు. ఈ విషయాన్ని సదరు గౌరవ తెలుగుదేశం శాసనసభ్యుడు ఎత్తిన మేరకు మాత్రమే ఇన్ని విషయాలు మాటల్లాడుతున్నాము. ఇప్పటికీ నేను తెలుగుదేశం పార్టీ శ్రేణులకు ఒక మాట చెబుతున్నాము. వాస్తవ కారణాలు వెతుకోవుండి. మీలో లోటుపాట్లు ఏమన్నా వుంటే వాటిని సరిదిద్దుకోండి. అవసరమైతే నాయకత్వాన్ని మార్చుకోండి. ఓడిపోతే, ఓటు త్రాన్స్ఫర్మేషన్ జరగలేదంటారా? అధ్యక్షా, ఇక్కడికి మాట చెప్పాలి. మహాకూటమి వల్ల లాభపడ్డవాళ్లు ఎవరైనా పున్నారంటే, కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్లు. ఓటు కోల్పోయిన వాళ్లు టీఆర్ఎస్, లెష్ట్ పార్టీలు. సీట్లు కోల్పోయిన వాళ్లు కూడా టీఆర్ఎస్, లెష్ట్ పార్టీల వాళ్లే... అధ్యక్షా, I am not yielding.

(ఈ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పి. కేశవ్ గారు మాటల్లాడేందుకు తనకు అవకాశం ఇవ్వాలని పట్టుబట్టారు)

SRI P KESHAV : Sir, I am on a Point of Order.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : శైలజానాథ్ గారూ.. ఒక్క నిమిషం. He is on a Point of Order. Yes, tell me. Please address the Chair.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. కేశవ్ : అధ్యక్షా, శైలజానాథ్ గారికి కాంగ్రెస్ పార్టీ తరఫున మాటల్లాడటానికి టైం ఇచ్చారు...

MR. DEPUTY SPEAKER : What is the point of order? Please quote the rule.

SRI. P. KESHAV : Sir, Rule No. 320. Sir it says that "No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a Member against any person unless the Member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned." Sir, here, a reference has also made about Chandrababu Naidu Garu. Sir, how could the Chair allow it? Sir, I would also like to quote Rule-348...

MR. DEPUTY SPEAKER : No.. Overruled. SailajanaSæph garu.. Please continue.

(Interruptions from Sri. P. Keshav)

MR. DEPUTY SPEAKER : See, you should not deviate from the practice.

SRI. P. KESHAV : Why Sir...

MR. DEPUTY SPEAKER : You cannot quote two rules at the same time.

SRI. P. KESHAV : We would like to bring to your notice because the House is deviating from the real issue.

MR. DEPUTY SPEAKER : Tell me, what is that you want to say?

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ పి. కేశవ్ : అధ్యక్షా, బడ్జెట్ మీద డిస్కప్స్ జరిగిందంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. టైం అలాట్ చేయండి...

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ దానం నాగేందర్ : సార్, కేశవ గారు మాటల్లాడుతూ ఏం చెప్పారంటే, డెరోగేటర్ గాని లేకపోతే వేరే వాళ్ల మీద ఎలిగేషన్స్ పెడుతున్నారు. But he has not named anybody Sir.

SRI. P. KESHAV : Please go through the records. You can find it.

MR. Dy. SPEAKER : Please sit down. Nothing derogatory. I am going through that. Its O.K. Sailajanath garu... let us continue with the Budget.

డా.ఎస్. శైలజనాథ్ : అధ్యక్షా, నేను ఇన్ని విషయాలు మాటల్లాడింది. ఏదో తెలిసిన విషయాలు చెబుదాం. అలోచించుకుని సరిదిద్ధుకుంటారని చెప్పాను. ఆ అవకాశం కూడా వాళ్లే ఇచ్చారు, నేనేం తీసుకోలేదు. ఈ రోజున..

(ముందు బడ్జెట్ గురించి మాటల్లాడండి, అని తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు అన్నారు)

2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు)

2009-2010 సంవత్సరానికి ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెటు) పై రెండవరోజు

సాధారణ చర్చ

థాంక్యూ వెరీమువ్ .. అందులో కొద్దిమందికైనా సబ్జిక్టు పట్ల ఇంటెస్ట్ పుంది. ఈ రోజున మానాయకులు ముఖ్యమంత్రి డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారి నాయకత్వంలో, అదేవిధంగా మా ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ కె. రోశయ్ గారి కృపిమేరకు ప్రవేశపెట్టబడిన బడ్జెట్లో నిన్న చెప్పిన మాదిరిగా కేవలం అంకెలుగా చూస్తే మాత్రం దాంట్లో ఏం అర్థం కాదు. అంకెలనేని అంకెలుగా పరిశీలించినప్పుడు, దాంట్లో అంకెలు తప్ప, కొన్ని స్లిష్టులు తప్ప ఏం కనపడును. ఇక్కడికమాట చెప్పుకోవాలి. సోక్రటీస్ అనే పెద్దాయన ఒక మాటంటారు. “గ్రంథపరశం ద్వారా, పుస్తకాలు చదవడం ద్వారా సమాచారాన్ని సేకరించవచ్చు”. “జ్ఞానం సంపూర్ణించాలంటే జరుగుతున్న సత్యాన్ని కూడా తెలుసుకోవాలి” అని చెప్పాడు. సత్యాన్ని గురించి తెలుసుకోండి, అన్వేషించండి. అధ్యక్షా, అంతే కాకుండా, ఇంకోకమాట చెప్పాడు. చెడ్జ్ అనే విషయం తెలిసిన తరువాత, జ్ఞానం సంపూర్ణించినవాడెవడూ కూడా ఆ చెడ్జ్ చేయడానికి, కీడు చేయడానికి సాహసించడు అని సోక్రటీస్ గారు చెప్పారు. అట్లా తెలుసుకున్న విషయాన్ని, సత్యాన్ని ప్రజల కోసం ఉపయోగపడే నాయకత్వం క్రింద మేము పనిచేస్తున్నాము. కాబట్టి, సత్యం గురించి మాటల్లాడటానికి మనం ముందుకు పోదాం. అధ్యక్షా, ఈ రోజున నిన్న మనం అనుకున్నట్లుగా ఏ రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ గాని, ఏ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ గాని ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థతో విడివిడిగా లేదనే విషయాన్ని మనం గుర్తు చేసుకోవాలి. చాలా తేలిగ్గా అంకెలు మారతాయి. అభివృద్ధి రేటు తగ్గిపోయింది, 5.56 కు, 5.58 కి వచ్చింది, ఏం చేస్తున్నారు మీరు? అంటే ఒక్కసారి కణ్ణు తెరిచి చుట్టూప్రక్కల ఏం జరుగుతుందో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను.

(ఈ సందర్భంలో తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేయసాగారు)

వాళ్లకు అంత ఆలోచన చేసే ఓపిక పుంటే, వాళ్లు అక్కడ పుండే వాళ్లు కాదు. ఈ రోజున ఈ ప్రపంచంలో పున్న గ్రోత్ రేట్సు అర్థికాభివృద్ధిని గమనిధ్యాము. నేను మాంద్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, బుద్ధిమాంద్యం గురించి మాటలడటం లేదు, కేవలం ఆర్థిక మాంద్యం గురించే మాటలడుతున్నాను. Most advanced country, ఈ ప్రపంచానికి నాయకుడిగా చెలామణి అయ్యే దేశం యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా. 2007 వ సంవత్సరంలో 2 శాతం గానూ, 2008 లో 1.1 శాతం గానూ పున్న గ్రోత్ రేట్ 2009కి వచ్చేసరికి -2.6 గా పడిపోయిన సంగతిని గుర్తు పెట్టుకోవాలి. No country is exempted. జర్సీ -6.2, ప్రొస్ -3, ఇటలీ -5.1, స్పెయిన్ -4, జపాన్ -6 గా పుంది. పోనీ నోరున్నది అరవడానికసుకున్న, నవ్వడానికి కూడా అని చూసే వాళ్లకు అర్థమపుతుంది. యునైటెడ్ కింగ్డమలో - 4.2 శాతంకు ఎకనమిక్ గ్రోత్ తగ్గిన విషయాన్ని నేను ఇక్కడ గుర్తుచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన అమెరికా, ఈ పేర్లన్నీ కూడా బహుళా చాలా మందికి ట్రీమ్ కంట్రీలుగా పుంటాయి. వాళ్లందరూ కూడా భవిష్యత్ జీవితంలో ఒక్కసారి అక్కడి దాకా పోయెస్తే బాగుంటుందని కూడా అనుక్కే వాళ్లంటారు. ఈ నేపథ్యంలో పరిశీలించినప్పుడు, మైనస్సలోకి పోకుండా, అప్పులతో చేతికిచ్చినా, దాదాపు 22 వేల కోట్ల రెవిస్యూ లోటుతో చేతికందించిన ఈ రాష్ట్రాన్ని, దాదాపు రెండు వేల కోట్లకు పైగా మిగులు రెవిస్యూ వరకు తీసుకువెళ్లి అభివృద్ధి రేటును కూడా 5.68 శాతానికి.. I am subject for correction.. ఆ శాతం నిలిపిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీది, రోశయ్ గారిది, మా నాయకుడు డా. వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారిదని చెప్పడానికి నేను సంతోషపడుతున్నాను.

మ.12.00

అధ్యక్షా, అంతే కాకుండా చాలా ఉరామరికగా లెక్కలు మేం వింటున్నాం. వీటన్నింటిని తడమవలసిన ఆలోచనలతో దేనిని తడముకోలేక చేదు తడముకుని పోయిన సంగతి గమనించాలి. ఒక దేశ అర్థిక వ్యప్తి యొక్క అంతిమ లక్ష్యం ఏమైపుంటుందని వారసుకున్నారేమో నాకు తెలియదు కానీ బహుళా 1995 వ సంవత్సరంలో ఎప్పుడైతే అధికార పగ్గలు, అర్థిక పగ్గలు తెలుగు దేశం పార్టీ చేతుల్లోకి వెళ్లాయో ఆ రోజునే ఈ దేశంలో గాని ఈ రాష్ట్రంలో గాని ఇది ఒక సంక్షేమ రాష్ట్రమని, దీనిని అభివృద్ధి దిశకు తీసుకు వెళ్లాలి, ఇది ఒక శ్రేయ రాజ్యమనే విషయాన్ని పూర్తిగా మరచిపోయిన నేపథ్యంలో తిరిగి మా కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకుడు రాజశేఖర రెడ్డి గారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాతనే సంక్షేమ రంగానికి, అభివృద్ధి రంగానికి సముచిత స్థానం కేటాయించి మళ్ళీ పట్టాలు ఎక్కించి మిగులు దిశగా చెప్పుకునేంత గొప్పగా రెవెన్యూ లోటు లేకుండా తీసుకువెళ్లిన ఘనత మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానిదే. ఇప్పుడే కాదు ఎప్పుడైనా సరే ద్రవ్యాన్ని ఏ విధంగా మేనేజ్ చేయాలి, రాజ్యాన్ని ఏ విధంగా నడుపాలి, సంక్షేమాన్ని ఏ విధంగా కాపాడాలి, సంక్షేమంతోపాటు అభివృద్ధిని ఏ విధంగా తీసుకు వెళ్లాలనే పారాలు గాని ఆ చరిత్ర గాని, సలహాలు గాని మీరు మా దగ్గర నుండి పొందాల్సిందే గాని మీ దగ్గర మేం నేర్చుకోవడానికి ఏం లేదు. మేమే దానికి పయసిర్పి. We are experts, we are responsible to the entire masses of the Andhra Pradesh అని చెప్పడానికి నేను సంతోషప్పున్నాను.

అంతే కాదు మా గురించి చెప్పుకోవలసి వస్తే ఒప్పుకోవడానికి బహుళా మీకు మనసు లేకపోవచ్చు. అనేక దేశాలకు రాబోయే రోజులలో దశ దిశ నిర్దేశించే రాష్ట్రంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్, అది కూడా రాజశేఖర రెడ్డిగారు మరియు రోశయ్ గారి నాయకత్వంలో రాబోతుంది.

అధ్యక్షుడు, చాలావరకు వివిధ పార్టీల వారు ఏమనుకుంటారంటే తమ పార్టీ అధికారంలోకి ప్రేర్ణనే తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు ఉండవచ్చు, తాము ఇరైటై, ముపై సంపత్తులకు స్క్రీచ్లు గీసుకోవచ్చని అనుకోవడం కాదు. ఒకసారి మనం స్టేట్ గారి విధాన పద్ధతులను పరిశీలించినవట్టే రాజ్యానికి రాజు గాని రాజ్యానికి ప్రభుత్వం గాని సంరక్షకుడనే విషయం తప్ప దాని యజమానులుగా ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. బహుశా యజమాన్యంగా స్వీకరించారు కాబట్టే మనసులో మాటగా ఇరైటై ఏళ్ల వరకు కూడా ఈ రాజ్యాన్ని మా ఇష్టం వచ్చినట్లుగా మలుస్త్రమని కలలు కన్నారు, ప్రజలు లాగి బయట వడేశారు, ఆ విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాము.

ఇంకోకి మాట మాటలుడుతూ రైతుల పట్ల ఎంత ప్రేమ వలకపోశారు? మాక్కతే ఆశ్చర్యం వేసింది. 2004 సంపత్తురంలో మా నాయకుడు రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన మరు క్షణం మనచే వ్యవసాయ రంగానికి, రైతులకు ప్రాధాన్యతనిచ్చాం. ఈ సామాజిక పరివర్తనలో, సామాజిక భాగస్వామ్యంలో రైతుకు సమస్యానం కల్పించిన ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ పార్టీదని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాము. ముపై ఆరు లక్షల పంపు సెట్లకు మా ప్రభుత్వం ఉచిత కరెంటును ఇచ్చింది. అందులో మీ పంపుసెట్లన్నీ పున్నాయి, వాటికంతా కూడా మా ప్రభుత్వం ఉచిత కరెంటునిచ్చింది. అంతే కాకుండా తాజాగా ఏ రకమైన మినహాయింపులు లేకుండా అందరికి వర్తించే విధంగా ఇచ్చాం అది మీరు మర్యాదతే ఎట్లా? కనీసం మీరు మొటరు వేసినపుడైనా గాని ఆ మొటరు రాజశేఖర్ రెడ్డి, రాజశేఖర్ రెడ్డి అని అంటుంటే మీకు విసబడటం లేదా అని అడుగుతున్నాము. తెలుగు దేశం పార్టీ అధికారంలో పున్నపుడు రైతులపైన కరెంటుకు సంబంధించి చేరీ కేసులు, దొంగతనం కేసులు పెట్టారు. ఆ దొంగతనం కేసులను మాఫీ చేసింది మా ప్రభుత్వమే. మా ప్రభుత్వం రైతులను రైతులుగా గుర్తించింది, రైతుల ఆత్మాభిమానాలను కాపాడింది. రూ.1287 కోట్లు రద్దు చేసిన ఘనత మా కాంగ్రెస్ పార్టీదే. నాకు తెలిసి తెలుగు దేశం పార్టీ వారు కూడా లక్షలాది మంది లాభపడి పుంటారు. ఈ రాష్ట్రంలో ముపై లక్షల మంది కౌలు రైతులకు బుఱాలు ఇచ్చాం. రైతాంగానికి పాపలా వడ్డిపై బుఱాలు ఇచ్చాం.

ఇక అప్పుల విషయానికి వస్తే మేము రాష్ట్ర ప్రజలకు ఎన్ని అప్పులు ఇచ్చాం? 2007-2008 సంపత్తురంలో రూ.22,650 కోట్లు రైతాంగానికి బుఱాలు ఇచ్చాం. 2009 సంపత్తురంలో రూ.26,000 కోట్లు లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాం. రైతుకు అవసరమైన విధంగా గ్రామాన్ని యునిట్‌గా పెట్టి ఇస్కూరెన్స్ తెచ్చిన ఘనత మా ప్రభుత్వానిదే. పత్రి విత్తనాలు, బి.టి విత్తనాల ధరలు మీ ప్రభుత్వం పున్నపుడు ఎంత రేటుకు అమ్మారో అందరికి తెలుసు. మా ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఆ విత్తనాల రేటు రూ.650 ఒకటవ రకం, రెండవది రూ.750 కి ఇచ్చాం. మా ప్రభుత్వం రైతాంగం సంక్షేపం కోసం రూ.రెండు వేల కోట్లు వడ్డి మాఫీ సెంట్లుగపర్చమైంటు ఎయిడ్స్‌తో చేశాం. అరైటై మూడు లక్షల పైగా రైతులకు రూ.11,353 కోట్లు అప్పులు మా ప్రభుత్వం మాఫీ చేసింది. అట్లాగే అప్పులు మాఫీ కాని వాళ్లు భారత దేశంలో ఎక్కుడా లేరు. దీని గురించి స్వందించడానికి హృదయం పుండాలి, ప్రజల పట్ల బాధ్యత పుండాలి. స్క్రమంగా అప్పులు తిరిగి చెల్లించిన వారికి ప్రోత్సాహకంగా రూ.5,000/- ప్రతి ఒక్కరికి ఇచ్చాం. ఈ రకమైన ప్రోత్సాహక పారితోషికం ముపై ఆరు లక్షల మందికి రూ.1800 కోట్లు ఇచ్చిన ఘనత మా ప్రభుత్వానిదే.

ఇక హర్షికల్చర్ విషయానికి వస్తే ఈ రోజున యస్.సి, యస్.టి, బి.సిలకు పూర్తి స్థాయిలో వాళ్లు పని చేసుకుంటే చాలు డబ్బులు అవసరం లేకుండా ఈ రోజు ఉద్యాసు వనాచ్చి, పండ్ల పంటలను ప్రోత్సహించిన ప్రభుత్వం మాది కాదా అని అడుగుతున్నాము. ఈ దేశంలోనే మొట్ట మొదటిసారిగా గొర్రెల భీమా పథకం

ప్రవేశపెట్టింది మా కాంగ్రెస్ పార్టీ. ఈ విషయం మీకు ఇంకా అర్థం కాకపోతే ఎట్లా? నేను ఇంకా చెప్పాల్సి వస్తే మీకు చాలా ఇబ్బందిగా పుంటుంది. ఒకానోక శాసన సభ్యుడుగా ఒకానోక సందర్భంలో ఒక ఛాలెంజ్ చేశారు బహుశా టి.చంద్రశేఖర్ గారు అనుకుంటాను. వరుసగా మా నాయకుడైన రాజుశేఖర్ రెడ్డి కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వంలో ప్రవేశపెట్టబడిన సంక్షేమ కార్యక్రమాల లిస్టు పొల్లు బోకుండా చెబితే ఒక లక్ష రూపాయల బహుమతిని ఇస్తామని కూడా చెప్పడం జరిగింది. కొలుదారులను రైతులుగా కాకపోయినా కనీసం మనుషులుగా కూడా గుర్తించని వారు మీరు. మీరు చేసేవన్ని ప్రజలు గమనిస్తుంటారు. ప్రతి ఒక్క సత్యం కూడా ప్రజల నోర్ల మీద నామతూ పుంటుంది. ఈరోజున రైతు పక్షపాతంగా పుస్తవారు ఎవరో ఎవ్వరిని అయినా నరే ఏ మారుమూల అయినా నరే అందరి ప్రతిపక్ష నాయకుల గ్రామాలకు వెళ్లి రైతు పక్షపాతం ఎవరంటే రాజుశేఖర్ రెడ్డిగారే ఏకైక వ్యక్తి అని చెబుతారు.

మ. 12.10

మాకు తెలుసండి. ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఈ రాష్ట్రంలో రైతాంగం గురించి గానీ, రైతు సంక్షేమం గురించి గానీ, రైతుల యొక్క భవిష్యత్తును నిర్ణయించే క్రమంలోనైతే గానీ కాంగ్రెస్ పార్టీకి, మా నాయకుడికి పుస్త చిత్తశుద్ధి ఈ భూమి మీద ఇంకెపరికీ లేదనే విషయాన్ని స్పష్టంగా చెప్పాలి. అధ్యక్షౌ, ఇక్కడ కొంత మంది సభ్యులకు లెక్కలంటే ఇష్టం పుంటుంది. పోనీ లెక్కల గురించి మాటల్లాడుకుండాం. ప్రతిపక్షాలు ప్రతి ఒక్క విషయాన్ని లాగేందుకే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏమి చేధ్యం. మీరు ఊరూరు తిరిగారు. మా ప్రక్క వాసలు రాక ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. పది పర్యాయాలు మా ప్రాంతాన్ని పర్యటించారు. ఆఖరుకి వాసలు కురియక మేము చనిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈ రాష్ట్ర వార్షిక వృద్ధి రేటు మైనస్ కాదు. అగ్రరాజ్యాలు అల్లాడి పోయే ఈ తరుణాలో, అగ్రరాజ్యాల గురించి మాటల్లాడే ముందు ఇంకో మాట చెప్పాలి. ఏమిటంటే, ఆర్థిక మాంద్యం వల్ల అమెరికా దేశంలో 2008వ సంవత్సరంలో దాదాపు 2.6 మిలియన్ ఉద్యోగాలు పోతాయని ఎస్టిమేట్స్ నేనుకున్నారు. అంతే కాదు, దాదాపు ఆరు నుంచి పది శాతం మేర ఖర్పు పెట్టే డబ్బుల్లో తరుగుదల పుంది దేనిపైన అంటే మామూలుగా వాడే దుస్తులు, తిండి ఇటువంటి వాట్టిన కూడా దాదాపు పది శాతం కొనుగోళ్ల తగ్గాయని యు.యన్.లో వాళ్ల లెక్కలు చెబుతున్నాయి. అన్ ఎంప్లాయ్మెంట్ విషయానికోస్ట్, 2009 మార్చి నెలాఖరుకు, వారి లెక్కల ప్రకారం దాదాపు 5.1 మిలియన్ మేర వారి దగ్గర అన్ ఎంప్లాయ్మెంట్ ఈరోజున పెరగబోతున్న దని, జరుగబోతున్నదనే విషయాన్ని అమెరికా లాంటి పెద్ద అగ్రరాజ్యం ఈరోజున తన లెక్కల్లో ఒప్పుకుంటు స్వది. ఈ తరుణాలో ఈ రాష్ట్రంలో మా ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తున్న సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, మేము ప్రవేశపెట్టబోతున్న కార్యక్రమాలు మరియు పథకాల పల్ల రాష్ట్రంలోని ప్రజానీకాన్ని అన్ ఎంప్లాయ్మెంట్ వైపు కాకుండా ఎంప్లాయ్మెంట్ వైపు తరలించే ప్రయత్నం మా ప్రభుత్వం చేస్తోంది. మేము చెప్పే ప్రతి విషయంలో వాళ్ల చేసే రన్నింగ్ కామెంట్లికి స్పందించాలిపస్తే, నేను బాధ్యుడిని కాదు. చివరకు వారే బాధ్యులవుతారు. వాళ్ల ఒక టంటే, నేను రెండు అనడానికి సిద్ధంగా పున్నాను. ఇటువంటి తరుణాలో, దాదాపు 5.53 శాతం మేర ఈ రాష్ట్రం వార్షిక ఆర్థిక వృద్ధి రేటును సాధించింది. మైనస్ లేకపోలేదు. ఆ విషయంలో నేను రాష్ట్ర ప్రజలందరి తరుపున, అందరి తరుపున రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నా అభినందనలు, ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అట్లాగే ద్రవ్య ల్యాంగం, అప్పులు తెచ్చుకునే శక్తి పెరిగిందని, అప్పు పెరిగిందని అంటున్నారు.

అధ్యక్షౌ, ఊరికి అప్పు ఇస్తున్నారు కదా, అని అప్పు తెచ్చుకుని వాళ్లలాగ తెచ్చుకున్న అప్పును పప్పులు, బెల్లం లాగ అందరికి పంచలేదు. అప్పులు ఏ మేరకు చేశామనేది ఈ రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి తెలుసు.

వివిధ రాజకీయ పార్టీలకు తెలుసు. రాష్ట్ర ద్రవ్య ప్రగతిని నాలుగు శాతం మేరకు తెచ్చుకున్న గుడ్డవిల్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది. అహార ధాన్యాల అభివృద్ధిని గురించి మాటల్లాడుకుంటే, జాతీయ అహార ధాన్యాల అభివృద్ధి 1.90 శాతం అని నిర్దేశించబడితే, 8.90 శాతంగా మన రాష్ట్రం సాధించినది. ఈ ఘనత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదే. నేపణల్ లెపల్లో అగ్రికల్చర్ టార్డెట్ 4 శాతం అయితే, రాష్ట్రంలో 6.40 శాతాన్ని సాధించిన ఘనత మన రాష్ట్రప్రభుత్వానిది అదే విధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వానిది అని చెబుతున్నాము. తలసరి ఆదాయం విషయానికోస్తే, బహుళా, సభలోని చాలా మందికి నేను చెప్పేది సహించక పోవచ్చు, రుచించకపోవచ్చు. సత్యం ఎప్పటికి కూడా నిష్పు రంగా పుంటుంది, సత్యం ఎప్పుడు కూడా కష్టంగా పుంటుంది. కానీ సత్యం మాత్రం ఎప్పుడు కూడా సత్యమే. ఎపరు విన్నా, వినకపోయినా సరే, ఎవరికి నొప్పి కళ్లిసపుటికి సత్యం సత్యంగానే సాగుతూ పుంటుంది. సత్యం ఎప్పటికి స్వయంప్రకాశం కాగలదు. తలసరి ఆదాయం ఈ భారత దేశంలో 37,490 రూపాయలుంటే, మన రాష్ట్రమైన ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో 39,597 రూపాయలున్న విషయాన్ని ఇక్కడ గుర్తు చేస్తున్నాము. *That is the greatness of the Congress Government headed by Dr.Y.S.Rajasekhara Reddy and Dr. K. Rosaiah.* ఇప్పనీ చూడండి. ఊరికి బడ్డెట్లో పున్న నాలుగు అంకెలను చూసి, మరీ ప్రక్కకు కూడా పోకుండా అక్కడక్కడే పుండి లెక్కలను తిరిగిసుకుంటూ మాటల్లాడితే కాదు. ఒక మాట చెప్పాం. ఇచ్చిన మాట తప్పనటువంటి ముఖ్యమంత్రి, ఇచ్చిన మాటను ప్రాణం పోయినా సరే నిలబెట్టుకునేటటువంటి మహా నాయకుడు మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారైన డా.పై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారని నేను చెబుతున్నాము. శ్రీ రాజశేఖరరెడ్డి గారు ఒక మాట అన్నాడు. ఏమిటంటే, మా రోజుయ్య గారు మాటిచ్చారు. ప్రభుత్వం చేపట్టే ఏ సంక్లేషము కార్యక్రమం ఆపడం అంటూ జరగదు అని చెప్పారు.

(అంతరాయం)

అపును, అపును, ఎన్నికల వేళ సగదు బదిలీ పథకం పేరు చెప్పుకుని స్విట్సర్లాండ్కు ఝైట్ టీక్కెట్లు కొనుక్కున్న సంగతిని ఇప్పుడు ప్రస్తావిస్తే బాగుండదు. దాన్ని ప్రస్తుతం ప్రక్కన పెడదాం. బడ్డెట్ లెక్కల గురించి మాటల్లాడుకుండాం. అయ్య, ప్రభుత్వం ఈరోజున చెప్పిన మాటను నిలబెట్టుకుంది. ఇచ్చిన వాగ్గాన్నాన్ని చేసి మాట నిలబెట్టుకున్న ప్రభుత్వం మనది. 2004వ సంవత్సరంలో జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలో చేసిన వాగ్గాన్లో తొంభై తొమ్మిది శాతం మేర చేసిన వారం మేమే. ఈసారి, ఈమధ్య జరిగిన సాధారణ ఎన్నికల్లో, ఒక విచిత్ర మైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఈసారి ఎన్నికల్లో కూడా, ఎటువంటి ఎన్నికల పోమీలు ప్రజలకు ఇప్పుకుండా, ఇచ్చిన, అమలులో పున్న పోమీలనే కొనసాగింపు, కొద్దిగా పొడిగింపు తప్ప, క్రొత్తగా ఎన్నికల్లో ఎటువంటి పోమీలను ప్రజలకు ఇప్పుకుండా, సాధారణ ఎన్నికల రణరంగంలోకి దిగి, గెలిచి అశేష ప్రజా బాహుళ్య మధ్యతులో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచిన వారం మేము.

అధ్యక్షు, ప్రజలకు మాటిచ్చాం. మా నాయకుడు డా. పై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారు గానీ, పెద్దలు ఆర్థిక శాఖామాత్యులైన శ్రీ కె. రోజుయ్య గారు గానీ ప్రజలకు చెప్పినదేమిటంటే, ప్రజా సంక్లేషము రంగాన్ని కొనసాగిస్తామని వారు చెప్పారు. అందులో ఏటేంటివంటే, మీ బుర్రకు తట్టనిని, మీ ఆలోచనలో లేనిని, మీరు అనునిత్యం ఏ, యీ పథకాలను చూసి భయపడతారో అని, ఏ, యీ పథకాలను చూసి మీరు అనునిత్యం నిద్రలో కూడా భయ పడతారో, ఏ, యీ పథకాల అమలును చూసి, డా.పై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి గారని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ గడ, గడ పణికి పోతారో, ఆ పథకాలన్నింటిని కూడా, ఉదాహరణకు వికలాంగులకు రూ. 500/-ల చేపున ఒక్క క్రూరికి పెన్న ఇస్తామని చెప్పాం, ఇస్తున్నాం. రాబోయే కాలంలో దాన్ని ఇంకా కొనసాగించే, పొడిగించే కార్యక్రమాన్ని ఏర్పరచిన వారం మేము.

మాన్మి కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతగానే స్వికరించింది. లెక్కలు చెబితే వాళ్ల భయపడతారు. చాలా లెక్కలుంటాయి. ఓట్ల లెక్కలు కాదు అని, అటు, ఇటు త్రిపుడానికి, నేను చేప్పేవి వాస్తవ అంకెలు.

MR. DEPUTY SPEAKER: Mr. Sailajanath Garu – please don't deviate from the subject.

డా. యస్. శైలజానాథ్: అధ్యక్షా, నేను మీతో మాటల్లాడుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాదాపు డెబై లక్షల మందికి ఒక్కొక్కరికి రెండు వందల రూపాయల చోపున పెస్టన్ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేస్తోంది. ఆ కార్యక్రమాన్ని భవిష్యత్తులో కొనసాగిస్తాం. అలాగే పొవలా పడ్డి, రైతాంగ రాయితీలను అన్నింటిని కొనసాగిస్తాం. ప్రత్యే కించి ఆరోగ్య శ్రీ పథకాన్ని. 108, 104 తదితరాలన్ని, ఏ, యే కార్యక్రమాలైతే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేత కొనసాగుతున్నాయో, అమలు జరుగుతున్నాయో, స్వాచ్ఛురేప్స్ పాయింట్లో విద్యార్థులకిచే స్వాలర్పిష్టులు గానీ, స్వాచ్ఛురేప్స్ పాయింట్లో విద్యార్థులకు ఫీజు రీ ఎంబర్స్ మెంటు గానీ, స్వాచ్ఛురేప్స్ పాయింట్లో పున్న అన్ని వ్యవహారాలన్నింటిని కూడా కొనసాగించడానికి, Even Minorities are not neglected. Most of them are covered within the BC quota. అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చేసే ఈ కార్యక్రమాల్ని చూసి ప్రతిపక్షాలు భయ పడుతున్నాయి. ఎంత భయపడుతున్నారంటే, అన్ని కార్యక్రమాలు అమలు అయితే ఎట్లా అని భయపడుతున్నారు. కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చే అమలు అవుతూనే పుంటాయి. తాటాకు చప్పుళ్లకి కుండేళ్లేమీ బెదరవు. లేకపోతే, ఎవరు ఎంత గ్రహించినా, గాండ్రించినా సింహం మాత్రమే గ్రహించగలదు. ఆ గ్రహసకు మాత్రమే అడవి అంతా ఉండికి పడుతుంది. ఆ రాయల్ నేచర్, ఆ యొక్క గ్రహస డా. వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారిది మాత్రమే.

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, ఈరోజున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆరోగ్య శ్రీ పథకానికి ఒక్కొక్కరికి పుష్టులంగా నిధులను నముకూర్చింది. దాదాపుగా రూ.900.00 కోట్ల పైచిలుకు మొత్తాన్ని ఆ పథకం అమలుకు నీర్దేశించింది మన ప్రభుత్వం. ప్రతిపక్షాలకు ఎందుకు అంత బాధ? రాష్ట్రంలో ఎక్కుడైనా ఆరోగ్య శ్రీ వాహనం తిరిగితే, తమకు ఎన్ని కల్లో ఓట్లు దూరమవుతాయని చెప్పి, ఆరోగ్య శ్రీ వాహనంపై పున్న ఎంబల్మ్ పైన ఎలక్షన్ కమీషన్కు ఫిర్మాదు చేసి వారిచే ముసుగు వేసిన వారు వాళ్ల ఎందుకు ఈరోజున మాటల్లాడుతారు. చరిత్ర ఏమి మాసిపోదు. సత్యం సత్యంగానే మిగులుతుంది. అంత భయం వారికి పుంది. ఈరోజున ప్రజలకు ఏ ఇబ్బంది లేదు. ప్రజలకు ఆరోగ్య అవనరాలు తీర్పడానికి ఏర్పాటు చేసిన 108, 104 మరియు అట్లాగే రకరకాల కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం ద్వారా అమలు జరుగుతున్నాయి. అధ్యక్షా, వారినే చెప్పమనండి, సగటున రోజుకు ఆరోగ్య శ్రీ పథకం ద్వారా 1100 సంఖ్యలో వివిధ కార్పొరేట్ అనుపత్రుల్లో వ్యాధి బారిన పడిన రోగులకు ఆపరేషన్లు జరుగుతున్నాయి. దాదాపు రోజుకు మూడు కోట్ల పైచిలుకు మొత్తాన్ని ఆ కార్యక్రమం క్రింద ఖర్చు పెడుతోంది మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ఇప్పుడ్నీ వారికి కనపడవా లేక వినపడవా. ఒకానొక రోజుల్లో, ఒకానొక సమయంలో ఒకరు నాకు చెపి వినపడడం లేదంటే, ఆ రోజుల్లో మనిచేస్తున్నటువంటి ఒక మంత్రి గారు అంటూ, " నీకు ఇష్టమైనవి విను, ఇష్టం లేకపోతే వినకున్నా సరే భరించు" అని చెప్పాడు. బహుశా నేను అనుకుంటున్నాను, ఏమిటంటే, వాళ్లకు అనుకూలమైనవి అయితే, వాళ్లకు ఇష్టమైనవి అయితే, వాళ్లకు నచ్చినవి అయితే, వాళ్ల చూస్తారు, వింటారు, నచ్చుతారు. కానీ వాళ్లకు నచ్చనిని, వాళ్ల భయపడేవి, వాళ్లకు మాపై నుంచి భయంకరంగా కనపడేవి, తేచేవి, మంచిని వాళ్లకు కనబడితే మాత్రం, వాళ్లకు కనబడవు, చెపులు వినపడవు. వాళ్లకు పున్నటువంటి selective audibility, selective visibility గురించి నేను మాటల్లాడబోను. నేను ఇంకా ఏమి మాటల్లాడాలో వాళ్ల డిస్ట్రెండ్ చేసుకోవాలి. ఈరోజున ఇరిగేప్స్ రంగం గురించి మాటల్లాడుకోవాలి. మాకు ఆ ధైర్యం పుంది, మాకు

విజన్ పుంది, నీళ్లంటే విలువ తెలిసిన వాళ్లం మేము. రైతులకు, నీళ్లకు పున్చుటువంటి అవినాభావ సంబంధం గురించి తెలిసిన వాళ్లం. ఈ రాష్ట్రంలో ప్రగతి పెరగాలంటే, ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజానీకం బాగుండాలంటే, రైతు తాను బాగుండాలి. ఈ భూమి మీద పనిచేసి భూమి పుత్రులు యావత్తు కూడా బాగుండాలి. ఆరోజు మాత్రమే ఈ రాష్ట్రం గానీ, రాష్ట్రాల్లిక వ్యవస్థ గానీ, రాష్ట్ర పరిపాలన గానీ, రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల పరిస్థితి గానీ కాపాడబడతా యని చాలా బలంగా నమ్మిన వాళ్లం.

మ.12.20

చెమట చిందించకుండా రంగుటద్వాలలో చూసి అభిప్రాయిని లక్కుకట్టేటటువంటి పూహో జనితమైన కార్యక్రమాలు మాని కాదు. మా కాళ్ల భూమి మీద పున్చుయి, మా చేతులు భూమి మీద ఉన్నాయి, మా చూపులు జనాలు మీద ఉన్నాయి. మీకు నా మాట చెప్పుకోవాలి, ఈ రోజు మాట ప్రజలు సమ్మతున్నారు, రాష్ట్రం సమ్మతాపుంది. ఎంత బడ్జెటు కేటాయించారు మీరు అని ఒక తేలిక మాట అన్నారు. ఇది మీరు పూహించారా? నీటిపారుదల రంగానికి దాదాపు 17వేల కోట్లరూపాయలు పైగా కేటాయింపులుచేస్తారా? చేసే అవకాశం పుందా అనే వాస్తవం ఎప్పుడైనా మీరు గమనించారా? గుర్తించారా? ఆలోచించి చెప్పండని కొరుతున్నాను. అసలు ఆర్థికమాంధ్యం నిర్మాలన మార్గాల గురించి మాటల్లాడుదామని అనుకున్నాను. కాకపోతే బహుశ వాళ్లు, ఇబ్బందిపడతారని మాటల్లాడలేదు. విజ్ఞలు, రాజనీతి శాస్త్రవేత్తలు, ఎకనమిస్టులు చెప్పాలి. ఈ రోజున ఆర్థికమాంధ్యంలో ఆర్థిక వ్యవస్థని కాపాడుకో డానికి ఏన్ రెమిడీస్ ఉన్నయో సహాతుకమైన కారణాలతో ముందుకు వచ్చి చెప్పుమనండి, బురద చల్లడం కాదు. బురద చల్లే వాళ్లు గుర్తుపెట్టుకోవాలి, తను చేతులకు బురద అంటిన తరువాతనే బురదవేనే వాళ్ల చొక్కుల మీదకు పోతుంది కాని పూరకే ఇచ్చిన మాత్రాన బురదపోదు. చేతులు యావత్తు బురదతో కల్పుపుతో ఉన్న తరువాత మాత్రమే వేరేవాళ్ల మీదకి విసరదానికి ఉపయోగపడుతుంది, ఇని అన్నీ గుర్తుపెట్టుకోవాలి. బహుశ ఖాడో గుర్వమెంటు నడిపించే ఉద్దేశ్యం ఉన్న వాళ్ల ఖాడో క్యాబినెట్ ఏర్పాటు చేసుకునే వాళ్లు, బహుశ మీ దగ్గర సుంచి సలహాలు నాకు తెలియదు కాని ప్రపంచ ప్రభ్యాతి గాంచిన ఆర్థిక వేత్తలు, ఆర్థిక సంస్కరణాలతో ఆర్థిక సంస్థల నిష్టాతులు చెప్పేది మూడే. (1) మార్కెటును మార్కెటు శక్తులకు వదిలినేయండి, ఒక మాసవత్వం లోపించిన మాట (2) ఆర్థికమాంధ్యానికి నిరుగుడు వినియోగాన్ని పెంచండి, దానికి ఆ ఉద్దీపన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టండి. (3) ఉండి ఉండండి అనే తేలిక మాట. ముగ్గురికి మూడు సిద్ధాంతాలు ఈ రోజున నడుస్తున్నాయి. బహుశ మీ దగ్గర ఏమైనా కొత్త సిద్ధాంతమో, కొత్త ఆచరణయోగ్యమైన ఆర్థిక మాంధ్యాన్ని తట్టుకోనే మార్గం ఏదైనా పుంటే సనివరంగా సహాతుకంగా తెలియచేస్తే స్వీకరించడానికి మా పార్టీ సుంచి ఏటువంటి అభ్యంతరం లేదు. ఈ రోజున కరెంటు గురించి చాలా మాటలు మాటల్లాడారు. కరెంటు రంగంలో ఆద్యలం మేమే, మేమే సంస్కరణలు చేసిన వాళ్లం, మేమే డిస్ట్రిబ్యూటర్లుగా, డికామ్లుగా, బికామ్లుగా మార్కెట వాళ్లము మేమే అని చెప్పారు. కొత్తగా కరెంటు ఉత్పత్తులైని పెంచడానికి మీరు తీసుకున్న మార్గాలు ఏవో అని చెప్పివుంటే బాగుండేది. దేనితో ఉత్పత్తులై చేస్తారు అనేది స్పెషిఫికేషన్ లేకుండా కరెంటు ఇస్ట్రీ డబ్బులు ఇవ్వాలా? డబ్బులు ఇస్ట్రీ కరెంటు ఇవ్వాలా? లేక డబ్బులతో సంబంధం లేకుండా కరెంటు ఇవ్వాలా? లేక డబ్బులు తీసుకొని కరెంటు ఇష్టుకుండాపుండాలా అనే అంశాన్ని మాత్రము పట్టించుకోకుండా మీ ఇష్టుం పచ్చినట్లు మీరు సంస్కరణలుతేస్తే, ఎప్పి ట్రాన్స్ఫర్ కోని జన్కోని లాభాల బాటలో పెట్టినవాళ్లం మేమే మా కాంగ్రెస్ పార్టీ, మా రాజశేఖరరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో, రోశయ్యగారి యొక్క అందరియొక్క సహకారంతో నిర్దేశించుకున్నాము మేమే. ఈ రోజున 9 శాతం పైచిలుకు ఆర్థికాభిప్రాయి జరగాలంటే రాష్ట్రంలో 12 శాతం నిద్యుత్త ఉత్పత్తి పెరగాలి. ఆ క్రమంలోనే వచ్చే కాలంలో దాదాపు 10వేల మెగావాట్లు పైచిలుకు కొత్తగా నిద్యుత్త ఉత్పత్తి చేయడానికి కంకణం కట్టుకున్నాము మీరు గమనించాలని

కోరుతున్నాను. విమర్శ విమర్శ కోసం కాకుండా నహితుకమైన విషయాలు మాటల్లాడుకుందాము. ఆఖరికి ఈయొక్క మాట చెప్పాలని అనుకున్నాను. రాజ్యంలో రాజు అన్నవాడు లేక ప్రభుత్వం ఇనీ అన్ని కూడా ప్రజాసంక్లేషానికి, ప్రజలకు బాధ్యత పహించాలి, బాధ్యత వహించడమే కాకుండా ప్రజల బాధ్యతకు వాళ్ళ ఆమోదం మేరకు వారి జీవనం పెరిగేందు కోసం వనిచేయాలి. ఇదే రాజకీయ శాస్త్రంలో కూడా చెప్పిన విషయం . అట్లా కాకుండా కేవలం కొన్ని మాటలు, కొన్ని విమర్శలు, కొన్ని బురదచల్లే కార్యక్రమాలతో మాటల్లాడిన తెలగుదేశం పొర్చి శాసన సభ్యులు చాలా విషయాలు మాటల్లాడారు. అందులో నుంచి అని చూస్తారుంటే నిజంగానే ఇబ్బందిగా పుంటుంది. బియ్యం గురించి మాటల్లాడారు, ఏమి జరుగుతుందో తెలియదా, మార్కెట్ శక్తుల్ని అపుపోసన పట్టిన వాళ్లు, వాస్తవాన్ని చెప్పుకోవలసి వస్తే పెట్టుబడులు ఆక్రమించడానికి దీనస్థితిలో పుందని స్వస్ఫంగా ప్రకటించిన వాళ్లు, ప్రజల జీవనం సచ్చిదీలతో కాకుండా వాళ్లయొక్క జీవన ప్రమాణాలు వాళ్లయొక్క ఆదాయాన్ని పెంచడం ద్వారా సౌధ్యం అపుతుందని బల్గుస్థిన వాళ్లను మర్మపోతే ఎట్లా అప్పుడే? మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ గురించి మాటల్లాడారు. మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ గురించి మాటల్లాడడానికి నోరు ఎట్లావచ్చింది? ఇప్పటికి చెబుతున్నాను ఈ రోజు దుస్థితి వ్యవసాయ రంగంలో ఏదైనా పుంది అంటే ఆ దుస్థితికి ప్రధాన కారణం మీ తాత్క్వికచింతనలోపం . మీకు తాత్క్వికచింతన పుందని నమ్మడానికి నేను సిద్ధంగా లేను కాని నడిచే క్రమంలో ప్రయాణం సాగే కాలంలో ఏదో చింతన ఏర్పడుతుంది. మీ తాత్క్విక చింతనలో రైతుకు ఏమాత్రం భాగస్వామ్యం లేదు. కాబట్టి రైతు ప్రయోజనాల గురించి మీకు ఎప్పుడు ఆలోచన లేదు. కాబట్టి ఈ రోజున రైతాంగం ఆ రైతాంగం మీద ఆధారపడ్డ అశేషజనం ఆ రైతాంగం మీద ఆధారపడ్డ అభివృద్ధి, ఉత్సత్తు ఇనీ అన్ని కుంటుపడ్డాయి. దానిని పునరుష్టిపనం చేసిన వాళ్లం మేమే. కాబట్టి మీ తాత్క్వికచింతన మార్పుకోండి, మీతాత్క్విక ధోరణి మార్పుకోండి ఒకవేళ సచ్చిదీలు ఇస్తే ప్రజలు సోమిరిపోతులు అపుతారనే మీ అభిప్రాయాన్ని మార్పుకోండి. మిపోర్ట్ గట్టిగా చెప్పింది మీ నాయకుడు గట్టిగా చెప్పాడు. ఇనీ అన్ని మార్పుకుంటే కనీసం బాధ్యతాయుతమైన ప్రతిపక్షంగా రాష్ట్ర ప్రజాస్తీకానికి సేవచేసే బాగ్యం కల్పుతుందని నేను చెబుతున్నాను, సలహా ఇస్తున్నాను. అభివృద్ధి గురించి సంక్లేషం గురించి ప్రజాతీర్పుసు మేము కోరాము.మర్మపోము ఎవ్వరం కూడా. స్వస్ఫంగా చెప్పాలనుకుంటే కలర్ టి.వి.లు పేరు చెప్పే లేకపోతే సగదు బదిలీ పథకం పేరు చెప్పే లేక ఆకాశాన్ని భూమి మీదకు దించుతామని చెప్పే లేక సముద్రాన్ని ప్రోద్ధాచాదుకు తెస్తామని చెప్పి కాదు. సంక్లేషాన్ని అభివృద్ధిని కొనసాగిస్తామని, కిలో రెండు రూపాయల బియ్యాన్ని 6 కిలోలకు పెంచుతామని, 7 గంటల నుంచి9 గంటల పరకు పెంచి ఉచిత నిద్యుత్ ఇస్తామని సాదారణమైన నినాదంతో ప్రజలలోకి వెళ్లాము. most powerful section in the democracy . రాజ్యంలో ఒక డెమోక్రసీలో అత్యంతశక్తిపంతమైన నిభాగం ఏదైనా పుంది అంటే అది ప్రజల క్లేమం, అది జనరల్ నిల్, జనేచ్చ, జనేచ్చ ఎవరి పక్షం పుంటుందో వారు ప్రభుత్వాల్ని ఏర్పాటు చేస్తారు. జనేచ్చ మాత్రమే అన్నిటికి మూలంగా ప్రజాస్వామ్యంలో పుంటుంది.

మ.జన్మజ12.30

అధ్యక్షా, ప్రజాపోతానికి ఏది మంచిదో ప్రజలు ఏది కాంక్సిస్టరో, ఆ మాటలు చెప్పిన వాళ్లకు ఆ పనులు చేసే వారికి అధికారం కట్టబెండుతారు. అది జనేచ్చ సర్వ ఆమోదమైన, సర్వోత్తమ అధికారిని కలిగిపుంటుంది. చట్టం యొక్క అధికారం జనేచ్చ కాని, చట్టానికి అధికారం పుండదు. ప్రజల కోరిక, ఆమోదం, ప్రజలు ఇచ్చిన శక్తి ఆ చట్టానికి ప్రాణం పోస్తుంది. కాబట్టి జనేచ్చకు అసరిమితమైన అధికారం పుంటుంది. ఈ అపరిమితమైన అధికారాన్ని ఆ జనేచ్చ నుంచి సంభవించిన శక్తిని ఇది అంత కూడా ప్రజల కోసం ఉపయోగించమని చెప్పడం జరుగుతుంది. ఆ ప్రజల సంక్లేషార్థం ఒక సంరక్షకులుగా మా ప్రభుత్వం, మా నాయకుడు రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వంలోని మా మంత్రి పర్మం ప్రజల కోసం వనిచేస్తున్న విషయాన్ని కూడా

మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎన్నికలలో గాని, రాజ్యంలో రాజ్యాన్ని నడిపించే క్రమములో గాని ఒక మాట వుంది. అదేమిటంటే ఎక్కువ ఆక్రూంచే శక్తి పున్న నాయకుడు ఎక్కుడ పుంటారో అక్కుడ ప్రజలు పుంటారు. మా ఆక్రూణ శక్తి అనేది పూరికనే ఆహారమేగా రాదు. ఆయన ప్రజల మనస్సులను కొల్లగొట్టినాడు. ప్రజల ఆకాంక్షలను చూసిన రోజున, ప్రజల కోరికలను తీర్చే క్రమములో ఒక ఆక్రూణ శక్తి పన్నుంది. అది ప్రధానంగా ఈ దేశంలో ఇందిరా గాంధీ, పండిల్ జవహర్లల్ నెప్రా, లాల్బహదుర్ శాస్త్రి మరియు రాజీవ్ గాంధీకి ఈ రోజున ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో మా నాయకుడు రాజశేఖర రెడ్డి గారికి తప్ప ఇంకెపరికి లేదనే విషయాన్ని నేను గుర్తుచేస్తున్నాను. అంతేగాని పూరికనే ఎన్నికలు అన్నావి ఓట్ల లెక్కల గారడీ కాదు. ఈ చట్టాలకు అతీతం ఎవరూ కాదు, చట్టాలకు ఎవరు అతీతులు కాదు. చట్టానికి అతీతులు అనేది ప్రజలే. ప్రజలే అంతిమ న్యాయ నిర్దేశులు. ప్రజలే అంతిమ సార్వభౌములు. ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో ఆ తీర్పు, ఆ అధికారాన్ని మూడు నెలల కిందట జరిగిన ఎన్నికలలో మా ప్రభుత్వానికి, రాజశేఖర రెడ్డి గారికి ఇచ్చారు. గమనించమని కోరుతున్నాను. సంకేమం, అభివృద్ధి అనే కార్యక్రమాల పైన ఓట్లకు వెళ్లాం, గెలిచాం. ప్రజలు హర్షించారు. ప్రజలు మెచ్చుకున్నారు. ఇది ఒకటి చాలు. ఈ కాంగ్రెసు ప్రార్థి ప్రభుత్వానికి, రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వానికి సర్వ ఆమోదమైన ప్రభుత్వంగా జనేచ్చ ప్రతిబింబించే ప్రభుత్వంగా అంతేకాకుండా అందరి ఆకాంక్షలను తీర్చే సంకేమ రాజ్యంగా, సంకేమ రాజ్య పునరుట్టేవన సంస్కర్తగా మా ప్రభుత్వం మా నాయకుడు రాజశేఖర రెడ్డి గారి నాయకత్వం చేతలలో మిగిలిపోతుందని తెలియజేసుకుంటూ ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER: I think you have started the trend and it is being continued. I hope another trend will begin with PRP.

శ్రీ కె. కన్నబాబు(కాకినాడ-రూరలీ): అధ్యక్షా, శాసన సభలో ఒక కొత్త సభ్యునిగా ఇది నా తోలి ప్రసంగం. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు చాలా అనందంగా వుంది. ఈ అవకాశం కల్పించిన ప్రజలకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇతర సభ్యుల కన్న ఈ హోస్టీలో నాది కొంచెం భిన్నమైన అనుభవం. గత ఏడేళ్ల పాటు ఇదే హోస్టీ జర్రులిస్టగా ఆ గ్యాలరీ నుంచి కవర్ చేసిన వాడిని నేను. ఎన్నో బడ్జెట్లను ప్రవేశపెట్టినపుడు కవర్ చేసిన అనుభవం వుంది. గత నాలుగేళ్లలో కూడా గౌరవ ఆర్థిక మంత్రివర్యులు రోశయ్య గారు బడ్జెట్సు ప్రవేశపెట్టినపుడు మాశాను. అప్పటికి ఇప్పటికి ఆయన బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన తీరులో, బడ్జెట్ ప్రసంగం తీరులో సహజ శైలి కన్నించలేదు. బహుళా ఈ బడ్జెట్లలో కొంత వెలితి వుందని ఆయనకు కూడా అర్థం అయిపుంటుంది. అందుకే ఆయన శైలిలో కొంత మార్పు వచ్చిందేమో అని నాకు అన్నించింది. బడ్జెట్ విషయానికి వస్తే, ఈ బడ్జెట్ వాస్తవాలకు దూరంగా వుంది. ఈ బడ్జెట్ ఉహోజనిత రాబడులతో నింపి వుంది. ఈ బడ్జెట్ ఆర్థికమాంద్యం సీరుతో కొంత మధ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేసినట్లు కనిపించింది. ఈ బడ్జెట్లో బేపజాలకు పోయినట్లు అనిపించింది. అంకెలలో లక్ష్కోట్లకు తక్కువ కాకుండా బడ్జెట్లో పుండాలనే తపన అయితే కనిపించింది. కానీ, ఎంతపరకు దీనిని అమలు చేయగలం అన్న విఫ్సేపణ చేసినట్లుగా అన్నించడం లేదు. ఎందుకు ఈ బడ్జెట్ వాస్తవానికి దూరంగా వుందని నేను చెబుతున్నానటే గత మూడు నెలల ఆదాయాన్ని చూసినపుడు అంతకు ముందు ఏడాదితో దానిని పోల్చినపుడు దాదాపు 20 శాతం ఆదాయం తగ్గిందని మనకు లెక్కలు చెబుతున్నాయి. కానీ, అదే సమయంలో 11.5 శాతం ఆదాయం పెరుగులదనే అంచనాలను మన బడ్జెట్లో చూపించారు. అందుకే ఇది కొంచెం వాస్తవాలకు దూరంగా వుందని అన్నించిందని నా అభిప్రాయం. కేంద్రం నుంచి కూడా చాలా సహాయం అందుతుందని మనం ఆశిస్తున్నాం. కానీ ప్రపంచ ప్రభ్యాతి చెందిన ఆర్థిక నిపుణుడుగా పున్న ప్రధాని పున్న ఈ కేంద్ర ప్రభుత్వం పెట్టిన బడ్జెట్లో

లక్షకోట్ల మేరకు ఆదాయం తగ్గి అవకాశాలు పున్మాయని అంచనాలు చేశారు. కనీసం ఆ విజన్ కూడా మన బడ్జెట్లో కన్నించలేదు. మనం గత ఏడాది రు. 1,06,000 కోట్లలో బడ్జెట్ ప్రవేశపొడితే, కేవలం 98 పేల కోట్లకు దానిని మనం సపరించవలసిన పరిస్థితి ఈవేళ పుంది. కానీ మరల ఈ సంవత్సరం లక్ష కోట్లకు పైగా బడ్జెట్ పెట్టాలనే ప్రయత్నం మనం చేశాం. నాకు అన్నించే దానిని బట్టి చెబితే ఇది ప్రజలకు అనుకూలంగా, ప్రజల అవసరాలను తీర్చేదిగా పెట్టారా ఈ బడ్జెట్? నిజంగా ప్రజల అవసరాల మేరకు ఈ బడ్జెట్ మనం పెట్టి చూసినట్టుతే మొట్టమొదట ప్రజలు ఏ బర్మింగ్ సమస్యలతో అయితే సతమతమపుతున్నారో వాటిని అరెస్ట్ చేయడం కోసం పెట్టి వుంటారు. కానీ, ఈ రోజు పేద, మధ్య తరగతి ప్రజలు అధిక ధరలతో తీవ్రమైన ఇబ్బందిపడుతున్న తరుణంలో కనీసం అధిక ధరలను నియంత్రించడం కోసం మనం బడ్జెట్లో అలోచన చేయలేదు. కనీసం ఈ ధరలను ఆదుపు చేయకపోగా, ప్రభుత్వ తీరు ఎట్లా పుందంటే అంతకు ముందు వేరే రాష్ట్రాల ధరలతో పోల్చుతూ పత్రిక ప్రకటనలు విడుదల చేస్తున్నారు. కేరళలో 100 రూపాయలు పుంది, మన దగ్గర 99 రూపాయలు పుందని పోల్చుతున్నారు. అంటే మన దగ్గర తక్కువ పున్నట్లా? అసలు మనం పోల్చువల్సింది దేవితో? గత ఏడాది ఏ ధరలు పున్మాయి? ఈ సంవత్సరం ఏ ధరలు పున్మాయి? ఆ ధరలకు ఈ ధరలకు ఎందుకు ఇంత వ్యత్యాసం పుందని చూడాలి. ఆ విధంగా కాకుండా, మన దగ్గర ధరలు తక్కువ పున్మాయిని చేపే ప్రయత్నం చేయడం సమంజసం కాదు. ఈ రోజు ఉప్పు, పశ్చా, బియ్యం ఇంకా ఏదైనా తీసుకోండి. ఈ రోజు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలతో పేద ప్రజలే కాదు, మధ్య తరగతి ప్రజలు కూడా కోసలేని పరిస్థితి పుంది. నిజంగా పేదల గురించి, ధరల నియంత్రణ గురించి ఆలోచించి పుంటే, దీనిలో ధరల స్థిరీకరణ కోసం ఒక నిధిని ఏర్పాటు చేసి పుండే వారేమోసని నాకు అన్నించింది. కనీసం ఒక వేయి కోట్ల రూపాయలు ధరల స్థిరీకరణ నిధికి కేటాయించి మార్కెట్ ఇంటర్వెన్షన్ కోసం గాని, లేదంటే ధరలను ఆదుపులో పుందడం కోసం ఉపయోగించి పుంటే ఇది ఖచ్చితంగా ప్రజల గురించి ఆలోచించిన బడ్జెట్గా మనకు అనిపించి పుండేదని నా అభిప్రాయం. కేవలం ధరలే కాదు. ఈ రోజు ప్రజలు ప్రధానంగా సతమతమపుతున్న ఇతర సమస్యలు తీసుకుంటే యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు లేవు. ఉన్న ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి. అలాంటి పరిస్థితిలో యువత సాధికారికత కోసం ఈ బడ్జెట్లో ఏమి చేశారు, ఎలాంటి ఆలోచన చేశారు? కనీసం కొత్త ఉద్యోగాలను క్రియేట్ చేయడం సంగతి అట్లా పుంచితే మన దగ్గర పున్న ఉద్యోగాలు పోతున్న పరిస్థితి నుంచి ఎట్లా ఎదుర్కొలనే ప్రయత్నం మన బడ్జెట్లో నాకు కన్నించలేదు.

మ.12.40

ఆర్థిక మాంద్యం కారణంగా ఈ రోజున వస్తోయనుకున్న పెట్టుబడులు కూడా రావడం లేదు. దానికి ఎపరినీ నిందించలేదు. కానీ చిన్న, మధ్య తరహా కుటీర పరిశ్రమలన్నీ ఒక్కటొక్కటిగా మూతపడే పరిస్థితి వస్తోంది. ఈ విధంగా వందల పరిశ్రమలు మూతపడటం వల్ల ఉపాధి అవకాశాలు కోల్పోతున్నాం. వాటిని కాపాడాలన్న ప్రయత్నం బడ్జెట్లో ఎందుకు చేయలేదు?

ఐటీ రంగం విషయానికి వస్తే, దేశంమొత్తంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐటీ హబ్గా డెవలప్ అయిన తరుణంలో, గత ఏడాదిలో సుమారు 50,000 ఉద్యోగాలు పోయిన పరిస్థితి కనపడుతోంది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఐటీ కి సంబంధించిన ఉపాధి అవకాశాలను మనం ఏ విధంగా కాపాడాలనే ఒక ఆలోచన కూడా ఈ ప్రభుత్వం చేయలేదు. చేసేత, రాజీవ్ యువశక్తి వీటన్నింటికి కలిపి 312 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించారు. రాష్ట్రంలో 60 శాతం జనాభా ఉన్న యువతకు కనీసం 100 కోట్ల రూపాయల ప్రత్యేక నిధిని

కేటాయించి, వారికి ఉపాధి అవకాశాల కల్పన కోసం, వారి అభివృద్ధి కోసం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి లేదా?

ఉపాధి అవకాశాలే కాదు, వైద్యం ఆరోగ్యం విషయం తీసుకుంటే ఆరోగ్యశ్రీ చాలా మంచి పథకం. కానీ దానిలో లోపాలు ఉన్నాయని చెబితే ఏరుచుకు పడుతున్నారు, సమర్థించుకుంటున్నారు. ప్రపంచమంతా ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ప్రశంసిస్తోంది, ఖచ్చితంగా ఈ పథకం ఉండాలి కానీ, మీరు ఇంకా బెటర్గా చేయమని సభ్యులు నలహా సూచనలు ఇస్తే వాటిని మీరు ఎందుకు నిందిస్తారు? ఎందుకు ఆ విషయాలను మీరు నెగిటివ్గా తీసుకుంటారు? ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 108 సర్విసులు, 104 సర్విసులని విస్తృత పరిచి ప్రతి గ్రామానికి ఈ సౌకర్యం కలిగించడమనే విషయం అభినందనీయం. 108 సర్విసుల్లో పేపెంట్స్‌ని ఆసుపత్రులకు తీసుకువెళితే అక్కడ పేపంట్లకు కావలసిన వసతులు ఉన్నాయా? డాక్టర్లు ఉన్నారా? మందులు ఉన్నాయా? అంబులెస్ప్స్‌లో తీసుకు పెళుతున్నామని గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు కానీ పేపంట్లను ఆసుపత్రులకు తీసుకువెళ్లిన తర్వాత అందచేయవలసిన వైద్యం గురించి ఎందుకు మాట్లాడరు? ఆ విషయం గురించి మనమందరం చర్చించుకోవలసిన అవసరం లేదా? ఈ మధ్యకాలంలో కాకినాడలోని జనరల్ ఆసుపత్రిలో, ఆసుపత్రి అభివృద్ధి కమిటీ సభ్యుడిగా నేను ఆ సమావేశంలో పాల్గొన్నపుడు ఎణ్ణరే మిషన్ మొదలుకొని గుండె సంబంధ పరీక్షలను నిర్వహించే మిషష్ట పరకు ఏ ఒక్కటీ పనిచేయడం లేదు. ఆ పరిస్థితి ఆసుపత్రులలో ఎందుకు ఉంది? కనీసం త్రాగడానికి శుభ్రమైన నీరు ఇష్టడం లేదు. గ్రామాలలో మిసరల్ వాటర్ ప్లాంట్స్ పెట్టాలని ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచించడం అభినందనీయం. కానీ, ఏ ఒక్క ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో అయినా మిసరల్ వాటర్ ప్లాంట్స్ పెట్టారా?

(పెట్టాం, పెట్టాం అని కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు అన్నారు)

అయితే మిసరల్ వాటర్ ప్లాంట్స్ లేని ఆసుపత్రుల గురించి మాట్లాడుకుందాం. ఆసుపత్రుల అభివృద్ధి మీద ప్రభుత్వం ఎందుకు దృష్టి కేంద్రికరించదు? ప్రభుత్వం ఆరోగ్యశ్రీని మెరుగుగా అమలు చేయాలి. ఆరోగ్యశ్రీ ఉండాలి కానీ అది అనారోగ్యశ్రీగా మారకుండా చూడమని నా అభ్యర్థన.

మందులంటే గుర్తొచ్చింది, మందుల గురించి కాదు "మందు" గురించి మాట్లాడుకోవాలి. ప్రతి గ్రామంలో కూడా బెల్లు పొపులు ఉన్నాయి. వీధి వీధిలోనూ అమ్మిస్తున్నారు. అధ్వర్యా, బెల్లు పొపులు తీయించేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు పదే, పదే ప్రకటనలు చేశారు. మరల కొత్తగా ప్రభుత్వం ఏర్పాటుయిన రెండు నెలల తర్వాత ఏ గ్రామంలో అయినా ఒక్క బెల్లు పొపు తీయించారా? పైగా ఆరోగ్యశ్రీ నిధుల కోసం మళ్ళీ మద్యం మీద కొత్తగా పన్నులు వేయడం ఏనీటి? ఒక ప్రక్కన ఆరోగ్యశ్రీ అమలు కోసం మద్యం పైన పన్నులు, మరొక వైపు మద్యం వలన లివర్ ప్రాబ్లమ్స్ వస్తే, ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద ఆపరేషన్లు చేయిస్తారు. ఇది సబబా? మద్యం అనేది నిజమైన ప్రజా సమస్య. ఈ రోజు ప్రతి గ్రామంలోని పేదింటి మహిళ మద్యం సమస్యలో తీవ్రంగా ఇభ్యంది పడుతోంది. ఒక ప్రక్కన అధిక ధరలు, మరొక ప్రక్క వచ్చిన ఆదాయం సరిపోని పరిస్థితులలో ఇంటి ముందు మద్యం అమ్మించే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఆదాయం తగ్గినా పరవాలేదు. కావాలంటే బడ్జెట్లో కుదించుకోండి లేక చేసే అప్పులను ఇంకొంచెం పెంచుకోండి. మద్యం విషయంలో చాలా సీరియస్‌గా ఆలోచించండి. ఇది ఎవరినీ విమర్శించడం కాదు. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నపుడు బెల్లు పొపులు పెట్టడం జరిగినప్పటికీ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తాము అధికారంలో ఉన్నపుడు అక్కడక్కడ ఒకటో, రెండో పెడితే, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత వందలలో బెల్లు పొపులను పెట్టారని

కాంగ్రెస్ పోర్టీని విమర్శిస్తున్నారు. ఇది పద్ధతినా? బెల్లు పొపులు ఎవరు పెట్టారనేది ముఖ్యం కాదు. రాష్ట్రంలో మొత్తం బెల్లు పొపులు తీసేయండి లేదా మీరు ఈ విధంగానే ప్రతీ వాడలోనూ, ప్రతీ వీధిలోనూ బెల్లు పొపులను పెడతాం అని రెగ్యులేట్ అయినా చేయండి.

అధ్యాత్మా, ఇది మనం బేపజాలకు పోయే సమయం కాదు. మన రాష్ట్రానికి దాదాపు 15,000 కోట్ల రూపాయలను అప్పు తీసుకువచ్చే పరిస్థితి ఉంది. అప్పు చేసి పశ్చిమ కూడు అనే ఒక సామేత ఉంది. ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలను అప్పు చేసినా ప్రజలకు పశ్చిమ కూడు కూడా పెట్టలేని పరిస్థితిలో ఈ రాష్ట్రం ఉంది. దయచేసి ప్రజా సంబంధ అంశాల పట్ల సౌసుకూలంగా స్వందించమని పెద్దలను నేను విసఫుంగా వేడుకుంటున్నాను.

జలయజ్ఞం పేరట ప్రభుత్వం భారీగా కేటాయింపులు చేస్తోంది. కానీ, గ్రామీణ మార్లిక వసతుల కల్పన ఈ రోజు ఎలా ఉంది? ఇక్కడ ఉన్న ఏ ఎన్నోలేనీ అయినా గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు రోడ్ల గురించి, డైనేజీల గురించి ప్రజలు అడుగుతున్నారా? లేదా? గత ఐదు సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం గ్రామీణ మార్లిక వసతుల గురించి ఎంత ఖర్చు పెట్టింది? ఈ రోజు గ్రామీణ మార్లిక వసతులలో భాగంగా త్రాగుసీటికి, రోడ్లకు, డైనేజీలకు కావలసిన కనీస అవసరాలకు ప్రభుత్వం ఏమైనా నిధులు కేటాయించ గలిగిందా? ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల కొరకు 18,000 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం సముచితమే. 1,76,000 కోట్ల రూపాయల వ్యయం గల 87 ప్రాజెక్టులను అతి త్వరలో ముగించాలని పెద్ద లక్ష్యం పెట్టుకున్నప్పుడు, భారీ కేటాయింపులు అవసరమే, కానీ మిగతా అంశాలను గాలికి వదిలి వేయకూడదు. గతంలో కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రైదరాబాదును ప్రైవెక్ నగరంగా మార్చడం కోసం గ్రామాలను గాలికి వదిలిసింది. ఇప్పుడు కూడా అదే జరుగుతేంది. ఇరిగేషన్ పట్టించుకొని, మిగతా అంశాలను వదిలి వేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో బాలెన్స్ అనేది లేకపోతే గ్రామాలలో వచ్చే ఐదు సంవత్సరాల తర్వాత సడవడానికి రోడ్లు కూడా ఉండడు. అటువంటి పరిస్థితి నుండి ఈ రాష్ట్రాన్ని కాపాడమని నేను విసఫుంగా పెద్దలను వేడుకుంటున్నాను.

అధ్యాత్మా, దాదాపు 81 భారీ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను నిర్మించాలని ఈ ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా తీసుకుంది. ఈ సంవత్సరం 18,000 కోట్ల రూపాయల వరకు ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులకు కేటాయిస్తున్నారు. మూడు ప్రాజెక్టులకు జాతీయ హోదా వస్తుందని ఈ రాష్ట్రం ఆశతో ఉంది. నాకు తెలిసినంత వరకు భాగ్రా-సంగల్ ప్రాజెక్టు తప్ప మరొక ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా తీసుకోలేదు. కాంగ్రెస్ ఎంపీలు 33 మంది ఉన్న ఈ రాష్ట్రంలో ఒక్క రైల్వే ప్రాజెక్టును అయినా సాధించుకోలేక పోయాం. అటువంటప్పుడు, జాతీయ హోదాతో మూడు ప్రాజెక్టులను ఎలా సంపాదిస్తామనేది నాకున్న అనుమానం. జాతీయ హోదా క్రింద మూడు ప్రాజెక్టులను తీసుకురావడానికి సభ్యులంతా కూడా ఏమి చేయాలో చెపితే, సభ్యులందరం కూడా అందుకు సహకరిస్తాం. ఆ ప్రయత్నం చేయమని ప్రభుత్వాన్ని వేడుకుంటున్నాను. కానీ, వాటిపై మాకున్న అనుమానాలను ప్రభుత్వం ముందు పెడతాం. ఎందుకంటే, ఒక్క రైల్వే ప్రాజెక్టును కూడా సాధించలేనప్పుడు మూడు జాతీయ హోదా గల ప్రాజెక్టులను ఏ విధంగా సాధిస్తామనే అనుమానం ఉంది కనుక ప్రభుత్వం ముందు మా సంహోన్ని పెట్టాం. దానిని ప్రభుత్వం నిప్పుత్తి చేయాలి.

(అధికార పక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

Mr. DEPUTY SPEAKER: It is the convention of this House not to interrupt a Member when he is making his maiden speech. I would request the Hon'ble Members to encourage the Member to complete his maiden speech.

శ్రీ కె. కన్నబాబుః థాంక్యూ అధ్యక్షా. రైతులకు వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి ఇది స్వర్ణ యుగం అని బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు. గతంలో రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగితే, అప్పుడు అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేసిందని ప్రస్తుత ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాడ ప్యాకేజ్లు ఇచ్చారు. అయినా ఆత్మహత్యలు ఆగలేదనేది వాస్తవం. సుమారు 5,000 మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. మరి ఇది స్వర్ణయుగం ఎలా అప్పుతుంది? రైతులకు సమయానికి విత్తునాలు, ఎరువులు అందడం లేదు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు కూడా లభించడం లేదు. ఈ ప్రభుత్వం ఏ అంశాప్టొనా సంతృప్త స్థాయిలో నిర్వహిస్తుందని సభ్యులు ఘనంగా చెబుతున్నారు. వ్యవసాయానికి సంతృప్త స్థాయిలో నిధులు అందించారా?

(అందించామంటూ కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యుల సుండి కామెంట్)

ఆ నిధులు సరిపోతాయని అధికార పార్టీ సభ్యులు భావిస్తే ఎవరూ ఏమీ చేయలేదు. ప్రభుత్వం వారి చేతుల్లో ఉంది కనుక వారే కేటాయింపులు చేస్తారు. వ్యవసాయానికి కేటాయించిన నిధులు సరిపోవు. బడ్జెట్లో వ్యవసాయానికి మూడు శాతం అంటే చాలా తక్కువ. దయచేసి వ్యవసాయానికి సంబంధించినంత వరకూ రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడానికి అలోచన చేయమని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

సు.12.50

వ్యవసాయానికి సంబంధించినంత వరకూ రైతాంగాన్ని ఆదుకోడానికి ఒకసారి అలోచించమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాము.

సంక్షేపమానికి సంబంధించి ఈ సంవత్సరం నిధులు తగ్గించిన మాట వాస్తవం. ఎన్సి, ఎన్సటి, బిసిలకు రూ.800 కోట్లు తగ్గించారు. సంక్షేపమం అంటే హాస్టల్స్లో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటు గురించి మనం మాటల్లాడు తున్నాం. పేదరిక నిర్మాలనం కోసం కసీనం ఎన్సి, ఎన్సటి లకు రుణాలు ఇచ్చే అవకాశం ఈ రోజు కల్పించామా? గత పదేళ్ళలో ఏ కార్బోరైఫసు ద్వారా ఎన్ని రుణాలు మనం ఇవ్వగలిగేము?

అధ్యక్షా, చేతిపుత్తుల వారు, కుల పృత్తుల వారు ఈ రోజు చాలా ఇభ్యందులలో ఉన్నారు. వాళ్ళను ఆదు కోడానికి ఈ బడ్జెటులో ఎలాంటి ఆలోచనా చేయలేదని నా అభిప్రాయం.

ఇక ప్రౌదరాబాదులో మురికివాడలలో వసతులు పెంచడానికి కొన్ని నిధులిచ్చే ప్రయత్నం చేశారు. ఇది ఖచ్చితంగా ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామం. అధ్యక్షా, గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదుకు ఎన్నికలు వస్తున్న నేపథ్యంలో మంచి నీటి వసతి పెంచడానికి రూ. 250 కోట్లలో గోదావరి నీళ్ళను తీసుకురావడానికి నిధులు కేటాయించారు. ఇలా రూ.250 కోట్ల చొపున కేటాయిస్తూ పోతే ఈ ప్రౌదరాబాదు నగరానికి ఎప్పటికి గోదావరి నీళ్ళ వస్తాయి? భోల క్షూర్చార్లో జరిగిన ఇస్సిడెంట్ చాలా పేధటిక. దానికి స్పుందించిన ప్రభుత్వం మంచినీటి వసతిని మురికివాడలలో పెంచడానికి ప్రయత్నం చేసింది. కానీ వారికి రూ.37 కోట్ల కేటాయిస్తే అది మురికివాడలకు ఏ నిధంగా సరిపో

తుంది? మరికివాడలకు నిధులు మేము కేటాయిస్తున్నామని చెప్పడానికి ప్రయత్నించినట్లుంది తప్ప, ఈ నిధులు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ నరిపొని మా ఉచ్చేశ్యం.

అధ్యక్షా, ఈ ఆర్థిక సర్వేలో కొన్ని అంశాలు ఆకట్టుకునేలా పున్నాయి. కడవలో తలసరి ఆదాయం పెరిగి రాష్ట్రంలో 3వ స్థానానికి వచ్చిందని ఉంది. కచ్చితంగా కడవవాసులు అర్ధప్రపంతులు అధ్యక్షా. ఆ జిల్లాకు చెందినవారు ముఖ్యమంత్రిగా పుండటం వల్ల ఆయన తన ప్రాంతానికి మెరుగైన సేవలు అందించాలనే తపన వల్ల అది జరిగింది. కానీ కడవ మీద ఉన్న ప్రేమ రాష్ట్రంలో ప్రతి గడవ మీద కూడా చూపాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : కన్కాడ్ చేయండి.

శ్రీ కె. కస్తుబాబు : అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ ప్రజల అవసరాలకు అనుగుణంగా ప్రతిభింబించలేదని, ఈ విషయంలో ప్రాధాన్య రంగాలను విస్కరించకుండా మరొకసారి అలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చి సందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

SRI N. UTTAMKUMAR REDDY(Huzurnagar) : Hon'ble Speaker Sir, first and foremost I would like to congratulate Rosaiah garu for creating an all time record of presenting 15 budgets in a State Assembly. వారి అపారామైన అనుభవం, మేధాక్షత్తి మన రాష్ట్ర ప్రజానీకానికి నాలుగు కాలాలపాటు ఈ ఆర్థిక వ్యవస్థను వారు నడిపి విధంగా పుండాలని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తున్నాను. Today we are facing world wide global financial crisis. ఈ ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్లోభంలో ఆర్థిక మాంద్యంలో తప్పనిసరిగా దాని దుష్పరిణామాలు మన రాష్ట్రానికి తాకక తప్పదు. ఈ పరిస్థితులలో మన ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారు, ఆర్థిక మంత్రి రోశయ్ గారు ఈ దుష్పరిణామాల యొక్క డ్యూమేషనీ మిని మైజ్ చేయగలుగుతారని నేను భావిస్తున్నాను. ఒకసారి మనం మే 2004 వెనక్కుపోయి చూసుకుంటే ఆ రోజుకు, ఈ రోజుకు పైన్స్సైయల్ పొజిషన్ గానీ, ఇతర విషయాలు గాని చాలా తేడా పుంది. అనాడు రాష్ట్రం డెబ్ట్రావ్ లో పుంది. Assets and liability ratio was negative and spiraling out of control. Growth rates were low. Agriculture industry was in distressed state and farmers were in despair. Industry was floundering and there was large amount of unemployment. Social Welfare and Social security measures were minimal and negligible. ఈ ఐదేళ్లలో వచ్చిన మార్పులు చూస్తే A.P has made tremendous strides both in all-round economic development in social security and in social welfare measures. Now we are number one in the country on many economic parameters. The Reserve Bank of India report, on the state of finance at various stages for 2008-2009 states that Andhra Pradesh stands No.1 both in absolute terms and per capita terms in plan expenditure, development expenditure, capital expenditure and social security expenditure. It is a record which very few states would achieve in independent India. GSDP growth rates which were in the earlier Government at an average of 5.5 or 5.7 reached a high of 10.64 in 2007-2008. However, last year due to economic recession, the growth rate fell to 5.53. Even considering that the average of the 5 years is still 9%, which is the highest growth rate in India. మెంబర్సు అందరికీ నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, ఈ 5.53 must be understood as above the 10.64 of the previous year. That is why, the growth rate may look lower and also in view of the international financial crisis it is my personal opinion that the growth rate of 5.53 is acceptable and reasonable. It reflects the stable leadership of the State and the fact that adequate measures have been taken to insulate Andhra Pradesh from the rest of the

States. This also must be seen in the context that.....పద్మకృతుల్గా మిత్రులు జయప్రకాశ్ నారాయణ్ గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను, మీ స్టేట్‌మెంటుకు రెస్పోండ్ చేస్తూ, ప్రస్తుతం ఈ 08, 09 గ్రోత్ రేటు బహుశా భారతదేశంలో ఎక్కువ రాష్ట్రాల కంటే అధికంగా పుంది. అదే విధంగా అంతర్జాతీయంగా, you take United States, you take European countries, ఎక్కడా కూడా ఈ సంవత్సరం గ్రోతేరేటు 0% గాని, నెగిటివ్ గా గాని పుందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా 5 ఏళ్ళ కాంగ్రెసు పాలనలో agriculture grew at 6.4% where as the national target was 4%. Food grains production increased from 136 lakhs tonnes to almost 200 lakh tonnes i.e., almost 60% growth. Industry and service sector have also shown expected growth rates. This is just to show that during the last 5 years, the financial management and the economic management of the State have been in very capable hands and the State is now poised for all-round development. I wish to highlight ఈ బడ్జెట్లో గాని, గత 5 ఏళ్ళ బడ్జెట్లో గాని కొత్త పన్నులు వేయ కుండా పవర్ టారిఫ్ పెంచకుండా ప్రజల మీద భారం వేయకుండా ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ పుంది. పవర్ టారిఫ్ పెంచకుండా 1500 కోట్ల యూనిట్లను త్రీగా, ఉచితంగా వ్యవసాయానికి ఇస్తున్నదానిని మీరందరూ హర్షించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత 5 ఏళ్ళలో భారత దేశంలో అంధ్రప్రదేశ్ యొక్క ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ plan expenditure of A.P. has been the highest of all states in the country consecutively for the last 5 years. గత ప్రభుత్వంలో రాజశేఖర రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యె టైముకి యావరేజ్ యాన్స్పల్ డెఫిసిట్, average annual revenue deficit was 2200 crores for the period 1994 -2004. కాంగ్రెసు గవర్న్‌మెంటులో గత 3 ఏళ్ళగా రెవిన్యూ సర్వ్‌స్టాట్ విషయం కూడా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఒక విషయం మిత్రుడు చెప్పారు. నిన్న నాయుడు గారు కూడా చెప్పారు, about borrowings: An individual, a corporate or a country cannot progress without borrowings. It is quality of utilization of borrowing that matters and under the able guidance of Dr. Rajasekhar Reddy garu, the borrowings have been used to create capital assets and for capital expenditure and to bring long term good for the State. Just to give an idea fiscal deficit can be understood as loans. For the period 2004-2005 it is increased to 150% as against 45% during the period 1994-2004.

మ.1.00

ఇంకో విషయం, Subject to correction, the figures I have are గత ప్రభుత్వంలో తీసుకొన్న అప్పులు రూ.34,865కోట్లు కాగా, 15వేల కోట్లు విలువగల అసెట్స్ క్రియేట్ చేశారు. ఈ ప్రభుత్వంలో రూ.33,713 కోట్లు అప్పు తీసుకొంటే, రూ.49వేల కోట్లు అసెట్స్‌ని క్రియేట్ చేసిన విషయాన్ని మీ అందరకు మనవి చేస్తున్నాను. The fiscal deficit of the State even now is 3.96%. Please compare it with the fiscal deficit of India. భారతదేశం యొక్క fiscal deficit 6.8 percent. అదే విధంగా అమెరికా లాంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఈ రోజు ఉన్న ఫిస్కుల్ డెఫిసిట్ 7.6%. నిన్న నాయుడు గారు చెప్పిన విషయానికి, నేను ఏమి చెప్పుతున్నాంటే, 'అప్పు బడ్జెట్ కంటే ఎక్కువ ఉండడం ప్రమాదకరం కాదు'. It is the repayment capacity of the State that matters not the total loan vis-a-vis the total budget. గతంతో పోల్చుకొంటే, మీ ప్రభుత్వ పాలనలోని చివరి రెండు సంవత్సరాలు కూడా the total loan was significantly more than the total Budget. జనరల్గా ఎకనామిక్స్‌లో repaying capacity is taken as debt outstanding on percentage of GSDP. ఇది 35% వరకు పర్మిట్ చేయవచ్చని ఎకనామిక్ ఎక్స్‌పర్ట్ నార్క్స్‌గా ఆప్టోప్ట్ చేస్తారు. ఇప్పుడు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తీసుకొన్న అప్పు, తరువాత ఈ బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్ 2009 తరువాత, this percentage is 24 percent. అదే విధంగా అప్పులు కూడా it should be utilized wisely to create long term assets for creating capital expenditure. గతంలో 'తీసుకొన్న అప్పులు, రెవిన్యూ ఎక్స్‌పెండిచర్కి వాడి' రాష్ట్రానికి సష్టం

చేశారని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ సోవల్ ఎకనామిక్ సర్వేలో వివిధ లోన్స్ యొక్క బ్రేక్‌ప్రైస్ మాస్ట్, ప్రస్తుత ప్రభుత్వంలో small savings loans పెరిగాయి. percentage in absolute terms. ఎందుకంటే small savings loans పెరిగితే, ప్రభుత్వం కట్టే పడ్డి మన ప్రజలకు చేరుతుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో, మఫసిల్స్‌లో purchasing power పెరిగి అది రాష్ట్రానికి ప్రయోజనకరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాము. అలాగే కొన్ని వార్తా పత్రికలకు కొంత మంది పెద్దలు స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తూ, 'అప్పుల డాబిలో' కి మనం వెళుతున్నామని' చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. ఈ దేశంలో ఉన్న credit rating agencies ఏదైతే బారోయింగ్ కెపాసిటీ అసెన్ చేస్తారో whether CRISIL or ICRA or CARE Or FISH all the leading State Rating Agencies have rated Andhra Pradesh as A grade for solvency and for debt sustainability. Entire countryలో only Karnataka is getting higher than this. All the other states are below the solvency or debt sustainability- Just to bring some more statistics to your notice 2002 -03లో బారోయింగ్ రూ.7500కోట్లు అయితే, capital expenditure is Rs.3,500 crores అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాము. అంటే Half of the borrowings. అదే విధంగా, 2003-04లో Rs.8,687 crores is the borrowings but the capital expenditure was Rs.4,250 crores అధ్యోనా సగమే. Please compare that with the present Government. Borrowings in 2007-2008 were Rs.7,079 crores while capital expenditure was Rs.12,774 crores. This highlights the fact that this Government is borrowing and spending the money wisely. ఈ విధంగా బారో చేయడమే especially ప్రస్తుతం ఉన్న global recession లో it is one of the methods to stimulate growth in the State. అదే విధంగా ఇరిగేషన్ శాఖలై చాలా మంది వక్తలు మాట్లాడారు. నేను ఎక్కువగా మాట్లాడను. స్టోల్ఫీస్ మాత్రం చెపుతాను. గత ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్లై పది సంవత్సరాల్లో రూ. పది వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తే, ప్రస్తుత ప్రభుత్వం ఈ ఐదు సంవత్సరాల్లో రూ.40వేల కోట్లు ఖర్చు చేసిందని మనవి చేస్తున్నాము.

(అంతరాయం)

I am only comparing 10 years of Telugu Desam Party Government with 5 years of Congress Government. అదే విధంగా future human resources మన పిల్లల భవిష్యత్తు కోసం, సమాజం, రాష్ట్రం యొక్క మంచి కోరి ఈ స్వతంత్య భారతదేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మొత్తానికి మొత్తం all students whether they are SCs, STs, BCs, minorities or OCs below the poverty line వారికి వంద శాతం శ్యామలేషన్ మోడలో ట్యూషన్ ఫీజ్ రీఇంబర్స్ చేసిన ఏకైక ప్రభుత్వం రాజజేభరండ్రి గారి ప్రభుత్వం అని మనవి చేస్తున్నాము. ఈ బడ్జెట్లో దీనికి రూ.2300 కోట్లు కేటాయించడం సంతోషకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాము.

పెద్దలు నాయుడు గారు హాసింగ్ విషయంలో నిన్న మాట్లాడుతూ, చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని, కాంగ్రెస్ వారే కట్టుకొంటున్నారని చెప్పారు. గత ఐదు సంవత్సరాల్లో 40 లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణమయ్యాయి. ఎన్ని చేట్ల కాంగ్రెస్ వారు కట్టుకొన్నారో మీరు మనవి చేయాలని కోరుతున్నాము. అలాగే the scale of implementation లో కొంత wastage , కొంత corruption ఉన్న మాట వాస్తవం. తప్పనిసరిగా ఈ ప్రభుత్వం దీనికి స్పందించి delivery mechanism improve చేయాలి. తప్పనిసరిగా హాసింగ్ స్క్రీమ్లో ఉన్న అనిసీతిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుందని, నేను కూడా నాకు తెలిసిన వార్తల ద్వారా మనవి చేస్తున్నాము. ఈ ప్రభుత్వం గత ఐదు సంవత్సరాల్లో 40లక్షల ఇళ్ల కడితే, గత ప్రభుత్వం పది సంవత్సరాలో కేవలం 12 లక్షల ఇళ్ల మాత్రమే కట్టిందని మనిచి చేస్తున్నాము. గతంలో ఐదు వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం .....

(అంతరాయం)

గతంలో హోసింగ్ సెక్టర్కి ఐదు నేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయిపై, ప్రస్తుత బడ్జెట్లో రూ.18కోట్లు కేటాయించడం వాస్తవం. కానీ, ఎక్కువ శాతం ఇళ్ల మంజూరై నిర్మాణంలో ఉన్న పరిస్థితుల్లో అంత బడ్జెట్ అవసరం లేదన్న ఉధేశ్యంతోనే ఇంత కేటాయించడం జరిగిందని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రధానమంత్రి finance stimulus package లో, కేంద్రప్రభుత్వం నుండి Indira Aavas yojana, Rajiv Aavas Yojana పథకాలకు గతం కంటే ఎక్కువ బడ్జెట్ కేటాయించారు. మన రాష్ట్రానికి కూడా ఇది వస్తుంది. కాబట్టి, ఈ బడ్జెట్ సరిపోతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

మ. 1.10

స్పీకర్ సార్ through you I would like to inform the Hon'ble Finance Minister that in some districts like ours most of the eligible persons are left uncovered due to various reasons శాంకున్న రావడం లేదు. దయచేసి ప్రభుత్వానికి చెప్పి ఆ లెష్ట్వోవర్ వారికి కూడా శాంకున్న యివ్వవలసిందిగా నిజ్జప్రిచేస్తున్నాను.

అదే విధంగా జాతీయ ఉపాధి హోమీ పథకంలో మొత్తం భారత దేశంలోనే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆదర్శంగా ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను. దానికి సంబంధించి చాలా రిపోర్టులు పున్నాయి. మీకు హిందూ పేపర్సు పంపిస్తాను. ఒక కమిటీ appointed by the Central Government has said that the Andhra Pradesh Government is implementing National Employment Guarantee Scheme best in this country. వేరే రాష్ట్రాల నుంచి ఆంధ్ర ప్రదేశ్కు పోయి నేర్చుకోమని చెబుతున్నారు. అలాగే, త్రావ్స్ పరెన్సీ సీఎఫ్ గార్డ్ కోసం, పారదర్శకత కోసం .....

శ్రీ పయ్యాపుల కేశవ్ : అధ్యక్షా, అధ్యక్షా .....

శ్రీ ఎన్. ఉత్తమ కుమార్ రెడ్డి : కేశవ్ గారూ అదే రిపోర్టులో పున్న దాని గురించి నేను చెప్ప దలచుకో లేదు కానీ, మీరు చెప్పమంటే చెబుతాను. అదే రిపోర్టులో ఫుం ఫర్ వర్క్ ప్రోగ్రాం లో మీ ప్రభుత్వం పున్న పును భారీ స్థాయిలో కుంభకోణం జరిగిందని పుంది. అదే రిపోర్టు పుంది దానిని సబ్విల్ చేస్తాను.

ఉపాధి హోమీ పథకంలో జాతీయ స్థాయిలో 144 శాతం కేంద్ర బడ్జెట్ పెరగడం సంతోషించ దగిన విను యమని మనవి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ నిధి వచ్చే అవకాశం పుంది. బడ్జెటు ఎస్టిమేట్లో 2009-10లో రూ. 3,500 కోట్లు ఏర్పాటు చేయడం హర్షించ దగిన అంశమని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా .....

(తెలుగు దేశం సభ్యులు శ్రీ ఎన్. వేసు గోపాలా చారి రిపోర్టుకు సంబంధించిన ఒక కాగితాన్ని డిప్యూటీ స్పీకర్ గారికి అందజేయడం జరిగింది)

శ్రీ ఎన్. ఉత్తమ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, అరోగ్యం విషయానికి వచ్చినట్టుతే, రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ కి సంబంధించిన అద్భుతాలు ఈ దేశానికి అంతటికి . It has become an example and model not only in this country but also in other countries. I am aware that internationally Rajiv

Aarogyasree Pathakam is drawing the attention. ఇటువంటి కమ్యూనిటీ ఇస్క్యారెన్సు స్క్రింతో యింత పెద్ద జనాభా పున్న ఈ రాష్ట్రంలో ఈ స్థాయిలో దీనిని పెట్టి అందరికి ఈ మెడికల్ బెనిఫిట్స్ కల్పించడం ఎంతో హర్షణీయం . ఆరోగ్య శ్రీకి ఈ బడ్జెట్ ఎస్టిమేట్స్లో రూ. 915 కోట్లను ఏర్పాటు చేయడం హర్షణీయమని నేను మనవి జేస్తున్నాను.

అదే విధంగా వృద్ధులు, వికలాంగులు, వితంతువులకు ఈ రాష్ట్ర చరిత్రలోనే ఎప్పుడూ, ఎన్నడూ లేనంతగా పెష్టన్నము ఏర్పాటు చేసి, అందుకు గాను రూ. 2 వేల కోట్లు సంవత్సరానికి యిస్తున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని మనం అభినందించాలి. ఈ బడ్జెటులో దీనిని ఏర్పాటు చేయడం ఎంతో గొప్ప విషయమని నేను మనవి జేస్తున్నాను.

అలాగే సెంట్రల్ ఫండింగ్ మీద ముందు మాటల్డాడిన మిత్రులకు గానీ, వార్తా పత్రికలకు గానీ చాలా అనుమానాలు పస్తున్నాయి. వారందరికి అనలీ ఫండింగ్ పస్తుందా రాదా అన్న అనుమానం పుంది. దయచేసి మీరెవరైనా ఇంటర్వెల్కు పోయి యూనియన్ బడ్జెట్ మీద గ్రాంట్స్ చూస్తే, ఈ సంవత్సరం రూ. 1.64 లక్ష కోట్లు is the state share of taxes in the Centre as per the established norms ఆంధ్ర ప్రదేశ్కి రూ. 7.5 శాతం రావాలి. ఆ మేరకు మన బడ్జెటు ఎస్టిమేషన్ తయారు చేయమని మనవి జేస్తున్నాము. మనకు స్టింట్యూఫిక్షన్ గా ఎంత మేరకు రావాలని తయారు చేశారో, మనకు సెంట్రల్ టాక్షెస్లో ఎంత రావాలో ఆ మేరకే లెక్క వేసి మన బడ్జెట్ ఎస్టిమేషన్ తయారు చేయడం జరిగిందని మనవి జేస్తున్నాను.

అదే విధంగా యాక్స్పీలరేటెండ్ ఇరిగేషన్ (Accelerated Irrigation Benefit) ప్రోగ్రామ్ లో మన రాష్ట్రం యొక్క జనాభా 7.3 శాతం పున్నా గత సంవత్సరం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పేర్ 25 పర్సింట, but now AIBP Central Budget has been increased by 75%. తప్పనిసరిగా ఎపాపిపి ద్వారా మన రాష్ట్రానికి రూ. 2,500 కోట్లు వచ్చే అవకాశం పుందని మనవి జేస్తున్నాను.

అదే విధంగా కేంద్రంలో అర్బన్ డెవలప్మెంట్ స్క్రిం ద్వారా జెఎన్విఆర్ఎస్ స్క్రిం ద్వారా గత సంవత్సరం మన రాష్ట్ర జనాభా 7 శాతం పున్నా కేంద్రం ఈ స్క్రింలో మన రాష్ట్రానికి 18 శాతం యివ్వడం జరిగిందని మనవి జేస్తున్నా, ఈ సారి that Budget has been increased by 67%. తప్పని సరిగా మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్కు ఈ స్క్రిం గ్రాంట్సు ద్వారా రూ. 10 వేల కోట్ల పై చిలకు వస్తాయని మనవి జేస్తున్నాను.

అదే విధంగా I mentioned earlier, A.P. is the role model for other States for implementing NREG Schemes and definitely we will get a share of 20 to 25% in the central funds by NREG Schemes, though our population is 7.3%.

అదే విధంగా గ్లోబల్ రెసిప్సన్ గురించి నేను రెండు విషయాలు మాటల్డాడతాను. Today world wide the Global Finance is melting down, Countries like the U.S. European Countries are in a state of collapse. Surely this is the kind of situation, The growth rate achieved last year is fairly reasonable. It is my personal opinion. మరి ప్రపంచంలో చాలా దేశాలు జీరో పర్సింటు, పన్ పర్సింట నెగిటివ్ గ్రోత్ రేట్ రెయిజ్ చేస్తున్నాయి. ఈ సమయంలో మన రాష్ట్రంలో ఈ గ్లోబల్ ఫెల్ డాన్ సమయంలో all the National Exports are down. Capital imports are down,

Manufacturing centers are down ఇలాంటివి పున్చుపుడు we are achieving a growth rate of 5.53%. It is in my opinion It is quite appreciable. Before I conclude, I wish to make a few suggestions to the Hon'ble Chief Minister, sir, since it is concerned to my constituency I want to submit that ఇది నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టు మొడ్యుల్స్ ప్లాన్లో I request to increase the budget allocations.

అదే విధంగా ఆరోగ్య శ్రీ కౌన్సిల్స్ ప్రాజెక్ట్లో It is a great scheme, but in some Hospitals when the patients go to the hospital, the Hospital authorities are not admitting the patients unless a significant payment is made. I wish to request your kind attention in this matter. I now commend the Budget presented by Sri K.Rosaiah garu.

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు (తుంగతుర్): సార్, నిన్న గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక ఛాలెంజ్ చేశారు సార్. వారు దానికి కట్టబడి పున్చురా లేదా అన్నది తెలియాల్సిన అవసరం పున్చుది సార్. అది ప్రజలకు తెలియాలి సార్. వారు కట్టబడి పున్చురా లేక నిత్త్ డ్రా చేసుకున్నారా? ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా వింటున్నారు. వారు కట్టబడి పున్చురా లేక నిత్త్ డ్రా చేసుకున్నారా అన్నది సభకు చెప్పాలి. వారు వెనుకకు తగ్గిపట్టుగా చెబితే మేం సంతోషపడతాము.

(అంతరాయం)

మ.1.20

MR. DEPUTY SPEAKER : Narasimhulu garu, I will not allow you on that. దయచేసి కూర్చోండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన కొంతమంది సభ్యులు లేచి నిలబడి మైక్ లేకుండా - ముఖ్యమంత్రిగారు స్ఫుందించాలని కోరారు)

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు: (మైక్ లేదు) సార్, నాకు ఒక్క నిముపం ట్రైము ఇవ్వండి. ప్రజలు కూడా చూస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజాస్థితికం ఆత్మతతో ఎదురుచూస్తోంది ఇక్కడ సభలో ఏదో జరుగుతోందని. స్పీకర్గారూ, ముఖ్యమంత్రిగారు దీని మీద స్ఫుందించాలి సార్. నిన్న చేసిన ఛాలెంజ్ మీద ముఖ్యమంత్రిగారు స్ఫుందించవలసిన అవసరం పుంది . వారి మాట మీద వారు నిలబడిపున్చురా లేదా అనేది ఈ సభకు తెలియాలి కదా సార్! ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న చేసిన ఛాలెంజ్ మీద నిలబడ్డారా లేక నిత్త్ డ్రా చేసుకున్నారా అనేది రాష్ట్ర ప్రజాస్థితికానికి తెలియాలి కదా సార్ !

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : నర్సింహులు గారూ, I will not allow you to speak on that. దయచేసి మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ గాలి ముద్దు కృష్ణమునాయుడు : (మైక్ లేదు): సియం గారు నిన్న చేసిన ఛాలెంజ్కు సంబంధించి స్ఫుందించాలి. ఆ మాట మీదే నిలబడుతున్నారా లేక నిత్త్ డ్రా చేసుకున్నారా అనేది సభకు చెప్పాలి కదా సార్.

శ్రీ ఎం. నర్సింహలు : (మైకు లేదు) నిన్న సభలో ఛాలెంజ్ చేసి తప్పించుకుని పోవడం సరైనది కాదు. ఛాలెంజ్ చేయడం ఎందుకు, వెనక్కి పోవడమేందుకు? చాలా గ్లామర్ వుంది, బ్రహ్మండంగా చేస్తున్నారు కదా, ముందుకు రండి. ఎవరు వెనక్కి తగ్గారో రాష్ట్ర ప్రజాసాధనాకౌనికి తెలియాలి కదా. వారు మాట మీద నిలబడ్డారా లేక విత్తీడ్యా చేసుకున్నారా అనేది రాష్ట్ర ప్రజాసాధనాకౌనికి తెలియాలి. నిన్నటి రోజు మీరెందుకు సభలో సవాలు విసిరారు? మీ ఉత్తర కుమారుని ప్రగల్భల గురించి ప్రజలకు తెలియాలి కదా! ఒక బాధ్యత గల వ్యక్తిగా, ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో సవాళ్ల విసిరి మళ్లీ వెనక్కి తగ్గడమేమిటి?

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

MR. DEPUTY SPEAKER : Narsimhulu garu, please resume your seat. You are disrupting the proceedings of the House. Please resume your seat. Minister for Legislative Affairs, please speak.

(గొరవ సభాపతి అనుమతితో శాసనసభా వ్యవహారాల శాఖామంత్రి శ్రీ కె. రోశయ్ లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు.)

శ్రీ ఎం.నర్సింహలు : (మైకు లేదు) ఛాలెంజ్ విసిరింది ముఖ్యమంత్రిగారు, మధ్యలో రోశయ్గారెందుకు? ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పుమనండి సార్.

శ్రీ కె. రోశయ్ : దయచేసి విసండి. విషయం ప్రస్తావన చేశారు.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుంచి అభ్యంతరం)

శ్రీ ఎం. నర్సింహలు : (మైకు లేదు) : వై.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి మరియు చంద్రబాబు నాయుడి గార్ల మధ్య పైట్ జరుగుతోంది . మీరెందుకండి మధ్యలో (శ్రీ కె. రోశయ్గారిని ఉద్దేశించి).

(అధికార పార్టీ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అభ్యంతరం)

శ్రీ కె. రోశయ్ : నీకేమి పసుందని? ఆయన(చంద్రబాబు నాయుడు) కూర్చుని నీవెందుకు మాట్లాడుతున్నావ్? నీవెపరిని మాట్లాడడానికి ఆయన కూర్చుని వుంటే? ఒక నిముషం కూర్చుని విని, నేనెవరినో మాట్లాడడానికి తర్వాత తేలుద్దువుగానీ ! శాసనసభలో నేను కూడా ఒక సభ్యుడై . స్పీకర్గారి అనుమతితో నేను మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. మీలాగా అనుమతి లేకుండా మాట్లాడడం లేదు. సభాపతి ఇచ్చిన రూలింగును గొరవించరు. సభాపతిగారి మాటలు గొరవించరు. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా వ్యవహారం చేస్తారు.

శ్రీ ఎం. నర్సింహలు : (మైకు లేదు) : రోశయ్గారూ, ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్న ఛాలెంజ్ విసిరినపుడు మీరు సభలో లేరు సార్. ముఖ్యమంత్రిగారు వారంతట వారే ముందుకు వచ్చి సభలో సవాల్ విసిరారు సార్.

శ్రీ కె. రోశయ్ : అధ్యక్ష, జవాబు అడిగారు, జవాబు చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ... నీవెపరిని మాట్లాడడానికి అని అంటే ఇదెలా న్యాయం? చంద్రబాబు గారి తరపున మీరు మాట్లాడడం సబబా? ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున, శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖామంత్రిగా విషయంపై మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తే,

మీరు దానికి అనుమతిస్తే అది తప్పా? సభలో ప్రతిపక్షం వ్యవహారించవలసిన తీరు ఇదేనా? మీరు మాట్లాడినపుడు విన్నాం, మరి నేను మాట్లాడినపుడు కూడా మీరు వినాలి కదా !

(అంతరాయం)

నేను మాట్లాడింది విన్న తర్వాత స్పీకర్గారి అనుమతి తీసుకుని మీరేమి మాట్లాడినా నాకు అభ్యంతరం లేదు. స్పీకర్గారి అనుమతి లేకుండానే మీరు మాట్లాడారు, కానీ నేను వారి అనుమతితో మాట్లాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. సార్, దయచేసి మీరు వారిని కంటోర్ చేయాలి. నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇప్పించండి, అప్పుడు నేను మాట్లాడుతాను. సార్, నేను విన్న ఇక్కడ లేను. కానీ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరెడ్డిగారు, చంద్రబాబు నాయుడుగార్ మధ్య .....

(అంతరాయం)

సార్, వాళ్ల విషాదానికి తయారుగా లేదు. నాకు ఇలా లేచి ఊరకే నిలబడే అలవాటు లేదు. సార్, విన్న వారిద్దరి మధ్య ఒక సంభాషణ జరిగినట్లుగా నేను కూడా పత్రికలలో చూచాను. అటుగానీ, ఇటుగానీ అవేశం వచ్చినపుడు ఒక మాట మాట్లాడుకోవడం వేరు. చంద్రబాబునాయుడుగారు మేయర్గా పోటీ చేధ్వామన్నారు. మేయర్కు డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ పుందా? లేదు కదా . ముందు వాళ్ల కార్బోరైటర్గా ఎన్నిక కావాలి. అది కూడా చూడకుండా అన్నారు. ఏదో ఆవేశంలో అనేశారు, ఓ.కె., వదలేద్దాంలెండి. ఎలక్షన్ కమిషన్ వాళ్ల రెఫరెండమ్ జరపాలన్నారు. ఒకమైన ఎలక్షన్ కమిషన్ మీద ఆరోపణలు చేస్తూ థిల్లీ పరకు తీసుకెళ్లి, సుప్రీంకోర్పులో పిటిషన్ వేయించిన మీరు , మళ్లీ ఎలక్షన్ కమిషన్ గురించి మాట్లాడతారా? ఎక్కడైనా ఈ దేశంలో మీరు నాలుగు విషయాలు, మేమొక నాలుగు విషయాలు మొత్తం ఎనిమిది విషయాల మీద ఎలక్షన్ కమిషన్ రెఫరెండమ్ జరిపించే పద్ధతి పుస్తదా? కనుక సందర్భం లేకుండా మీరు మాట్లాడారు, వాటికి చిఫ్ మినిషన్‌గారు ప్రతిసవాలు పిసిరారు. నిజంగా మీకు అంత ఊబలాటంగా పుంటే ..... మూడు నెలలు కాలేదండీ ప్రజలు తమ తీర్చునిచ్చి . మిమ్ములను అక్కడ కూర్చోమన్నారు, మమ్ములను ఇక్కడ కూర్చోమన్నారు. సభలో చర్చ జరిగితే మీ బండారం బయటపడుతుందని ఈవిధంగా మీరు వ్యవహారిస్తున్నారు. ఇంతకు ముందే ఉత్తమకుమార్ రెడ్డిగారు మంచి ప్రసంగం చేశారు. అలాంటి మంచి ప్రసంగాలు వస్తే మీకు ఈమాత్రం కూడా ఉండదనే భావనతో మీరు అరుస్తున్నారు. ఇది పద్ధతి కాదు. కూర్చుని ఏనిషయమైనా మాట్లాడండి.

MR. DEPUTY SPEAKER : Now, the House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned at 1.30 p.m. to meet again at 8.30 a.m. tomorrow i.e. on Wednesday, the 29th July, 2009.)

****